

JUBMES banka a.d. Beograd

REDOVNA SKUPŠTINA

Broj: 999/2014

Beograd, 23.04.2014.

Na osnovu člana 5. stav 1. tačka 3) Statuta JUBMES banke a.d. Beograd, Skupština Banke je na redovnoj sednici održanoj 23.04.2014.godine donela sledeću

O D L U K U

1. Usvaja se Izveštaj o poslovanju JUBMES banke a.d. Beograd za 2013. godinu u tekstu koji čini sastavni deo ove Odluke.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSEDNIK

Branislav Đurđević

JUBMES banka a.d. Beograd

UPRAVNI ODBOR

Broj: 999/2014

Datum: 14.03.2014.godine

Status: Predlog

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

ZA PERIOD

JANUAR – DECEMBAR 2013. GODINE

Sadržaj:

1 UVODNE NAPOMENE	1
2 MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE	1
2.1 Osnovne napomene	1
2.2 Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu	1
2.3 Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu (Nastavak).....	5
3 BANKARSKI SEKTOR U IZVEŠTAJNOM PERIODU	6
3.1 Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije.....	6
3.2 Kamate i naknade na plasmane i depozite poslovnih banaka	7
3.2.1 Prihodi od kamata i naknada bankarskog sektora u izveštajnom periodu	7
3.2.2 Kamatne stope poslovnih banaka.....	8
3.3 Rentabilnost bankarskog sektora	9
4 POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE	10
4.1 Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke	10
4.2 Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu	11
4.3 Informacije o kadrovskim pitanjima.....	12
5 BILANS USPEHA BANKE	14
5.1 Rezultat Banke u izveštajnom periodu	14
5.2 Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu.....	15
5.2.1 Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	15
5.2.2 Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu	18
5.2.3 Neto prihodi/(rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	19
5.2.4 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u izveštajnom periodu	19
5.2.5 Operativni i ostali poslovni rashodi	19
6 BILANS STANJA BANKE	21
6.1 Osnovne napomene	21
6.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
6.3 Opozivi depoziti i krediti	24
6.4 Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja.....	25
6.5 Dati krediti i depoziti.....	25
6.6 Ulaganje u hartije od vrednosti	28
6.7 Udeli (učešća)	29
6.8 Ostali plasmani	30
6.9 Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	31
6.10 Ostala sredstva	32
6.11 Transakcioni i ostali depoziti.....	33
6.12 Rezervisanja	35
6.13 Ostale obaveze	36
6.14 Kapital Banke.....	36
6.15 Sticanje sopstvenih akcija.....	38
7 VANBILANSNA EVIDENCIJA BANKE	39
8 USLUGE BANKE.....	41
8.1 Dinarski platni promet	41
8.2 Devizni platni promet	41

8.3 Devizne doznake (Projekt My Land).....	41
8.4 Poslovanje sa stanovništvom	41
8.4.1 Računi građana i devizna štednja.....	41
8.4.2 Devizni platni promet fizičkih lica i menjački poslovi.....	42
9 LIKVIDNOST BANKE	43
9.1 Dinarska i devizna likvidnost Banke	43
10 IZLOŽENOST BANKE RIZICIMA	46
10.1 Rizici kojima je Banka izložena.....	46
10.2 Adekvatnost kapitala.....	51
10.3 Analiza izloženosti glavnim rizicima.....	52
10.3.1 Kreditni rizik	52
10.3.2 Kreditno-devizni rizik.....	58
10.3.3 Rizik likvidnosti.....	58
10.3.4 Rizici koncentracije	60
10.3.5 Rizici ulaganja (Nastavak)	61
10.3.6 Devizni rizik	61
10.3.7 Cenovni rizik	62
10.3.8 Kamatni rizik	63
10.3.9 Rizik zemlje	63
11 OSTALE AKTIVNOSTI BANKE.....	65
11.1 Usklađenost poslovanja	65
11.2 Informaciono-komunikaciona tehnologija	66
11.3 Finansijska saradnja sa inostranstvom.....	67
11.4 Aktivnosti istaživanja i razvoja	68
11.5 Korporativna odgovornost prema društvu	68
11.6 Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine	68
11.7 Implementacija ISO standarda	68
12 PREGLED PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	69
13 IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA	69
13.1 Bilans uspeha po poslovnim segmentima	70
13.2 Bilans stanja po poslovnim segmentima	71
14 POSLOVANJE SA POVEZANIM LICIMA.....	72
14.1 Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima.....	72
14.2 Rezultat poslovanja sa povezanim licima	72
15 RAZVOJ BANKE U NAREDNOM PERIODU.....	73
15.1 Strateški ciljevi Banke	73
15.2 Realizacija strateških ciljeva Banke.....	73
15.3 Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2014. godini	74
16 DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE.....	76

---

1 Uvodne napomene

Izveštaj o poslovanju JUBMES Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 31. decembra 2013. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

Osnovu za analizu činili su pojedinačni izveštaji o poslovanju organizacionih celina i računovodstveni podaci preuzeti iz glavne knjige Banke.

2 Makroekonomsko okruženje

2.1 Osnovne napomene

Prema poslednjim objavljenim podacima Republičkog zavoda za statistiku, realni rast bruto domaćeg proizvoda (u daljem tekstu: BDP), u cenama prethodne godine, u četvrtom kvartalu 2013. godine u odnosu na isti period prethodne godine, iznosio je 2.6%. Projekcija bruto domaćeg proizvoda za 2013. godinu snažena je na 2.0% Niža tekuća projekcija za 2013. u odnosu na prethodnu je rezultat pre svega nižeg očekivanog ekonomskog rasta u zoni evra, mada će neto izvoz dati najveći doprinos rastu BDP-a 2013. godine. Kako Narodna banka Srbije (u daljem tekstu: NBS) procenjuje, zbog sprovođenja fiskalne konsolidacije, doprinos državne i privatne potrošnje biće negativan. U 2014. godini se prognozira rast od oko 1.5% i trebalo bi da bude vođen neto izvozom i investicijama. Projekcija rasta BDP-a za 2014. godinu revidirana je naniže zbog očekivanog sprovođenja mera fiskalne konsolidacije, zbog čega će doprinos potrošnje države i domaćinstava rastu BDP-a ostati negativan.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, rast potrošačkih cena u decembru iznosio je 0.2%. Međugodišnja inflacija je, nakon sedam meseci pada, ostvarila rast i u decembru je iznosila 2.2% (u odnosu na isti mesec 2012. godine), što je ispod donje granice dozvoljenog odstupanja od cilja ($4\pm1.5\%$), dok prosečan godišnji rast iznosi 7.8%. U septembru 2013. godine se inflacija vratila u granice dozvoljenog odstupanja od cilja, a do kraja godine je nastavila pad, što je potvrđilo projekciju i očekivanja koja je NBS iznosila u protekloj godini. Povratku inflacije u granice cilja ključni doprinos dale su mere monetarne politike, pad cena primarnih poljoprivrednih proizvoda, niska agregatna tražnja i relativna stabilnost kursa dinara. Očekuje se da će navedeni faktori i u narednom periodu doprinositi smanjenju inflatornih pritisaka, kao i njenom održavanju u granicama cilja.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, anketa o radnoj snazi sprovedena je u oktobru 2013. godine. Stopa nezaposlenosti u Srbiji je u oktobru 2013. godine iznosila 20.1% i u odnosu na april 2013. godine manja je za 4 procentna poena. Stopa zaposlenosti je u istom periodu iznosila 39.1% i u odnosu na april 2013. godine je veća za 2.8 procentnih poena.

Prosečna zarada isplaćena u decembru 2013. godine u Republici Srbiji iznosi 70,071 dinar. Prosečna zarada bez poreza i doprinsosa isplaćena u decembru 2013. godine u Republici Srbiji iznosi 50,820 dinara. Prosečna zarada isplaćena u decembru 2013. godine u Republici Srbiji, u odnosu na prosečnu zaradu isplaćenu u decembru 2012. godine, nominalno je veća za 7.5%, a realno je veća za 5.2%. Prosečna zarada isplaćena u periodu januar – decembar 2013. godine u Republici Srbiji, u odnosu na prosečnu zaradu isplaćenu u periodu januar– decembar 2012. godine, nominalno je veća za 5.7%, a realno je manja za 1.9%

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, u decembru je zabeležen pad izvoza robe u evrima od 1.8% i pad uvoza od 1.5%. Međugodišnje posmatrano, u decembru je robni izvoz, izražen u evrima, povećan za 19.4%, a uvoz za 2.9%. Na nivou godine, robni izvoz je iznosio 11 mlrd evra, što predstavlja rast od 25.8%, dok je istovremeno rast robnog uvoza iznosio 5.1%

2.2 Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu

Potpuno ciljanje inflacije predstavlja monetarnu strategiju NBS počev od 2009. godine. Cilj za inflaciju NBS je definisan kao stopa ukupne inflacije (s dozvoljenim odstupanjem) merena godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena. Osnovni instrument monetarne politike NBS je referentna kamatna stopa koju NBS primenjuje u sprovođenju glavnih operacija na otvorenom tržištu. Glavna operacija NBS je repo transakcija kupovine hartija od vrednosti koja ima najvažniju ulogu u ostvarivanju ciljeva operacija na otvorenom tržištu.

2. Makroekonomsko okruženje (Nastavak)

2.2. Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu (Nastavak)

NBS je u oktobru utvrdila srednjoročnu ciljanu stopu međugodišnje inflacije za 2015. i 2016. godinu – međugodišnja stopa inflacije i granice dozvoljenog odstupanja od cilja zadržane su na istom nivou ($4\% \pm 1.5$ p.p.)

Kako bi se inflacija vratila u predviđene okvire ciljanih stopa inflacije (za 2013. godinu 4% s dozvoljenim odstupanjem ± 1.5 p.p.), NBS je održavala restriktivnost monetarne politike u prvom kvartalu 2013. godine. Po oceni NBS da je došlo do smanjivanja inflatornih pritisaka, referentna kamatna stopa je smanjena u maju i junu, te je krajem drugog kvartala 2013. godine iznosila 11% . Na istom nivou je zadržana do septembra 2013. godine.

Inflatorni pritisci su tokom trećeg kvartala nastavili da slabe. Tome je, pored do tada preduzetih mera monetarne politike, u najvećoj meri doprinelo smanjenje troškova u proizvodnji hrane, zbog znatno povoljnije poljoprivredne sezone kako u zemlji, tako i globalno. Međugodišnja inflacija se u septembru, kada je iznosila 4.9% , vratila u granice dozvoljenog odstupanja od cilja od $4 \pm 1.5\%$. Vlada je u oktobru predstavila novi paket mera fiskalnog prilagođavanja, podržanog sistemskom reformom javnog sektora, koje bi trebalo da imaju pozitivne efekte na percepciju investitora za ulaganja u Srbiju i da doprinesu smanjenju unutrašnje i spoljne neravnoteže, nižoj inflaciji i održivom ekonomskom rastu. Novi paket mera Vlade kao najznačajnije kratkoročne mere predviđa povećanje posebne stope PDV-a sa 8% na 10% , a za neke proizvode na 20% , zatim uvođenje „solidarnog poreza“ na primanja preko 60,000 dinara u javnom sektoru i uštede u nabavci robe i usluga. Među srednjoročnim merama su produženje fiksne indeksacije plata u javnom sektoru i penzija na 2015. i 2016. godinu (ograničeno na po 0.5% u aprilu i oktobru, nezavisno od inflacije i ekonomskog rasta), restrukturiranje javnih preduzeća, kao i postepeno smanjenje subvencija. Kao dugoročna mera, najavljeno je povećanje starosne granice za odlazak žena u penziju sa 60 na 63 godine do 2020. Donoseći u oktobru i novembru odluku o smanjenju referentne kamatne stope za po 50 b.p., na 10.0% , NBS je uzela u obzir slabljenje inflatornih pritisaka, kao i smanjene rizike vezane za fiskalna kretanja, nakon najavljenih mera fiskalnog prilagođavanja. Očekuje se da će se te mere odraziti na pad tražnje i da će negativan proizvodni jaz i dalje imati snažan dezinflatorni efekat, uprkos postepenom oporavku ekonomске aktivnosti. Rast BDP-a u 2014. godini revidiran je naniže, pre svega zbog očekivanih negativnih efekata fiskalne konsolidacije na ukupnu finalnu potrošnju.

NBS je u decembru 2012. godine izmenila smer glavnih operacija na otvorenom tržištu, s kreiranja ka povlačenju likvidnosti. Ponuda hartija od vrednosti NBS je ograničena, a aukcija se obavlja po varijabilnim, višestrukim kamatnim stopama. Povećanje dinarske likvidnosti bankarskog sektora uticalo je na pad kamatnih stopa na tržištu novca u prvom kvartalu 2013. godine. Tražnja banaka na repo aukcijama NBS je tokom celog perioda rasla, što je, uz model repo aukcija kojim se povlači ograničen iznos likvidnosti, rezultiralo i smanjenjem prosečne ponderisane kamatne stope po kojoj su HoV prodavane i koja je na kraju marta iznosila 9.28% . Istovremeno, banke su nastavile da drže visoke iznose sredstava na prekonočnim depozitima kod NBS. Sve to je rezultiralo smanjenjem tražnje na prekonočnom tržištu novca. Pad kamatnih stopa na tržištu novca, koji je bio prisutan od septembra prošle godine, zaustavljen je u junu uglavnom zbog povećanja averzije stranih investitora prema riziku. Smanjenju interesovanja stranih investitora za ulaganje u dinarske HoV doprinele su i ocene MMF-a o stanju u javnim finansijama. Stoga je na primarnom tržištu državnih HoV krajem maja i tokom juna bio primetan pad tražnje, što se odrazilo i na niži stepen realizacije na aukcijama državnih HoV, a u manjoj meri i na kretanje kamatnih stopa. Kamatne stope na međubankarskom tržištu novca i državnih HoV ostvarile su blago rast tokom trećeg kvartala 2013. godine. Povećane su i kamatne stope na dinarske kredite privredi, dok je cena dinarskog kreditiranja stanovništva smanjena. Prosečna repo stopa je tokom trećeg kvartala blago povećana. Krajem septembra ta stopa je iznosila 9.4% i bila je za 0.6 p.p. viša u odnosu na kraj juna. Rast ove stope rezultat je povećanja iznosa likvidnosti koji se povlači na repo aukcijama. Posledično, smanjeno je odstupanje prosečne repo stope od referentne kamatne stope. Prateći smanjenje referentne kamatne stope, kamatne stope na međubankarskom tržištu novca krajem oktobra beleže pad. U toku oktobra primetan je rast tražnje na primarnom tržištu državnih HoV, koji je uticao da posle dužeg vremena na većini aukcija bude postignuta potpuna realizacija. Odlaganje odluke FED-a o smanjenju kvantitativnih olakšica, najava novih mera fiskalne konsolidacije srpskih finansija, ali i viši prinosi postignuti na ranijim aukcijama uticali su na povećanje interesovanja stranih investitora za ulaganje u državne HoV. Kamatne stope na HoV kraćih ročnosti blago su povećane, dok su kod većine HoV dužih ročnosti smanjene.

2. Makroekonomsko okruženje (Nastavak)

2.2. Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu (Nastavak)

Tabela 1. Prosečna mesečna referentna kamatna stopa u 2013. godini, uporedni pregled 2012 - 2011. godine

Period	U procentima na godišnjem nivou		
	2013	2012	2011
Januar	11.50	9.50	11.76
Februar	11.75	9.50	12.00
Mart	11.75	9.50	12.12
Q1	11.67	9.50	11.96
April	11.75	9.50	12.44
Maj	11.25	9.50	12.50
Jun	11.00	10.00	12.22
Q2	11.33	9.67	12.39
Jul	11.00	10.25	11.83
Avgust	11.00	10.50	11.75
Septembar	11.00	10.50	11.39
Q3	11.00	10.42	11.66
Oktobar	10.50	10.75	10.87
Novembar	10.00	10.95	10.32
Decembar	9.50	11.25	9.82
Q4	10.00	10.98	10.34
Prosek za period	11.00	10.14	11.59

Izvor: NBS

NBS sprovodi režim rukovođenog plivajućeg deviznog kursa, koji podrazumeva pravo intervencija u slučaju znatnih dnevnih oscilacija na deviznom tržištu, ugroženosti finansijske i cenovne stabilnosti i zaštite adekvatnog nivoa deviznih rezervi.

Kretanja na deviznom tržištu u prvom kvartalu 2013. godine obeležio je relativno stabilan nivo kursa EUR/RSD, ali je krajem maja došlo do slabljenja domaće valute. Prema saopštenju NBS, došlo je do slabljenja valuta u gotovo svim zemljama u regionu koje sprovode režim rukovođeno fluktuirajućeg kursa kao posledica očekivanja da će FED od septembra započeti s postepenim smanjenjem obima kupovine hartija od vrednosti i po tom osnovu smanjiti iznose dodatnog ubrizgavanja likvidnosti, na šta su međunarodni investitori reagovali smanjenjem ulaganja u imovinu u lokalnim valutama, povlačenjem iz domaćih valuta i povećanom tražnjom za devizama, što je generisalo deprecacijske pritiske na lokalne valute. U Srbiji, dodatni pritisci na dinar rezultat su zabrinutosti domaće i međunarodne javnosti povodom stanja javnih finansija i njihove dugoročne održivosti.

Slabljenje domaće valute početkom septembra, nakon relativno stabilnog kretanja deviznog kursa u avgustu, inicirano je dospećem dinarskih hartija od vrednosti u portfelju stranih investitora i njihovim oprezom u pogledu refinansiranja, što je povećalo tražnju za devizama. NBS ocenjuje da su ovakva kretanja, koja su prouzrokovana pre svega neizvesnošću u pogledu monetarne politike koju će u narednom periodu voditi FED i Evropska centralna banka, privremena. Ovi faktori na sličan način utiču i na valute drugih zemalja iz okruženja koje imaju režim fluktuirajućeg kursa. Do kraja 2013. godine kurs je ostao relativno stabilan.

Vrednosti kursa su se kretale u rasponu od 110.5426 krajem aprila do 115.2574 dinara za evro 11. septembra 2013. godine. Od kraja 2012. godine do kraja septembra 2013. godine dinar je nominalno aprecirao u odnosu na evro za 0.8%. Da bi ublažila prekомерне dnevne oscilacije i obezbedila nesmetano funkcionisanje deviznog tržišta, NBS je u prethodnom delu godine intervenisala i na strani kupovine i na strani prodaje deviza.

2. Makroekonomsko okruženje (Nastavak)

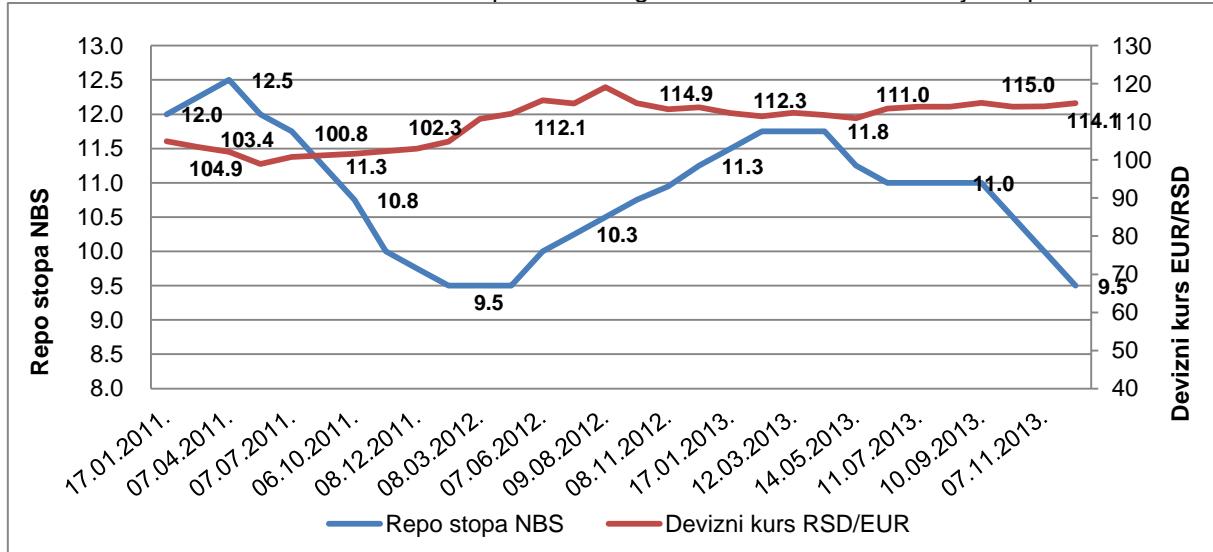
2.2. Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu (Nastavak)

Tabela 2. Dinamika kretanja deviznog kursa EUR / RSD, stanje krajem meseca

Mesec / Godina	2013.		2012.		2011.		RSD
	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	
januar	111.93	-1.57%	106.06	1.36%	104.61	-0.85%	
februar	111.52	-1.93%	110.19	5.30%	103.22	-2.16%	
mart	111.96	-1.55%	111.36	6.43%	103.60	-1.80%	
april	110.54	-2.79%	111.90	6.94%	99.63	-5.56%	
maj	111.61	-1.85%	116.61	11.44%	96.98	-8.07%	
jun	114.17	0.40%	115.82	10.68%	102.46	-2.88%	
jul	113.80	0.07%	117.73	12.51%	102.13	-3.20%	
avgust	114.43	0.62%	118.45	13.20%	101.58	-3.71%	
septembar	114.60	0.78%	115.03	9.93%	101.17	-4.10%	
oktobar	114.01	0.25%	113.28	8.26%	100.49	-4.75%	
novembar	114.04	0.29%	112.64	7.64%	103.97	-1.44%	
decembar	114.64	0.81%	113.72	8.67%	104.64	-0.81%	
Prosek za period	113.11		113.57		102.04		

Izvor: NBS

Graf 1. Dinamika referentne kamatne stope i deviznog kursa EUR/RSD u izveštajnom periodu

* od 12. jula 2012. godine prikazana je najniža kamatna stopa pri aukcijama po varijabilnoj kamatnoj stopi, dok je do tog perioda prikazivana fiksna kamatna stopa sa aukcija

2.3. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Za razliku od indeksa berzi u regionu, koji su otpočeli rast krajem drugog kvartala, oporavak indeksa Beogradske berze je nastupio u rećem kvartalu 2013. godine. Vrednosti oba indeksa Beogradske berze povećane su tokom poslednja dva kvartala 2013. godine i dostigle su i premašile nivo s kraja 2012. godine, tako da je indeks najlikvidnijih akcija BELEX15 na kraju decembra 2013. godine iznosio 557.97 indeksnih poena. Opšti indeks BELEXline je iznosio 1,104.92 indeksnih poena.

2. Makroekonomsko okruženje (Nastavak)

2.3 Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu (Nastavak)

Tabela 3. Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

Opis	Vrednost					Index Sep 2013 / Dec 2012
	31.12.2013.	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.	
BELEKS 15	557.97	524.84	480.06	577.90	523.89	100.2
BELEKS line	1,104.92	1,035.29	955.97	1,085.29	1,005.56	103.0

Izvor: Belex

Ukupan promet na Beogradskoj berzi je tokom 2013. godine iznosio 267 miliona evra, što je za 21% više nego u uporednom periodu 2012. godine (2012. godine 219.76 miliona evra).

2.4. Regulativa NBS u izveštajnom periodu

U decembru 2013. godine je izmenjena Odluka o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke u delu klasifikacije sredstava stečenih naplatom potraživanja. Novom odlukom je propisano da se nepokretnosti stečene naplatom potraživanja ne klasifikuju u toku perioda od tri godine od datuma dospeća tog potraživanja pod uslovom da banka u trenutku sticanja nepokretnosti raspolaže procenom njene tržišne vrednosti koja nije starija od godinu dana i da tokom ovog perioda tržišnu vrednost stečene nepokretnosti utvrđuje najmanje jednom godišnje. Ostala sredstva stečena naplatom potraživanja ne klasifikuju se u toku godinu dana od dana sticanja pod uslovom da banka u trenutku sticanja tih sredstava raspolaže procenom njihove tržišne vrednosti koja nije starija od godinu dana. U slučaju da nisu ispunjeni ovi uslovi, kao i ukoliko nepokretnosti nisu otuđene ni stavljenе u funkciju poslovanja banke, klasifikuju se u kategoriju D. Takođe, izmenama odluke detaljnije su propisana pravila za klasifikaciju potraživanja od dužnika kome je banka ustupila potraživanje.

NBS je u aprilu 2013. godine izmenila Odluku o uslovima i načinu odobravanja kredita za održavanje dnevne likvidnosti banaka na osnovu zaloge HOV, tj proširena je lista HOV koja služi kao kolateral i to za dinarske HOV bez valutne klauzule čiju su izdavaoci međunarodne finansijske institucije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji je osnivač strana država, pod uslovom da izdavaoci tih HOV imaju najviši kreditni rejting.

NBS je 12. marta 2013. godine usvojila Odluku minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije koji se na poslovanje banaka primenjuje od 1. januara 2014. godine. Ovom odlukom utvrđuju se minimalni standardi i uslovi stabilnog i sigurnog poslovanja koji se odnose na upravljanje informacionim sistemima u bankama, društвima za osiguranje, davaocima finansijskog lizinga i društвima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, odnosno finansijskim institucijama. Takođe, uređuju se i minimalni standardi za upravljanje kontinuitetom poslovanja i oporavak aktivnosti u slučaju katastrofa u finansijskoj instituciji.

3 Bankarski sektor u izveštajnom periodu

3.1 Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije

Poslednji objavljeni podaci o bankarskom sektoru Srbije do dana sastavljanja ovog izveštaja su oni sa stanjem na dan 30. septembra 2013. godine, tako da će analiza bankarskog sektora i pozicije Banke u njemu biti prikazana na taj datum.

U bankarskom sektoru Srbije na dan 30. septembra 2013. godine posluje 31 banaka. NBS je oduzela dozvolu za rad Novoj Agrobanci a.d. Beograd i otvoren je stečaj nad njom 27. oktobra 2012. godine, dok je Razvojnoj banci Vojvodine a.d. Novi Sad 6. aprila 2013. oduzeta dozvola za rad i otvoren stečaj nad njom. Privrednoj banci Beograd a.d. Beograd i Univerzal banci a.d. Beograd su oduzete dozvole za rad nakon 30. septembra 2013. godine, ali na dan izveštaja nisu bili dostupni podaci o njima, tako da su u analizi korišćeni podaci o 29 banaka. Na posmatrani dan u bankarskom sektoru Srbije je zaposleno 26,297 lica (31. decembar 2012. godine: 27,821).

Ukupna bilansna aktiva poslovnih banaka iznosi na isti dan 24.86 mlrd evra i u odnosu na stanje s kraja 2012. godine smanjena je za 0.9% (31. decembar 2012: 25.09 mlrd evra). Bankarski sektor u Srbiji je i krajem trećeg kvartala 2013. godine značajno fragmentiran, što se ogleda u činjenici da na dan 30. septembra 2013. godine 15 poslovnih banaka ima tržišno učešće, mereno učešćem pojedinačne banke u ukupnoj aktivi bankarskog sektora, ispod 2.0%. Sa ukupnom aktivom od 3.73 mlrd. evra, i učešćem od 15.02% u ukupnoj aktivi bankarskog sektora, na dan 30. septembra 2013. godine Banca Intesa je najveća banka u bankarskom sistemu Srbije. Za njom sledi Komercijalna banka, sa 3.09 mlrd. evra aktive i učešćem od 12.4% i Unicredit Bank Srbija sa 2.21 mlrd evra vrednosti aktive i učešćem od 8.9%.

Ukupan kapital poslovnih banaka na isti dan iznosi 5.23 mlrd evra i na nivou je 21.04% ukupne bilansne sume bankarskog sektora na isti dan (31. decembar 2012. godine: 5.16 mlrd evra).

Usporavanje rasta kreditne aktivnosti na međugodišnjem nivou nastavljeno je početkom 2013. godine. Za razliku od prethodne godine (septembar–novembar 2012), odobravanje subvencionisanih kredita privredi u prvom kvartalu 2013. nije se odrazilo na ubrzanje rasta ukupnih kredita privredi. Naprotiv, rast kredita privredi znatno je usporen tokom prvog kvartala 2013. godine, dok krediti stanovništvu beleže blago ubrzanje rasta. Krediti se održavaju na približno istom nivou u dinarima sa 30. junom 2013. godine u odnosu na kraj 2012. godine. Pad kreditne aktivnosti na tromesečnom nivou nastavljen je u trećem kvartalu 2013. godine. Posle dugog perioda usporenog rasta, zabeležen je njen pad i na međugodišnjem nivou. Takva kretanja posledica su pada kredita privredi. S druge strane, nastavljen je rast kredita stanovništvu. Tako su u septembru potraživanja banaka po osnovu kredita, isključujući efekat promene deviznog kursa, bila manja za 3.8% u odnosu na isti period prethodne godine. Kreditna aktivnost beleži međugodišnji pad i ako se iz potraživanja domaćih banaka po osnovu kredita isključe potraživanja banaka kojima su u oktobru 2012. i aprilu 2013. oduzete dozvole za rad. Pogoršana kreditna sposobnost, uz pooštravanje kreditnih standarda i nižu tražnju za kreditima, ipak je najviše uticala da iznos otplate dospelih kredita premaši iznos novoodobrenih. Smanjeno je odobravanje po osnovu svih vrsta kredita, pri čemu su među novoodobrenim kreditima najzastupljeniji bili krediti za obrtna sredstva i investicioni krediti. S obzirom na to da je program subvencionisanog kreditiranja privrede obustavljen još u martu, banke nisu tokom trećeg kvartala odobravale te kredite. Za razliku od privrede, kreditiranje stanovništva nastavilo je da raste u trećem kvartalu. Kada se isključi efekat promene deviznog kursa, krediti stanovništvu povećani su za 6.8 mlrd dinara, ili 1.6%. Najviše je odobreno gotovinskih kredita, pre svega dinarskih. Stambeni i potrošački krediti su korišćeni u nešto manjoj meri. Zaduživanje građana po osnovu najskupljih vidova kreditiranja (prekoračenja na tekućim računima i zaduživanje po osnovu kreditnih kartica) blago je povećano tokom trećeg kvartala.

Učešće problematičnih kredita u ukupnim kreditima (prema bruto principu) u septembru 2013. godine je poraslo u odnosu na jun 2013. godine i iznosilo je 21.1% (9.4% stanovništvo i 26.1% privreda). U odnosu na drugi kvartal, povećanje pokazatelja bruto NPL rezultat je istovremenog rasta bruto problematičnih kredita i smanjenja ukupnih kredita banaka. Ključan doprinos promeni potiče od sektora privrednih društava kod kog je došlo do značajnog smanjenja kreditne aktivnosti i na koji se odnosi 89% povećanja ukupnog bruto NPL. Mogućnost bankarskog sektora Srbije da apsorbuje potencijalne gubitke po osnovu trenutnog nivoa NPL i dalje je na izuzetno stabilnom nivou. Rezerve za procenjene gubitke po bilansnim pozicijama na kraju trećeg kvartala pokrivaju 113.9% ukupnog bruto NPL, dok je pokriće IFRS ispravkama 51.2%.

3. Bankarski sektor u izveštajnom periodu (Nastavak)

3.1. Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije (Nastavak)

Na strani izvora finansiranja banaka ostvaren je rast dinarskih i deviznih depozita privrede i stanovništva. Banke su držale i nešto manji iznos sredstava kod NBS po osnovu obavezne rezerve u devizama, a deo sredstava su obezbedile i po osnovu povećanja kapitala. Međutim, i tokom trećeg kvartala banke su se u većoj meri opredeljivale za nerizična ulaganja, tj. ulaganja u repo HoV. Takođe, prebacile su deo sredstava na račune u inostranstvu. Povećana su i njihova potraživanja po osnovu kredita nerezidentima, a istovremeno su smanjene njihove kreditne obaveze prema inostranstvu.

Neto dobit pre oporezivanja poslovnih banaka iznosila je u prva tri kvartala 2013. godine 159.28 miliona evra i u odnosu na uporedni period 2012. godine veća je za 53%, pri čemu je ostvarena prosečno ponderisana stopa prinosa na kapital (R.O.E) iznosila 3.05% – videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 4. Osnovni podaci o bankarskom sektoru Srbije u izveštajnom periodu

Osnovni podaci	Pokazatelj	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.	30.09.2012.
Broj banaka, kraj perioda		31	31	32	32	33
Ukupan broj zaposlenih		26,297	27,592	27,779	27,821	29,129
Bilansna suma, kraj perioda	mIrd EUR	24.86	25.24	25.29	25.09	24.72
Ukupan kapital	mIrd EUR	5.23	5.29	5.37	5.16	4.99
Depoziti	mIrd EUR	14.65	20.96	19.46	14.77	14.27
% kapitala u bilansnoj sumi	%	21.04	128.16	14.83	20.55	20.18
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	%	19.9	20.23	20.42	19.87	16.40
Prihodi od kamata i naknada	mIrd EUR	1.60	1.08	0.54	2.17	1.65
Neto rezultat perioda, pre oporezivanja	mil EUR	159.28	138.80	96.03	230.29	104.06
Neto rezultat / Kapital (kraj perioda)	%	3.05	2.62	1.79	4.46	2.09

Izvor: NBS

3.2 Kamate i naknade na plasmane i depozite poslovnih banaka

3.2.1 Prihodi od kamata i naknada bankarskog sektora u izveštajnom periodu

Ukupni prihodi od kamata i naknada bankarskog sektora Srbije tokom prva tri kvartala 2013. godine iznose 1.6 mIrd evra i smanjeni su za 3% u odnosu na uporedni period prethodne godine (isti su tokom poslednje tri godine, u proseku na nivou prva tri kvartala iznosili oko 1.69 mIrd evra), od čega prihodi od kamata iznose 1.29 mIrd evra, a prihodi od naknada iznose 0.31 mIrd evra. Neto dobit od kamata i naknada iznosila je u prva tri kvartala 2013. godine 1.0 mIrd evra i bila je na nivou od 62.71% vrednosti ukupno obračunatih prihoda od kamata i naknada. U odnosu na prethodnu godinu, neto dobit od kamata i naknada je ostala na istom nivou.

Tabela 5. Prihodi od kamata i naknada bankarskog sektora Srbije u izveštajnom periodu

OPIS	1. januar - 30. septembar 2013.		1. januar - 30. septembar 2012.		Index 2013/2012 EUR
	RSD	EUR	RSD	EUR	
Prihodi od kamata	145.29	1.29	150.16	1.33	96.91
Prihodi od naknada	34.53	0.31	35.81	0.32	95.73
Rashodi od kamata	(57.90)	(0.51)	(63.98)	(0.57)	90.11
Rashodi od naknada	(9.15)	(0.08)	(9.17)	(0.08)	101.47
Neto dobit od kamata i naknada	112.77	1.00	112.82	1.00	100.04
Stopa dobiti od kamata i naknada	62.71%		60.67%		
Izvor. NBS					

3. Bankarski sektor u izveštajnom periodu (Nastavak)

3.2. Kamate i naknade na plasmane i depozite poslovnih banaka (Nastavak)

3.2.2 Kamatne stope poslovnih banaka

Referentna kamatna stopa NBS je početkom godine bila na nivou od 11.25%, 17. januara je povećana na 11.5%, a 5. februara 2013. godine je povećana na 11.75%, da bi se sprečila prelivanja rasta cena hrane i regulisanih cena na ostale cene. U skladu sa ocenom NBS da je došlo do smanjivanja inflatornih pritisaka, referentna kamatna stopa je u maju i junu smanjena, i održavana je na nivou od 11% do kraja trećeg kvartala 2013. godine. Do kraja 2013. godine mesečno je smanjivana za po 0.5 procentnih poena, tako da na dan 31. decembra iznosi 9.5%.

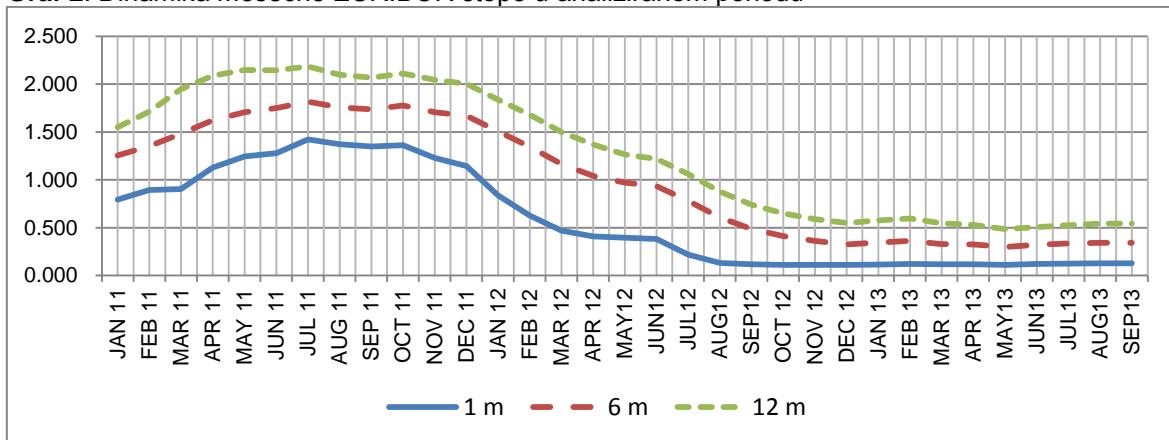
Kamatne stope na većinu dinarskih kredita privredi beleže pad, pri čemu su najviše smanjene kamatne stope na najzastupljenije, kredite za obrtna sredstva, dok je jedino cena investicionih kredita povećana. Smanjenje kamatnih stopa na dinarske kredite stanovništvu rezultat je pre svega pada kamatnih stopa na gotovinske kredite, a u istom periodu smanjene su i kamatne stope na potrošačke kredite. Prosečna ponderisana kamatna stopa na novoodobrene dinarske kredite povećana je u trećem kvartalu za 1.4 p.p. i u septembru je iznosila 18.9%. Pri tome, kamatne stope na kredite privredi su povećane (za 1.7 p.p., na 17.7%), dok su kamatne stope na kredite stanovništvu smanjene (za 0.5 p.p., na 20.0%). Na rast prosečne ponderisane kamatne stope na ukupne dinarske kredite dodatno je delovala i izmena strukture novoodobrenih dinarskih kredita, s obzirom na to da je učešće kredita stanovništvu, koji su skuplji od kredita privredi, znatno povećano u odnosu na jun. Kamatne stope na novoodobrene kredite u evrima i dinarske evroindeksirane kredite povećane su u odnosu na jun za 0.5 p.p. i u septembru su iznosile 7.2%. Kod privrede one su povećane za 0.5 p.p., na 7.0% u septembru, pri čemu je rast zabeležen za sve vrste kredita. Kamatne stope na kredite stanovništvu povećane su za 0.4 p.p., na 8.1%, po osnovu rasta stopa na potrošačke, ostale i stambene.

Prosečne ponderisane kamatne stope na novopoložene dinarske depozite stanovništva u drugom kvartalu su smanjene za 0.3 p.p. i u junu su iznosile 9.3%. I kod privrede su one smanjene za 1.0 p.p., na 9.3%, što je, uz veći pad kamatnih stopa na dinarske kredite, uticalo na smanjenje kamatne marže na dinarske izvore od 1.0 p.p. Pad kamatnih stopa na štednju stanovništva u evrima nastavljen je i u drugom kvartalu, kada su one smanjene za 0.2 p.p., na 3.3% u junu. Toliko je iznosio i pad kamatnih stopa na depozite privrede u evrima, na 2.5%. Kamatna marža na devizne izvore je smanjena za 1.1 p.p. Prosečna ponderisana kamatna stopa na novopoložene dinarske depozite privrede smanjena je za 0.3 p.p., na 9.0% u septembru. I kod stanovništva ona je smanjena za 0.5 p.p., na 8.9%. I kamatne stope na depozite u evrima smanjene su u trećem kvartalu.

Poređenja radi, prosečna EURIBOR kamatna stopa za 12 meseci iznosila je za 2011. godinu 2.008% (2010. godine: 1.353%), dok je prosečna EURIBOR kamatna stopa za 12 meseci u periodu januar - septembar 2013. godine iznosila 0.54% (januar – septembar 2012. godine: 1.28%), odnosno vrednost EURIBOR-a je zabeležila pad.

U sledećem grafikonu data je, s ciljem uporedne analize, dinamika kretanja EURIBOR kamatne stope.

Graf 2. Dinamika mesečne EURIBOR stope u analiziranom periodu

3. Bankarski sektor u izveštajnom periodu (Nastavak)

3.2. Kamate i naknade na plasmane i depozite poslovnih banaka (Nastavak)

3.2.2. Kamatne stope poslovnih banaka (Nastavak)

Tabela 6. Dinamika EURIBOR stope u periodu januar – septembar 2013. godine sa uporednim pregledom

Opis	Period				Index u % 2013/2012
	2013.	2012.	2011.	2010.	
Prosek januar – septembar					
EURIBOR - 1 mesec	0.12	0.40	1.15	0.49	30
EURIBOR - 6 meseci	0.33	0.98	1.61	1.03	34
EURIBOR - 12 meseci	0.54	1.28	1.99	1.29	42

3.3 Rentabilnost bankarskog sektora

Ukupan dobitak pre oporezivanja bankarskog sektora za prva tri kvartala 2013. godine iznosi 159.28 mil. EUR i povećan je za 55.2 mil. EUR u odnosu na uporedni period prethodne godine (30. septembar 2012. godine: 104.06 mil EUR). Banka se po ostvarenom rezultatu u prva tri kvartala 2013. godine nalazi na 16. mestu u bankarskom sektoru Srbije.

Bankarski sektor je u prva tri kvartala 2013. godine ostvario prosečnu stopu prinosa na kapital od 3.05% i prosečnu stopu prinosa na aktivu od 0.64%, dok je prosečan prinos po zaposlenom iznosi 605.7 hiljada dinara.

Prema prinosu na kapital (R.O.E) u prva tri kvartala 2013. godine koji je iznosio 0.2%, Banka je rangirana na 18. mesto u bankarskom sektoru Srbije. Prvorangirane su ProCredit Bank A.D. Beograd sa 16.79%, Raiffeisen banka A.D. Beograd sa prinosom na kapital od 9.49%, Unicredit bank Srbija A.D. Beograd sa 8.63% i Sberbank Srbija A.D. Beograd sa prinosom na kapital od 7.19%.

Prema prinosu na ukupnu aktivu (R.O.A) Banka je rangirana na 16. mesto u bankarskom sektoru Srbije sa prinosom na aktivu od 0.09%. Prvorangirane su ProCredit Bank A.D. Beograd sa 2.69%, Raiffeisen banka A.D. Beograd sa 2.61%, Unicredit bank Srbija A.D. Beograd sa 1.71% i Sberbank Srbija A.D. Beograd sa prinosom na aktivu od 1.65%.

Prema prinosu po zaposlenom, Banka je rangirana na 15. mestu u bankarskom sektoru Srbije (78 hiljade dinara po zaposlenom).

4 Poslovne aktivnosti Banke

4.1 Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

JUBMES banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

/3/ poslova pružanja usluga, i to:

- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog kosaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva prepostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, organizacijom poslovanja Banke. Definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

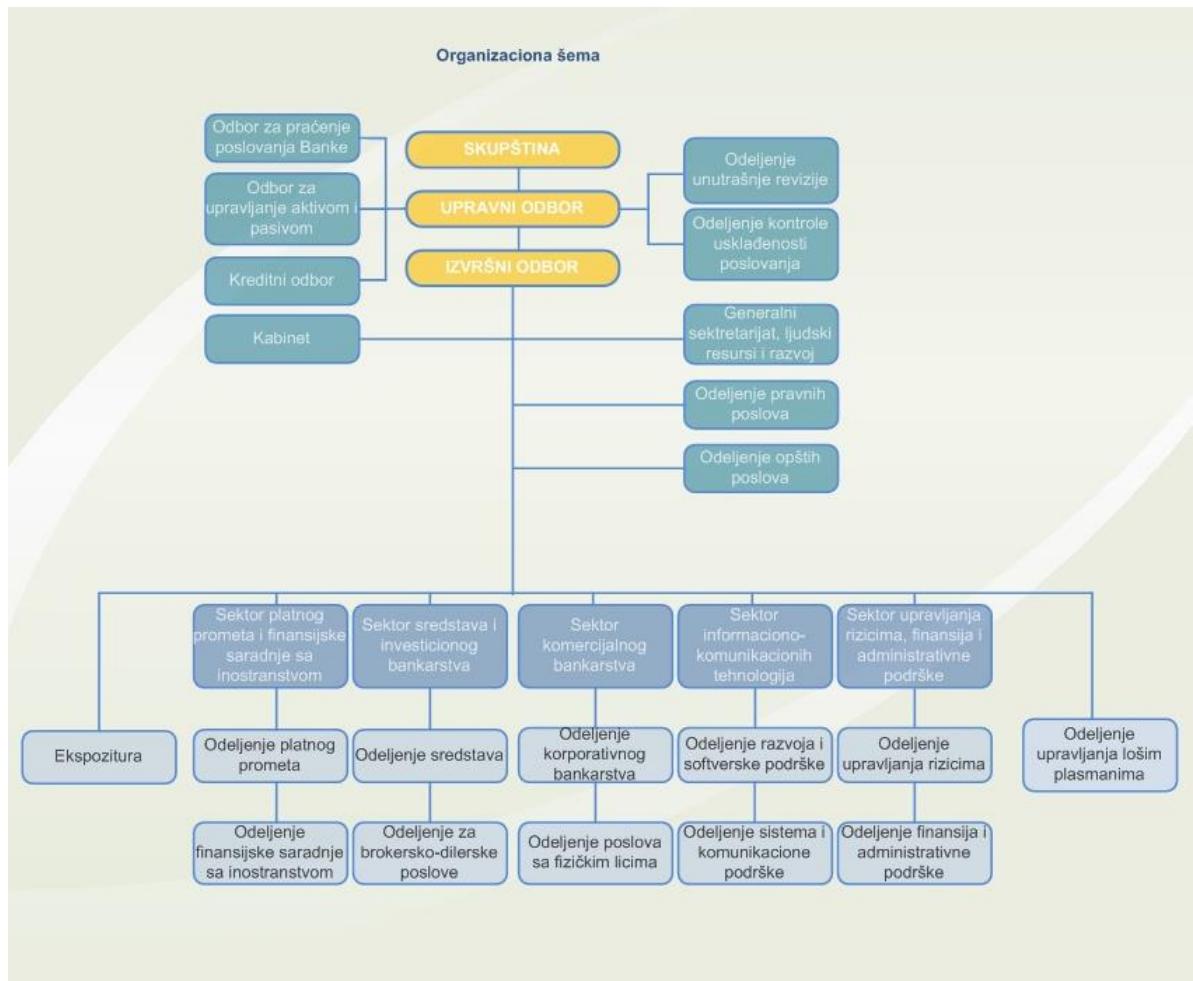
- efikasno upravljanja rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika.
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenost, neusaglašenost ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura;

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

4. Poslovne aktivnosti Banke (Nastavak)

4.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke (Nastavak)

Graf 3. Organizaciona struktura JUBMES banke a.d. Beograd

4.2 Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu

Nadležnosti Upravnog odbora JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, Upravni odbor je tokom 2013. godine održao 16 sedница. Na sednici Skupštine akcionara 24. aprila 2013. godine došlo je do promene članova Upravnog odbora, pa je na kraju 2013. godine odbor radio u sledećem sastavu:

Tabela 7. Upravni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 31. decembra 2013. godine

Ime i prezime	Aкционар кога представља	Funkcija
Zoran Lilić	Nezavisni član	Predsednik
Anastazija Tanja Đelić	Republika Srbija	Član
Radovan Mijailović	Koncern Farmakom MB Šabac	Član
Aleksandar Živković	Nezavisni član	Član
Milkica Radulović	Republika Srbija	Član

4. Poslovne aktivnosti Banke (Nastavak)

4.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju, naročito u uslovima narušene finansijske ravnoteže;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke;

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom 2013. godine održao 112 sedница. Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom 2013. godine bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke. U posmatranom periodu došlo je do promene predsednika Izvršnog odbora, pa je odbor Banke radio u sledećem sastavu:

Tabela 8. Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 31. decembra 2013. godine

Ime i prezime	Funkcija
Slobodan Janjić	Predsednik
Aleksandar Mališić	Zamenik predsednika
Slobodan Lečić	Član
Velibor Tatić	Član
Rajko Perić	Član

4.3 Informacije o kadrovskim pitanjima

Sa stanjem na dan 31.12.2013. godine u Banci su bila radno angažovana 133 zaposlena radnika. Prosečna starost zaposlenih u Banci iznosi 45 godina. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana i stručna radna snaga, pa tako 65% zaposlenih ima visoku stručnu spremu.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda.

S tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Generalni sekretarijat, ljudski resursi i razvoj.

Pregled starosne i kvalifikacione strukture zaposlenih u Banci dat je u sledećoj tabeli.

4. Poslovne aktivnosti Banke (Nastavak)

4.3. Informacije o kadrovskim pitanjima (Nastavak)

Tabela 9. Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih u Banci, stanje krajem 2013. godine

Stručna spremna	Do 30 godina	31-40 godina	41-50 godina	51-60 godina	Preko 60 godina	Ukupno	U %
I-NK	-	-	-	-	-	-	-
II-PK	-	-	1	-	-	1	0.75%
III-KV,SSS	-	-	-	1	-	1	0.75%
IV-SSS	2	3	7	17	-	29	21.80%
V-VKV	-	1	1	1	-	3	2.26%
VI/1-VŠS	1	2	4	5	1	13	9.77%
VII/1-VS	8	27	15	14	3	67	50.38%
VII/2-magistar, specijalista	3	4	3	5	2	17	12.78%
VIII-doktor nauka	-	-	-	2	-	2	1.50%
Ukupno	14	37	31	45	6	133	100.00%
U %	10.53%	27.82%	23.31%	33.83%	4.51%		

5 Bilans uspeha Banke

5.1 Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je tokom 2013. godine poslovala profitabilno i ostvarila je dobitak, pre oporezivanja, u iznosu od 6.2 miliona dinara (ili 54 hiljade evra). Banka je u posmatranom periodu ostvarila 3.75% planirane dobiti za 2013. godinu.

Niža profitabilnost u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu primarno je rezultat značajnog povećanja rashoda po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja (povećani za 176%). Dobit od kamata i naknada je u 2013. godini na nešto nižem nivou nego u 2012. godini i iznosi 827,409 hiljada dinara i u odnosu na 2012. godinu smanjena je za 17.2%. Stopa operativne efikasnosti Banke je relativno visoka, pa je "cost to income ratio" (operativni rashodi / neto dobit od kamata i naknada) iznosio u periodu od 1. januara do 31. decembra 2013. godine 75.9%, i poboljšan je u odnosu na 2012. godinu kada je iznosio 81.4%.

Tabela 10. Rezultat Banke, pre oporezivanja, ostvaren u periodu januar - decembar 2013. godine, uporedni pregled

POZICIJA	u hiljadama dinara		
	Za period od 1. januara do 31. decembra 2013	2012	Index
PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA			
Prihodi od kamata	933,126	870,751	107
Rashodi od kamata	(189,802)	(136,820)	139
Dobitak po osnovu kamata	743,324	733,931	101
Prihodi od naknada i provizija	104,348	172,801	60
Rashodi od naknada i provizija	(20,263)	(14,913)	136
Dobitak po osnovu naknada i provizija	84,085	157,888	53
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	203	223	91
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	(642)	55,757	(1)
Neto prihodi/(rashodi) od kursnih razlika	19,598	(23,786)	(82)
Prihodi od dividendi i učešća	13,655	2,730	500
Ostali poslovni prihodi	133,409	19,167	696
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(360,076)	(130,335)	276
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(339,336)	(381,187)	89
Troškovi amortizacije	(41,356)	(44,837)	92
Operativni i ostali poslovni rashodi	(247,590)	(300,142)	82
Neto prihodi/(rashodi) od promene vrednosti imovine i obaveza	943	73,631	1
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	6,217	163,040	4

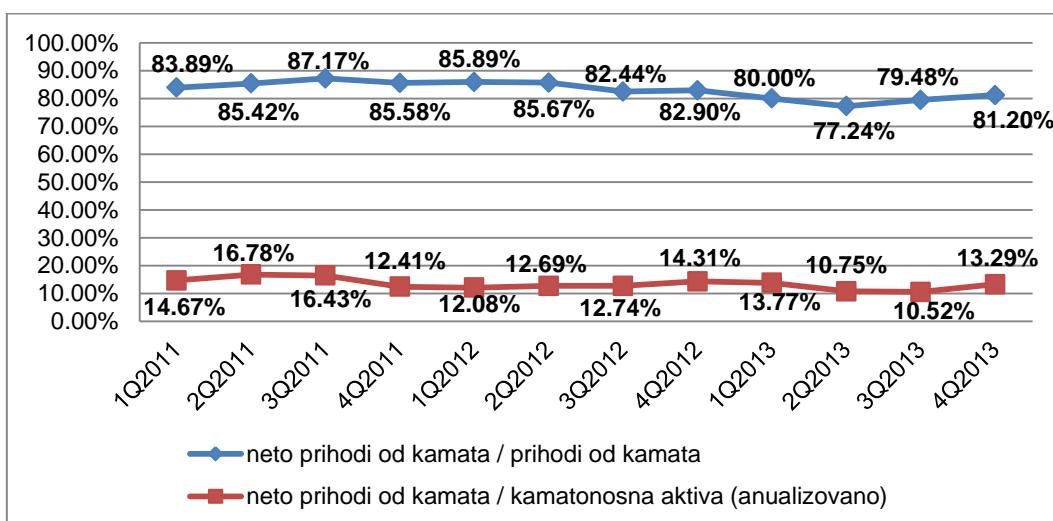
5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Strukturno, Banka je u izveštajnom periodu ostvarila ukupan prihod od kamata i naknada u iznosu od 1,037,474 hiljada dinara (ili 9,170 hiljada evra po prosečnom kursu u posmatranom periodu) i neto dobit po istom osnovu u iznosu od 827,409 hiljada dinara, ili 7,313 hiljada evra, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi relativno visokih 79.75% (u periodu januar – decembar 2012. godine 85.46%).

Operativni rashodi Banke obračunati su u izveštajnom periodu u iznosu od 628,282 hiljade dinara, i bili su na nivou od 75.93% vrednosti neto dobiti od kamata i naknada. Efekti depresijacije pozitivno su se odrazili na finansijski rezultat Banke tokom 2013. godine, pa je tako efekat promene vrednosti imovine i obaveza Banke usled volatilnosti kursa domaće valute pozitivan u iznosu od 26,579 hiljada dinara.

Graf 4. Kretanje neto kamatne marže

5.2 Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu

Ukupno obračunati prihodi Banke u 2013. godini iznose 3,820,580 hiljada dinara (ili 33,770 hiljada evra, preračunato po prosečnom deviznom kursu u 2013. godini), dok samo prihodi Banke pre obračunatih efekata promene deviznog kursa iznose 1,901,687 hiljada dinara. Od tog iznosa, 49% se odnosi na realizovane prihode od kamata.

Ukupni rashodi Banke obračunati su u 2013. godini u iznosu od 3,814,364 hiljade dinara, dok su rashodi Banke pre obračuna efekata promene deviznog kursa iznosili 1,922,049 hiljada dinara. Najznačajnije učešće u rashodima Banke bez negativnih kursnih razlika imaju operativni rashodi sa 33%, a čine ih troškovi zarada, naknada zarada, troškovi amortizacije i ostali poslovni rashodi Banke, u ukupnom iznosu od 628,282 hiljade dinara.

5.2.1 Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Banka je tokom izveštajnog perioda ostvarila ukupan prihod od kamata i naknada u iznosu od 1,037,474 hiljada dinara, uz stopu pada istih, u odnosu na isti period 2012. godine, od 0.6% (2012. godine: 1,043,552 hiljade dinara). Od ukupnog iznosa, na prihode od kamata se odnosi 933,126 hiljada dinara (2012. godine: 870,751 hiljadu dinara) ili 90%, dok se na prihode od naknada odnosi 104,348 hiljada dinara (2012. godine: 172,801 hiljadu dinara), odnosno 10%.

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2. Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

5.2.1. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Neto dobit od kamata i naknada iznosila je u izveštajnom periodu 827,409 hiljada dinara, i u odnosu na isti period prošle godine bila je nominalno manja za 7.2% (2012. godina: 891,819 hiljada dinara). Od tog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 743,324 hiljada dinara (90%), a neto dobit od naknada Banke iznosila je 84,085 hiljade dinara (10%).

Tabela 11. Neto dobit od kamata i naknada Banke realizovanih tokom 2013. godine, mesečni pregled u hiljadama dinara

Mesec	2013.	2012.	razlika	% rasta
januar	66,007	72,186	(6,179)	-8.6%
februar	62,533	74,575	(12,042)	-16.1%
mart	63,599	79,711	(16,112)	-20.2%
april	64,485	75,600	(11,115)	-14.7%
maj	59,008	77,047	(18,039)	-23.4%
jun	56,009	81,557	(25,548)	-31.3%
jul	66,145	75,298	(9,153)	-12.2%
avgust	61,215	73,440	(12,225)	-16.6%
septembar	63,596	62,668	928	1.5%
oktobar	74,114	77,055	(2,941)	-3.8%
novembar	78,241	73,440	4,801	6.5%
decembar	112,457	69,242	43,215	62.4%
Svega	827,409	891,819	(64,410)	-7.2%

Prihodi od kamata su se u 2013. godini smanjili za 7.2% u odnosu na 2012. godinu. U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi od kamata po kreditima odobrenim privrednim društvima sa 46.2%, a za njima slede prihodi po osnovu hartija od vrednosti i ostalih plasmana, čije učešće iznosi 38.3% i u okviru kojih su najznačajniji prihodi od kamata po osnovu otkupa potraživanja koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 15% i prihodi od kamata po osnovu eskonta menica koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 11.2%.

Tabela 12. Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar – decembar 2013. godine

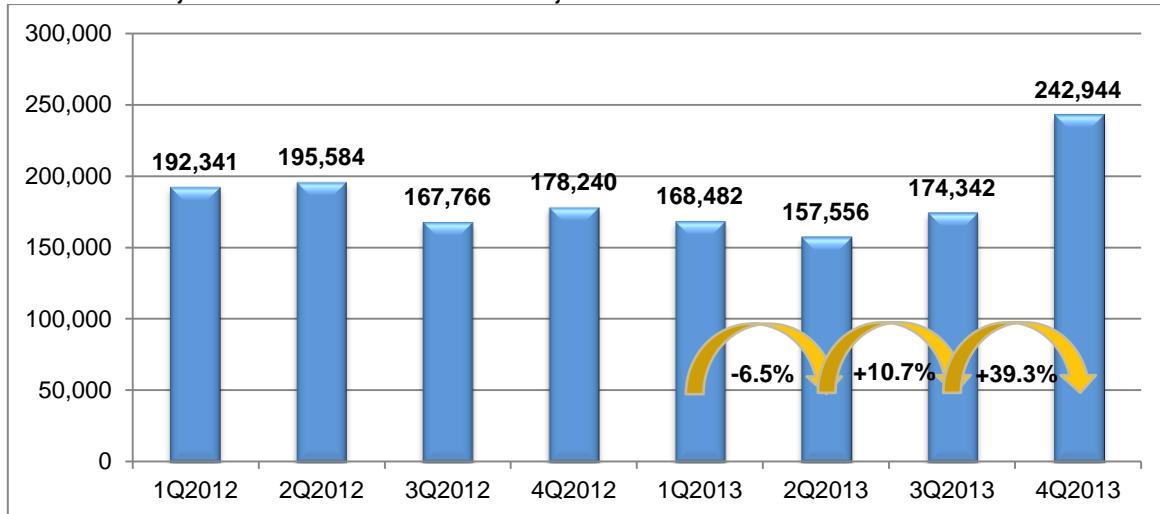
	u hiljadama dinara				
	Za period od 1. januara do 31. decembra				% rasta / pada
	2013	Učešće	2012	Učešće	
Krediti i depoziti					
Privredna društva	431,279	46.22%	342,503	39.33%	26%
Stanovništvo	26,290	2.82%	33,203	3.81%	-21%
Narodna banka Srbije	80,787	8.66%	21,808	2.50%	270%
Strane banke	773	0.08%	2,007	0.23%	-61%
Domaće banke i druge finansijske organizacije	24,946	2.67%	34,939	4.01%	-29%
Ostalo	11,350	1.22%	2,796	0.32%	565%
Hartije od vrednosti i ostali plasmani					
REPO poslovi i blagajnički zapisi	77,327	8.29%	66,185	7.60%	17%
Državni zapisi RS	7,252	0.78%	-	-	-
Eskont menica	104,120	11.16%	148,529	17.06%	-30%
Obveznice	28,995	3.11%	42,922	4.93%	-32%
Faktoring	140,008	15.00%	175,860	20.20%	-20%
Svega	933,126	100.00%	870,751	100.00%	7%

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2. Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

5.2.1. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Graf 5. Kretanje neto rezultata od kamata u hiljadama dinara

Prihodi od kamata i naknada obračunati u decembru mesecu 2013. povećani su za iznos prihoda od kamata ranije obračunatih i suspendovanih kamata (evidentirane vanbilansno tokom prethodnih meseci), u iznosu od 31 miliona dinara, za koje je ukinuta suspenzija po osnovu usvajanja UPPR-ova pojedinih privrednih društava.

Tabela 13. Struktura prihoda od naknada Banke tokom 2013. godine

	u hiljadama dinara Za period od 1. januara do 31. decembra % rasta / pada				
	2013	Učešće	2012	Učešće	pada
Naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	29,245	28.03%	30,945	17.91%	-5.50%
Naknade za izdate garancije i ostala jemstva	44,164	42.32%	49,383	28.58%	-10.57%
Naknade po osnovu faktoringa	12,883	12.35%	68,034	39.37%	-81.06%
Naknade od stranih pravnih lica	4,234	4.06%	9,564	5.53%	0.00%
Naknade po poslovima sa stanovništvom	11,373	10.90%	11,094	6.42%	2.52%
Naknade od stranih banaka	875	0.84%	1,692	0.98%	-48.30%
Ostale naknade za bankarske usluge	1,574	1.51%	2,089	1.21%	-24.64%
Svega	104,348	100.00%	172,801	100.00%	-39.61%

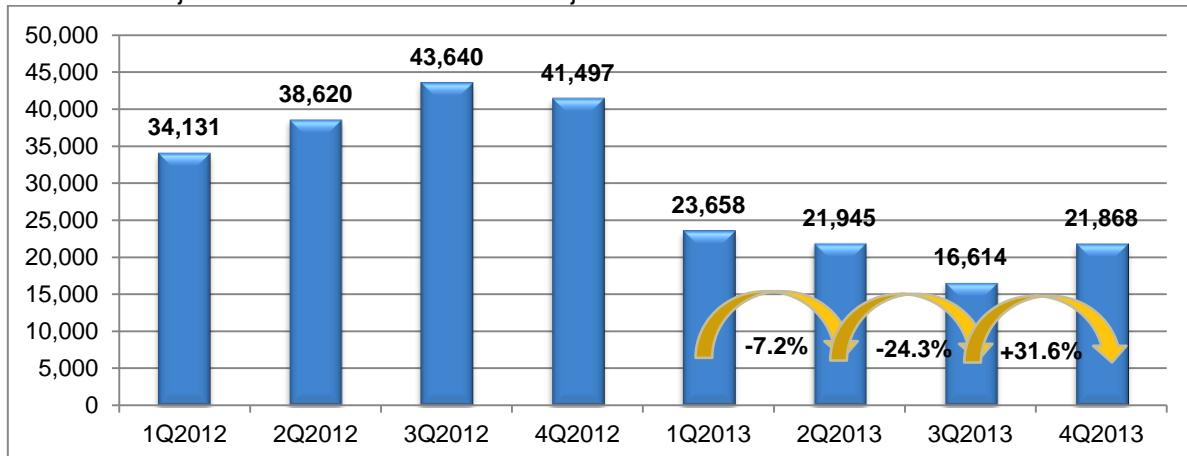
Ukupno obračunati prihodi od naknada za posmatrani period 2013. godine iznose 104,348 hiljada dinara i u njihovoј strukturi dominiraju prihodi od naknada po osnovu garancijskih poslova (42.32%), zatim prihodi od naknada po osnovu usluga platnog prometa sa 28.03% i prihodi od naknada po osnovu faktoringa sa 12.35%.

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2. Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

5.2.1. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Graf 6. Kretanje neto rezultata od naknada u hiljadama dinara

Tokom 2013. godine je došlo do pada neto rezultata od naknada u odnosu na 2012. godinu, najviše zbog smanjenja prihoda od naknada po osnovu faktoringa (za 81% u odnosu na 2012. godinu).

5.2.2 Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih kamata i naknada u 2013. godini iznose 210,065 hiljada dinara, od čega rashodi kamata iznose 189,802 hiljada dinara, odnosno 90% (2012. godine: 136,820 hiljada dinara), dok rashodi naknada iznose 20,263 hiljade dinara (2012. godine: 14,913 hiljada dinara).

U strukturi ukupno obračunatih troškova kamata, najznačajnije učešće imaju troškovi obračunatih kamata na oročene depozite fizičkih lica sa 33.5% i rashodi kamata po osnovu depozita javnih preduzeća 29.3%. Rashodi kamata su se u posmatranom periodu povećali u odnosu na isti period 2012. godine za 38.7% kao posledica znatno višeg nivoa depozita u odnosu na kraj prethodne godine (porast depozita u odnosu na stanje na dan 31. decembra 2012. godine za 104%).

Tabela 14. Analitički pregled rashoda od kamata realizovanih tokom 2013. godine

	u hiljadama dinara Za period od 1. januara do 31. decembra				
	2013	Učešće	2012	Učešće	% rasta / pada
Banke	15,285	8.05%	8,708	6.36%	75.53%
Privredna društva	32,163	16.95%	20,977	15.33%	53.33%
Javna preduzeća	55,712	29.35%	9,324	6.82%	497.49%
Stanovništvo	63,659	33.54%	67,495	49.33%	-5.68%
Javni sektor	185	0.10%	0	0.00%	-
Strana lica	320	0.17%	402	0.29%	-20.47%
Banke u stečaju	12,255	6.46%	28,401	20.76%	-56.85%
Strane banke	7,042	3.71%	0	0.00%	-
Drugi komitenti	3,180	1.68%	1,513	1.11%	110.17%
Svega	189,802	100.00%	136,820	100.00%	38.72%

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2.2. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Sa druge strane, Banka je tokom 2013. godine obračunala ukupne troškove naknada u iznosu od 20,263 hiljade dinara (2012. godine: 14,913 hiljada dinara).

5.2.3 Neto prihodi/(rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

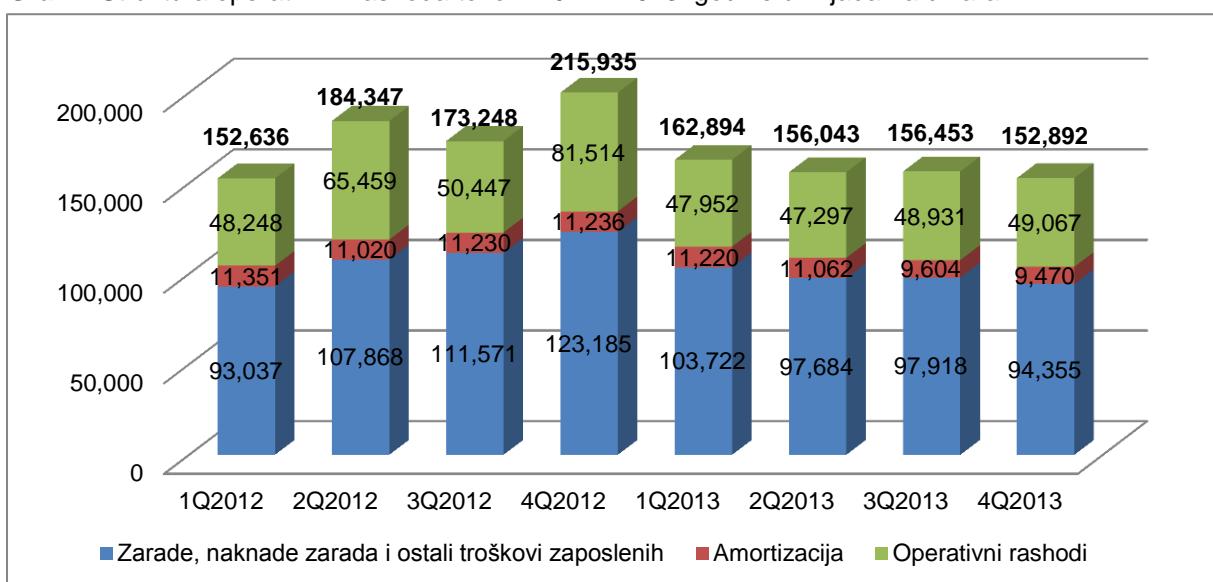
Banka je u posmatranom periodu ostvarila neto rashode po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja u iznosu od 360,076 hiljada dinara (2012. godine: 130,335 hiljada dinara).

5.2.4 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u izveštajnom periodu

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su u 2013. godini iznosili 339,336 hiljada dinara i u odnosu na isti period prethodne godine su smanjeni za 11% (2012. godine: 381,187 hiljada dinara).

5.2.5 Operativni i ostali poslovni rashodi

Graf 7. Struktura operativnih rashoda tokom 2012 - 2013. godine u hiljadama dinara

U narednoj tabeli prikazana je struktura operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2.5. Operativni i ostali poslovni rashodi (Nastavak)

Tabela 15. Operativni i ostali poslovni rashodi Banke tokom posmatranog perioda 2013. godine

Opis troškova	Za period od 1. januara do 31. decembra u hiljadama dinara				
	2013	Učešće	2012	Učešće	% rasta / pada
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	65,128	26.30%	82,908	27.62%	-21.45%
Usluge	20,635	8.33%	26,679	8.89%	-22.66%
Ostali nematerijalni troškovi	19,953	8.06%	25,043	8.34%	-20.33%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	24,977	10.09%	20,810	6.93%	20.03%
Materijal i energija	22,626	9.14%	24,013	8.00%	-5.78%
Troškovi reprezentacija	5,030	2.03%	8,036	2.68%	-37.41%
Premije osiguranja	11,758	4.75%	10,433	3.48%	12.70%
Rashodi otpisa nenaplativih potraživanja	178	0.07%	20,401	6.80%	0.00%
Troškovi održavanja	36,175	14.61%	36,039	12.01%	0.38%
Troškovi službenih putovanja	2,720	1.10%	6,982	2.33%	-61.03%
Troškovi zakupa	2,568	1.04%	7,558	2.52%	-66.02%
Troškovi intelektualnih usluga	11,577	4.68%	10,132	3.38%	14.26%
Ostali rashodi	24,265	9.80%	21,106	7.03%	14.94%
Svega	247,590	100.00%	300,142	100.00%	-17.51%

6 Bilans stanja Banke

6.1 Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 14,781 milion dinara i veća je od bilansne sume na dan 31. decembra 2012. godine za 45.21% (10,178 miliona dinara).

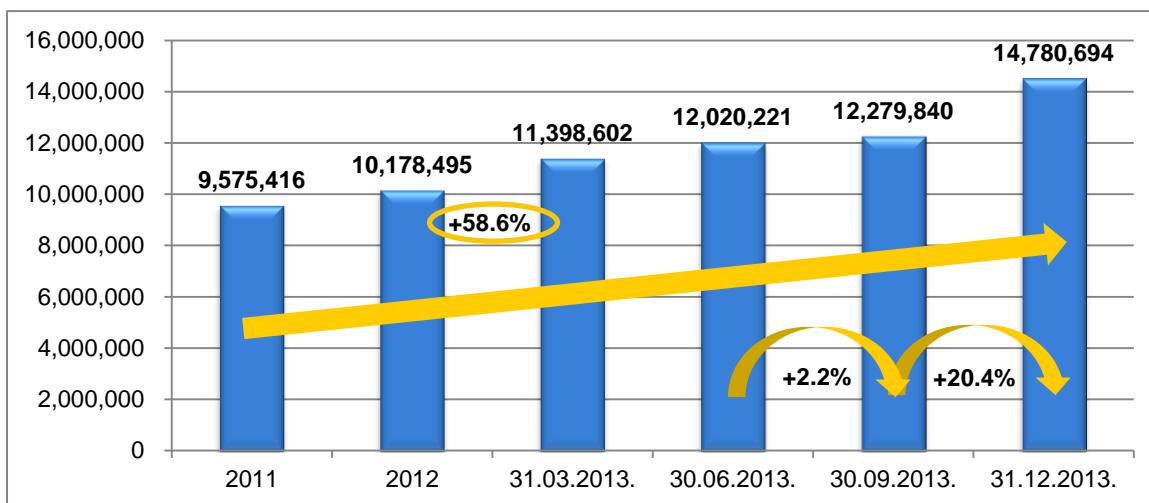
Tabela 16. Bilans stanja Banke na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.	U %	31.12.2012.	U %	U hiljadama dinara % rasta / pada
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	6.57	718,017	7.05	35.21
Opozivi depoziti i krediti	6,427,664	43.49	3,153,606	30.98	103.82
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	233,182	1.58	45,218	0.44	415.68
Dati krediti i depoziti	4,002,433	27.08	2,747,978	27.00	45.65
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	658,573	4.46	1,094,578	10.75	(39.83)
Udeli (učešća)	150,977	1.02	141,551	1.39	6.66
Ostali plasmani	888,194	6.01	1,228,791	12.07	(27.72)
Nematerijalna ulaganja	11,192	0.08	12,688	0.12	(11.79)
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	1,337,597	9.05	978,157	9.61	36.75
Stalna sredstva namenjena prodaji	24,368	0.16	24,368	0.24	0.00
Ostala sredstva	75,707	0.51	33,543	0.33	125.70
UKUPNA AKTIVA	14,780,694	100.00	10,178,495	100.00	45.21
PASIVA					
Transakcioni depoziti	2,056,286	13.91	746,494	7.33	175.46
Ostali depoziti	6,846,782	46.32	3,619,938	35.56	89.14
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	2,715	0.02	632	0.01	329.59
Rezervisanja	37,123	0.25	57,949	0.57	(35.94)
Obaveze za poreze	3,167	0.02	2,221	0.02	42.59
Obaveze iz dobitka	26,788	0.18	21,123	0.21	26.82
Odložene poreske obaveze	89,707	0.61	53,314	0.52	68.26
Ostale obaveze	158,751	1.07	331,755	3.26	(52.15)
UKUPNO OBAVEZE	9,221,319	62.39	4,833,426	47.49	90.78
KAPITAL					
Akcijski i ostali kapital	3,100,833	20.98	2,905,195	28.54	6.73
Rezerve iz dobiti	1,654,377	11.19	1,654,377	16.25	0.00
Revalorizacione rezerve	540,514	3.66	337,244	3.31	60.27
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(12,660)	(0.09)	(16,423)	(0.16)	(22.91)
Dobitak	276,311	1.87	464,676	4.57	(40.54)
UKUPAN KAPITAL	5,559,375	37.61	5,345,069	52.51	4.01
UKUPNO PASIVA	14,780,694	100.00	10,178,495	100.00	45.21
VANBILANSNE POZICIJE	27,466,935		20,427,381		34.46

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.1. Osnovne napomene (Nastavak)

Graf 8. Kretanje ukupne aktive (neto)

Valutna struktura aktive bilansa Banke na dan 31. decembra 2013. godine je dominantno dinarskog karaktera, odnosno 68.8% neto aktive Banke je u domaćoj valuti. Dinarski podbilans aktive i pasive zabeležio je rast u posmatranom periodu 2013. godine i u apsolutnom iznosu, i po procentu učešća u ukupnoj aktivi / pasivi.

Tabela 17. Valutna struktura Bilansa stanja Banke na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara		Učešće u %		% rasta/pada
	31.12.2013.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2012.	
AKTIVA					
Aktiva u dinarima	10,168,709	5,700,235	68.80%	56.00%	78.39%
Aktiva u stranoj valutu:					
EUR	3,273,014	3,070,246	22.14%	30.16%	6.60%
USD	448,421	576,991	3.03%	5.67%	-22.28%
Ostale valute	23,578	30,239	0.16%	0.30%	-22.03%
Indeksirano	866,972	800,784	5.87%	7.87%	8.27%
Aktiva u stranoj valuti	4,611,985	4,478,260	31.20%	44.00%	2.99%
Ukupna aktiva	14,780,694	10,178,495	100.00%	100.00%	45.21%
PASIVA					
Pasiva u dinarima	10,358,400	6,278,801	70.08%	61.69%	64.97%
Pasiva u stranoj valutu:					
EUR	4,042,287	3,367,700	27.35%	33.09%	20.03%
USD	369,330	516,707	2.50%	5.08%	-28.52%
Ostale valute	10,677	15,287	0.07%	0.15%	-30.16%
Indeksirano	0	-	0.00%	0.00%	0.00%
Pasiva u stranoj valuti	4,422,294	3,899,694	29.92%	38.31%	13.40%
Ukupna pasiva	14,780,694	10,178,495	100.00%	100.00%	45.21%

Napomena: U deviznom podbilansu Banke obuhvaćeni su i dinarski plasmani indeksirani deviznom klauzulom.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.1. Osnovne napomene (Nastavak)

Pregled bilansnih pozicija aktive i pasive Banke, reklassifikovanih prema valutnoj i ročnoj strukturi, na dan 31. decembra 2013. godine data je u sledećim tabelarnim pregledima.

Tabela 18. Pozicije bilansa stanja Banke u stranoj valuti, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.	31.12.2012.	u hiljadama dinara % rasta / pada
AKTIVA			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	379,343	419,094	-9.48%
Opozivi depoziti i krediti	2,848,364	2,978,606	-4.37%
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	51,805	17,678	193.05%
Dati krediti i depoziti	741,995	738,079	0.53%
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	342,945	31,600	985.27%
Udeli (učešća)	162	169	-4.14%
Ostali plasmani	247,365	292,387	-15.40%
Ostala sredstva	5	647	-99.23%
UKUPNA AKTIVA	4,611,984	4,478,260	2.99%
PASIVA			
Transakcioni depoziti	482,034	493,073	-2.24%
Ostali depoziti	3,852,617	3,166,988	21.65%
Ostale obaveze	87,642	239,634	-63.43%
UKUPNO OBAVEZE	4,422,293	3,899,695	13.40%

6.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenta Banke je na dan 31. decembra 2013. godine iznosilo 970,807 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 718,017 hiljada dinara) i u strukturi ukupne poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 6.57%. Stanje gotovine se na dan 31. decembra 2013. godine u odnosu na 2012. godinu povećalo za 35.21%, najviše zbog povećanja stanja na tekućem računu Banke, koje je rezultat povećanja iznosa obavezne rezerve koja se izdvaja u dinarima.

Tabela 19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	566,622	281,433
Blagajna:		
- u dinarima	24,842	17,490
- u stranoj valuti	156,811	112,707
Devizni računi kod banaka		
- kod domaćih banaka	11,684	32,871
- kod stranih banaka	213,996	276,446
Stanje na dan	973,956	720,947
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(3,149)</i>	<i>(2,930)</i>
Stanje na dan	970,807	718,017

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Nastavak)

Obračunata dinarska obavezna rezerva Banke za 31. decembar 2013. godine iznosi 535,634 hiljade dinara (31. decembar 2012. godine: 292,739 hiljada dinara).

6.3 Opozivi depoziti i krediti

Opozivi krediti i depoziti Banke, u ukupnom iznosu od 6,427,664 hiljade dinara, učestvuju na dan 31. decembra 2013. godine u ukupnoj poslovnoj imovini Banke sa 43.49% i povećali su se u odnosu na kraj 2012. godine za 103.82%.

Tabela 20. Opozivi depoziti i krediti Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Obavezna rezerva u stranoj valuti	2,848,364	2,978,606
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	1,926,000	175,000
Potraživanja u dinarima od NBS po repo transakcijama	1,653,300	-
Stanje na dan	6,427,664	3,153,606

U odnosu na kraj 2012. godine povećana je i devizna obavezna rezerva za oko 2.8 mil EUR usled rasta deviznih oričenih i ostalih depozita pravnih lica, tj. osnovica na koju se obračunava devizna obavezna rezerva je porasla za oko 5.6 mil. EUR. NBS kamatu na dinarsku obaveznu rezervu plaća po stopi od 2.5% godišnje, a devizna rezerva je deponovana bez kamate. Po osnovu obračunate dinarske obavezne rezerve u 2013. godini prihodovano je oko 10,113 hiljada dinara (2012. godine: 6,704 hiljade dinara).

Banka je povećala učešće plasmana u višak likvidnih sredstava kod NBS na 840 miliona dinara prosečno u 2013. godini u odnosu na prosek u 2012. godini koji je iznosio 179 miliona dinara. Izmenom smera glavnih operacija ka povlačenju likvidnosti, uvođenjem REPO aukcija po varijabilnoj višestrukoj kamatnoj stopi uz ograničen iznos aukcija, doveo je do pada REPO stopa i držanja visokog iznosa sredstava banaka na višku likidnih sredstava kod NBS u prvoj polovini godine. Po osnovu deponovanja sredstava kod NBS u 2013. godini ostvaren je prihod od 70,674 hiljade dinara.

Od juna intervencijama NBS na međubankarskom tržištu deviza, kao i povećanjem obima REPO aukcija dovelo je do rasta REPO stope i povećana je razlika u odnosu na kamatne stope na viškove likvidnih sredstava, te je Banka je značajno povećala plasman u repo operacije sa 116 miliona dinara (prosek do juna) na 857 miliona dinara za dvanest meseci.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

- 6.4 Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja

Ukupna neto potraživanja po osnovu obračunatih kamata i naknada iznose na dan 31. decembra 2013. godine 233,182 hiljada dinara i čine 1.58% ukupne bilansne sume Banke. U odnosu na kraj 2012. godine vrednost ove bilansne pozicije beleži rast od 415.68% zbog značajnog povećanja potraživanja od privrednih društava koja su u statusu neizvršenja obaveza. Pojedinačno, najveći iznos potraživanja po neplaćenim kamatama i naknadama Banka ima od privrednih društava iz grupe "Koncern Farmakom" M.B., u iznosu od, neto, 88,85 miliona dinara (bruto, 131,21 miliona dinara).

Tabela 21. Potraživanja Banke za kamate i naknade, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Potraživanja za kamatu		
U dinarima:		
Banke	14,134	586
Privredna društva	306,793	45,279
Stanovništvo	1,772	2,272
Ostali komitenti	517	30
	323,216	48,167
U stranoj valuti	838	291
Potraživanja za naknadu		
U dinarima:		
Banke	39	759
Privredna društva	8,354	4,248
Stanovništvo	109	175
Ostali komitenti	74	34
	8,576	5,216
U stranoj valuti	32	49
Potraživanja za nedospelu kamatu po državnim zapisima RS	7,091	-
Potraživanja po osnovu kamate i naknade, bruto	339,753	53,723
Minus: Ispravka vrednosti	(106,571)	(8,505)
Stanje na dan	233,182	45,218

- 6.5 Dati krediti i depoziti

Dati krediti i depoziti bankama i drugim komitentima Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, iznose 4,002,433 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 2,747,978 hiljade dinara) i čine 27.08% bilansne sume Banke na isti dan (31. decembra 2012. godine: 27%).

Plasmani klijentima su se na dan 31. decembra 2013. godine povećali u bruto (za 53.1%) i u neto iznosu (45.7%). Ispravka vrednosti kredita se u istom periodu povećala za 289,589 hiljada dinara, odnosno za 179.7% najviše kao rezultat dospevanja u status neizvršenja obaveza kompletne grupe povezanih lica Koncern Farmakom MB, Beohemija doo, Interkomerc AD i privrednih društava GP Auto – Shop doo i Auto Tec doo tokom 2013. godine (bruto potraživanja po osnovu kredita datih ovim privrednim društvima iznose na dan 31. decembra 2013. godine 928,644 hiljade dinara, dok njihova ispravka vrednosti iznosi 251,444 hiljade dinara), tako da otpisanost plasmana na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 10.12%, dok je 31. decembra 2012. godine iznosila 5.54%.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.5. Dati krediti i depoziti (Nastavak)

U strukturi kreditnih i depozitnih bruto plasmana, plasmani korporativnim klijentima, u iznosu od 2,908,179 hiljada dinara učestvuju sa 65%, plasmani fizičkim licima, u iznosu od 304,454 hiljade dinara sa 7%, dok se 1,076,248 hiljada dinara odnosi na plasmane domaćim bankama (24%).

Tabela 22. Dati krediti Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	u hiljadama dinara					
	31.12.2013.			31.12.2012.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Krediti:						
- privrednim društvima	1,309,652	342,659	1,652,310	894,312	908,125	1,802,437
- drugim komitetima	136,347	8,842	145,188	11,702	15,194	26,896
- stanovništvu	9,968	285,229	295,197	8,112	345,963	354,075
- domaćim bankama	1,075,000	-	1,075,000	500,000	-	500,000
Dospela potraživanja	1,274,033	-	1,274,033	196,164	-	196,164
Ukupno	3,805,000	636,729	4,441,729	1,610,290	1,269,282	2,879,572
U stranoj valutи						
Krediti privrednim društvima	2,866	-	2,866	20,355	-	20,355
Stanovništvo	-	3,117	3,117	-	3,197	3,197
Dospela potraživanja	872	-	872	1,453	-	1,453
Ostali plasmani	4,586	-	4,586	4,549	-	4,549
Ukupno	8,324	3,117	11,441	26,357	3,197	29,554
Plasmani klijentima, bruto						
Minus:						
Ispravka vrednosti	(430,736)	(20,001)	(450,736)	(121,822)	(39,325)	(161,148)
Stanje na dan	3,382,588	619,845	4,002,433	1,514,825	1,233,154	2,747,978

Na nivou datih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine evidentira se 1,495,979 hiljada dinara ukupnih izloženosti koja se nalaze u statusu neizmirenja obaveza, što čini 33.6% bruto datih kredita (na dan 31. decembra 2012. godine: 455,614 hiljada dinara, odnosno 16% bruto datih kredita).

Dinarska kreditna aktivnost Banke na dan 31. decembra 2013. godine čini 99.7% bruto plasmana klijentima.

Tabela 23. Sektorska struktura datih kredita i depozita (bruto) na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Građevinarstvo	274,407	276,632
Prerađivačka industrija	992,826	718,268
Strane banke	-	-
Stanovništvo	304,454	362,849
Trgovina	1,373,777	652,052
Saobraćaj i komunikacije	190,890	182,170
Uslužne delatnosti	76,279	93,933
Domaće banke	1,076,248	501,702
Ostali	164,288	121,520
Stanje na dan	4,453,169	2,909,126

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.5. Dati krediti i depoziti (Nastavak)

Tabela 24. Struktura kredita stanovništvu po vrstama proizvoda na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Stambeni krediti	210,388	247,263
Krediti po kreditnim karticama	4,775	5,051
Dugoročni gotovinski krediti	60,414	71,328
Dugoročni potrošački krediti za kupovinu automobila	5,913	9,992
Lombardni krediti	3,218	3,218
Minusni saldo na tekućim računima	7,921	4,281
Ostali krediti fizičkim licima	11,825	21,716
Stanje na dan	304,454	362,849

Ukupni prihodi od kamata po osnovu depozita i kredita domaćim bankama, realizovani tokom izveštajnog perioda iznose 6,014 hiljada dinara (2012. godine: 11,454 hiljade dinara), dok prihodi od kamata po osnovu depozita u stranim bankama iznose u posmatranom periodu 2013. godine 773 hiljade dinara (2012. godine: 2,007 hiljada dinara).

Promene na poziciji dati krediti i depoziti u izveštajnom periodu prikazane su u narednom pregledu:

Tabela 25. Promene datih kredita i depozita u periodu januar – decembar 2013. godine

U dinarima	31.12.2012.	povećanja	smanjenja	prenos na dospèle kredite	31.12.2013.
Kratkoročni krediti:					
- privrednim društvima	894,312	4,704,175	806,728	3,482,107	1,309,652
- stanovništvu	8,112	33,599	12,550	19,193	9,968
- domaćim bankama	501,702	11,093,127	10,518,581	-	1,076,248
Dugoročni krediti:					0
- privrednim društvima	908,125	64,287	10,826	618,929	342,659
- stanovništvu	345,963	60,828	78,145	43,417	285,229
Ostali plasmani	25,194	127,701	413	8,541	143,941
Dospela potraživanja					0
- preduzećima	190,537	4,101,036	3,023,718	-	1,267,855
- stanovništvu	5,460	62,611	62,047	-	6,023
- ostali plasmani	166	8,541	8,552	-	155
	2,879,571	20,255,905	14,521,560	4,172,188	4,441,729
U stranoj valuti					
Kratkoročni krediti:					
- privrednim društvima	20,355	29,675	8,208	38,956	2,866
- stanovništvu	-	1	1	-	-
- stranim bankama	-	1,736,324	1,736,324	-	-
- domaćim bankama	-	8,922,695	8,922,695	-	-
Dugoročni krediti:					
- privrednim društvima	-	4,705	4,705	-	-
- stanovništvu	3,197	5,585	4,093	1,572	3,117
Ostali plasmani	4,549	308	271	-	4,586
Dospela potraživanja					
- preduzećima	1,336	38,956	39,538	-	755
- stanovništvu	116	1,572	1,571	-	117
	29,554	10,739,820	10,717,406	40,528	11,441
Svega	2,909,126	30,995,725	25,238,966	4,212,716	4,453,169

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.5. Dati krediti i depoziti (Nastavak)

Tokom izveštajnog perioda veliki deo dinarskih sredstava je plasiran domaćim bankama putem prekonočnog oročavanja ili plasiranja sredstava do 7 dana (69% odobrenih dinarskih plasmana u posmatranom periodu).

Po učešću u plasiranim dinarskim sredstvima u posmatranom periodu, na drugom mestu se nalaze kratkoročni krediti privrednim društvima (29%).

6.6 Ulaganje u hartije od vrednosti

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2013. godine iznose 658,573 hiljade dinara (31. decembar 2012. godine: 1,094,578 hiljada dinara). Na isti dan, učešće ulaganja u HoV u strukturi ukupne bilansne sume Banke iznosi 4.46% (31. decembar 2012. godine: 10.75%).

Tabela 26. Ulaganje Banke u HoV sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Hartije od vrednosti u stranoj valuti:		
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	22,915	19,565
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	(1,083)	(417)
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
Obveznice Republike Irak	27,344	5,683
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(4,170)	(327)
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Državni zapisi RS	281,332	-
Odstupanje od nominalne vrednosti državnih zapisa RS	(148)	-
	326,190	24,504
Hartije od vrednosti u dinarima		
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Akcije banaka	270	848
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	(245)	(321)
Akcije privrednih društava	8	121
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	28	16
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
Akcije banaka	12,387	12,807
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	(11,721)	(10,872)
Akcije privrednih društava	5,362	5,533
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	699	733
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Obveznice trezora RS	220,725	330,000
Eskontovane menice u dinarima	143,974	723,008
Korporativne obveznice	18,263	18,806
	389,749	1,080,679
<i>Minus:</i> Ispravka vrednosti	<i>(57,367)</i>	<i>(10,605)</i>
Stanje na dan	658,573	1,094,578

Analizirano prema kriterijumu valutne strukture, ulaganja u HoV nominirane u dinarima čine 54.4% ukupnih ulaganja Banke u hartije od vrednosti na dan izveštavanja.

Najveće pojedinačno učešće u strukturi bruto vrednosti ukupnih ulaganja Banke u HoV na dan 31. decembra 2013. godine imaju ulaganja u državne zapise Republike Srbije sa 39%, obveznice trezora RS sa 31% i u menice sa 20%.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.6. Ulaganje u hartije od vrednosti (Nastavak)

Vrednost menica u portfelju Banke, nakon umanjenja za diskont po osnovu menica koji se evidentira kao razgraničen ostali prihod i iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 256 hiljada dinara, iznosi na dan izveštavanja 143,462 hiljade dinara. U odnosu na kraj 2012. godine, vrednost eskontovanih menica se smanjila za 79.7%. Banka je tokom 2013. godine po osnovu poslova eskonta menica obračunala prihode od kamata u iznosu od 104,120 hiljada dinara (2012. godine: 148,529 hiljada dinara).

Stanje vrednosti obaveznica trezora RS u portfelju Banke, nakon umanjenja za diskont koji se evidentira kao razgraničen ostali prihod i iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 7,214 hiljada dinara iznosi na dan izveštaja 206,298 hiljade dinara (31. decembra 2012. godine 322,543 hiljade dinara) i čine ga obaveznice u dinarima. Po osnovu obveznica trezora RS Banka je u izveštajnom periodu ostvarila prihod od kamata u iznosu od 25,568 hiljada dinara (2012. godine 30,252 hiljade dinara).

Na dan 31. decembra 2013. godine Banka je uložila 281,184 hiljade dinara u dugoročne državne zapise RS u stranoj valuti i u izveštajnom periodu je po ovom osnovu ostvarila 7,252 hiljade dinara prihoda (u 2012. godini nije bilo ovih ulaganja).

6.7 Udeli (učešća)

Ukupna učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica iznose na dan 31. decembra 2013. godine 150,977 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 141,551 hiljade dinara) i čine 1.02% ukupne poslovne imovine Banke (2012. godine: 1.39%).

Tabela 27. Učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Učešća u kapitalu		
-u dinarima		
JUBMES faktor DOO, Beograd	83,206	81,446
Energoprojekt garant AD, Beograd	49,199	44,003
Chip Card AD, Beograd	18,946	16,187
Beogradska berza AD, Beograd	302	302
-u stranoj valutи		
S.W.I.F.T.	173	172
Učešća u kapitalu zavisnih preduzeća		
- Fondacija za Dečje srce, Beograd	114	114
	151,940	142,224
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(963)	(673)
Stanje na dan	150,977	141,551

Banka ima 39.13% vlasništva u kapitalu društva za faktoring JUBMES faktor DOO, Beograd koje je osnovano 2. jula 2012. godine.

Banka je tokom posmatranog perioda 2013. godine po osnovu dividendi od privrednih društava prihodovala 13,655 hiljada dinara (2012. godine: 2,730 hiljade dinara).

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.8 Ostali plasmani

Ostali plasmani Banke iznose na dan 31. decembra 2013. godine 888,194 hiljade dinara i učestvuju u strukturi ukupne aktive Banke sa 6.01% (31. decembar 2012. godine: 1,228,791 hiljada dinara).

U strukturi ostalih plasmana Banke dominantno učešće, od 69.7% imaju poslovi otkupa dinarskih i deviznih potraživanja. Ukupni bruto plasmani Banke u otkup dinarskih i deviznih potraživanja iznose na dan 31. decembra 2013. godine 752,414 hiljada dinara, od čega se 74% ovog iznosa odnosi na otkup dinarskih potraživanja.

Vrednost ostalih plasmana je na dan 31. decembra 2013. godine manja za 28% od njihove vrednosti na dan 31. decembra 2012. godine, najviše kao rezultat smanjenja otkupa dinarskih potraživanja koja su se u posmatranom periodu smanjila za 41%, odnosno za iznos od 394,927 hiljada dinara. Takođe, na smanjenje neto ostalih plasmana značajno je uticalo povećanje ispravki vrednosti u 2013. godini (za 113,317 hiljada dinara, odnosno 147%), što je rezultat dospevanja u status neizvršenja obaveza kompletne grupe povezanih lica Koncern Farmakom MB, Beohemija doo, Interkomerc AD i privrednih društava GP Auto – Shop doo i Auto Tec doo tokom 2013. godine (bruto potraživanja po osnovu ostalih plasmana ovim privrednim društvima iznose na dan 31. decembra 2013. godine 752,903 hiljade dinara, dok njihova ispravka vrednosti iznosi 132,504 hiljade dinara).

Tabela 28. Ostali plasmani Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Ostali plasmani		
Otkup deviznih potraživanja	195,072	231,605
Otkup dinarskih potraživanja	557,341	952,268
Dospeli plasmani po aktiviranim garancijama i avalima	322,133	122,262
Dospeli ostali plasmani od stranih banaka	4,308	-
Ostali plasmani bruto	1,078,854	1,306,135
Minus: Ispravka vrednosti	(190,660)	(77,344)
Stanje na dan	888,194	1,228,791

Tabela 29. Prihodi od kamata i naknada po osnovu eskontnih poslova Banke u 2013. godini

	u hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Dinarski faktoring		
kamate	114,770	137,753
naknade	9,377	32,861
	124,147	170,614
Devizni faktoring		
kamate	24,381	37,879
naknade	3,506	35,173
	27,887	73,052
Svega		
kamate	139,151	175,632
naknade	12,883	68,034
	152,034	243,666

Banka je po osnovu otkupa dinarskih i deviznih potraživanja tokom 2013. godine obračunala prihod od kamata u iznosu od 139,151 hiljadu dinara, što čini 15% ukupnih prihoda Banke od kamata i prihode od naknada u iznosu od 12,883 hiljade dinara, što čini 12% ukupno obračunatih prihoda od naknada.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.8. Ostali plasmani (Nastavak)

Tabela 30. Promene ostalih plasmana u 2013. godini

	31.12.2012.	povećanja	smanjenja	U hiljadama dinara prenos na dospele	31.12.2013.
U dinarima					
Kratkoročni plasmani:					
- privrednim društvima po osnovu faktoringa	860,252	1,127,789	-	1,949,606	38,435
- privrednim društvima po osnovu sredstava obezbeđenja palih na teret Banke	-	218,785	-	218,785	-
Dugoročni plasmani:					
- privrednim društvima po osnovu sredstava obezbeđenja palih na teret Banke	67,561	3,710	2,332	68,939	-
- ostalim komitentima po osnovu otkupa potraživanja	-	60,525	-	-	60,525
Dospela potraživanja					
- privrednim društvima po osnovu faktoringa	92,017	1,949,606	1,585,789	-	455,833
- privrednim društvima po osnovu sredstava obezbeđenja palih na teret Banke	54,701	287,724	20,292	-	322,133
- ostalim komitentima po osnovu otkupa potraživanja	-	4,875	2,327	-	2,549
	1,074,529	3,653,014	1,610,740	2,237,330	879,474
U stranoj valuti					
Kratkoročni plasmani:					
- stranim licima po osnovu faktoringa	118,199	395,913	7,273	483,911	22,928
- stranim licima po ostalim osnovama	-	49,937	47,760	2,177	-
- stranim bankama	-	170,608	2,948	167,660	-
Dospela potraživanja					
- stranim licima po osnovu faktoringa	113,406	483,911	425,173	-	172,144
- stranim licima po ostalim osnovama	-	2,177	2,177	-	-
- stranim bankama	-	167,660	163,353	-	4,308
	231,605	1,270,207	648,684	653,748	199,380
Svega	1,306,135	4,923,221	2,259,424	2,891,078	1,078,854

6.9 Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

U strukturi vrednosti imovine Banke na dan 31. decembra 2013. godine vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, u ukupnom iznosu od 1,348,789 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 990,845 hiljada dinara), učestvuje sa 9.13% (2012. godine: 9.73%).

Banka je na osnovu člana 101. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik Republike Srbije“ br.72/2009, 81/2009-ispr. i 64/2010) 26. avgusta 2010. godine podnela Zahtev za konverziju prava korišćenja u pravo svojine na građevinskom zemljištu (parceli br.6781, KO Novi Beograd, površine 81 a 48m2). Banka je 13. oktobra 2010. godine dobila Rešenje o pravu konverzije i tokom 2013. godine zemljište je uknjiženo u okviru osnovnih sredstava. Banka je u 2013. godini procenila građevinski objekat u kome obavlja delatnost. Zemljište i građevinski objekat su iskazani po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, umanjenoj za akumulirani ispravku vrednosti. Ukupan pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata u iznosu od 240,278 hiljada dinara iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke, umanjen za efekat odloženih poreza u iznosu od 36,495 hiljada dinara

Nematerijalna ulaganja Banke su se na dan 31. decembra 2013. godine smanjila za 11.79% u poređenju sa 31. decembrom 2012. godine kao rezultat izvršene amortizacije u posmatranom periodu.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.9. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva (Nastavak)

Tabela 31. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke na dan 31. decembra 2013. godine u hiljadama dinara

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala osnovna sredstva	Ukupno osnovna sredstva	Nematerijalna ulaganja
31.12.2012.						
Nabavna vrednost	-	953,348	244,359	5,626	1,203,333	33,174
Ispravka vrednosti	-	(60,186)	(163,918)	(1,072)	(225,176)	(20,486)
Sadašnja vrednost	-	893,162	80,441	4,554	978,157	12,688
31.12.2013.						
Nabavna vrednost	409,591	915,456	248,890	5,598	1,579,535	35,924
Ispravka vrednosti	-	(72,189)	(168,668)	(1,081)	(241,938)	(24,732)
Sadašnja vrednost	409,591	843,267	80,222	4,517	1,337,597	11,192

6.10 Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 31. decembra 2013. godine iznosila 75,707 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2012. godine su se povećala za 126%, najviše zbog povećanja sredstava stečenih naplatom potraživanja koja su na dan 31. decembra 2013. godine iznosila 35,270 hiljada dinara.

Tabela 32. Ostala sredstva Banke na dan 31. decembra 2013. godine

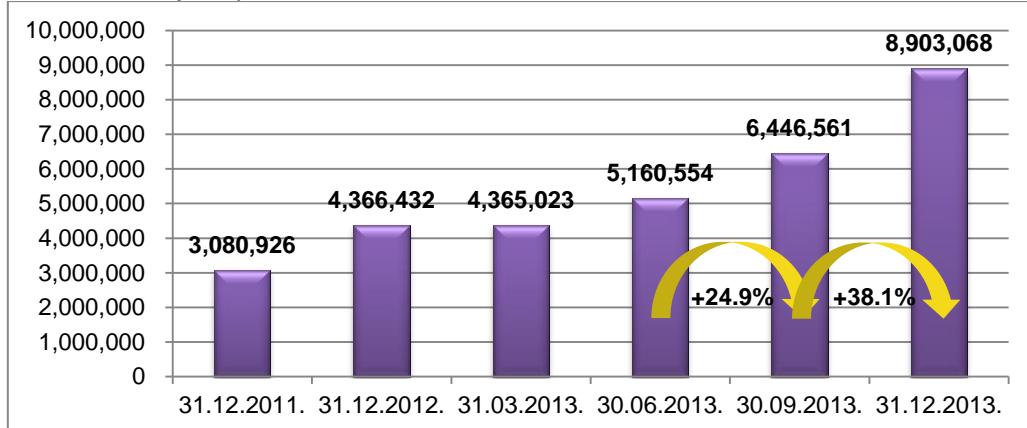
	u hiljadama dinara		
		31.12.2013.	31.12.2012.
Ostala sredstva			
U dinarima:			
Potraživanja po osnovu potrošnje platnim karticama		209	317
Dati avansi u dinarima		16,710	12,602
Potraživanja za unapred plaćene poreze		8,120	5,773
Zalihe		5,276	4,850
Sredstva stečena naplatom potraživanja		35,270	-
Ostala potraživanja u dinarima		3,186	2,714
Ukupno		68,771	26,256
U stranoj valuti:			
Ostala potraživanja u stranoj valuti		5	614
Aktivna vremenska razgraničenja			
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi		11,613	11,077
Ukupno		11,613	11,077
Ostala sredstva bruto			
Minus: Ispravka vrednosti		(4,682)	(4,404)
Stanje na dan		75,707	33,543

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.11 Transakcioni i ostali depoziti

Ukupni depozitni potencijal Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 8,903,068 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 4,366,432 hiljade dinara) i čini 60.23% njene ukupne pasive (31. decembra 2011. godine: 42.9%). U odnosu na stanje s kraja decembra 2012. godine, ukupni depoziti Banke su se povećali za 103.9%, najviše kao rezultat povećanja transakcionih depozita javnih preduzeća (za 958,358 hiljade dinara), ostalih oročenih depozita javnih preduzeća (za 1,157,885 hiljada dinara) i ostalih depozita po viđenju lokalne samouprave (700,000 hiljada dinara).

Graf 9. Kretanje depozita

U strukturi ukupnih depozita Banke oročeni i štedni depoziti učestvuju sa po 51.5% i 15.8%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 23.1% ukupnog depozitnog potencijala. Prosečno mesečno stanje ukupnih dinarskih i deviznih depozita u 2013. godini iznosi 5.846 miliona dinara, pri čemu se na 5.266 miliona dinara izdvajala obavezna rezerva, a 580 miliona dinara je bilo oslobođeno obaveze izdvajanja obavezne rezerve. Prosečno stanje ukupnih depozita i obaveza pokazuje porast oko 1.421 miliona dinara u odnosu na decembar 2012. godine kada je iznosilo 4.425 miliona dinara, dok je osnovica za izdvajanje OR u proseku porasla za 894 miliona dinara. Rast osnovice za obračun obazne rezerve uglavnom se odnosi na povećanje transakcionih i oročenih depozita pravnih lica, dok se porast deviznih obaveza na koje se ne izdvaja obavezna rezerva odnosi na primljeni kredit od Evropske investicione banke.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.11. Transakcioni i ostali depoziti (Nastavak)

Tabela 33. Struktura depozita sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.			31.12.2012.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Transakcioni depoziti						
– Privredna društva	402,763	-	402,763	181,163	-	181,163
– Stanovništvo	33,631	-	33,631	27,136	-	27,136
– Ostali komitenti	1,137,858	-	1,137,858	45,123	-	45,123
Štedni depoziti -						
stanovništvo	7,905	-	7,905	6,305	-	6,305
Namenski depoziti	6,484	-	6,484	748	-	748
Ostali oročeni depoziti						
– Osiguravajuća društva	-	1,013	1,013	-	-	-
– Banke u stečaju	852,000	-	852,000	110,000	-	110,000
– Privredna društva	1,294,773	-	1,294,773	297,240	-	297,240
– Ostali komitenti	114,001	17,990	131,990	33,002	5,655	38,657
Ostali depoziti	700,000	-	700,000			
	4,549,415	19,002	4,568,417	700,717	5,655	706,372
U stranoj valuti						
Transakcioni depoziti						
– Privredna društva	182,829	-	182,829	185,504	-	185,504
– Stanovništvo	216,983	-	216,983	267,857	-	267,857
– Ostali komitenti	82,222	-	82,222	39,712	-	39,712
Štedni depoziti:						
Stanovništvo	1,096,213	279,931	1,376,144	1,081,021	214,738	1,295,759
Strana lica	19,416	6,101	25,517	18,641	5,686	24,327
Namenski depoziti	226	-	226	10,529	-	10,529
Depoziti po osnovu datih kredita	3,424	142,776	146,200	1,179	137,225	138,404
Ostali oročeni depoziti						
– Privredna društva	349,712	248,744	598,456	1,014,421	374,264	1,388,686
– Osiguravajuća društva	348,956	-	348,956	227,437	56,859	284,296
– Ostali komitenti	199,003	1,158,114	1,357,118	24,988	-	24,988
	2,498,985	1,835,666	4,334,651	2,871,288	788,772	3,660,060
Stanje na dan	7,048,400	1,854,668	8,903,068	3,572,005	794,427	4,366,433

Transakcioni depoziti na dan 31. decembra 2013. godine iznose 2.056,286 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 746,494 hiljada dinara) i učestvuju u ukupnim depozitima sa 23% (31. decembra 2012. godine: 17%), odnosno povećali su se za 175% u odnosu na poslednji kvartal 2012. godine.

Od ukupnih transakcionih depozita, depoziti privrednih društava učestvuju sa 28.5% (i beleži rast od 59.7% u odnosu na 2012. godinu), a depoziti stanovništva, odnosno fizičkih lica učestvuju sa 12.2% (i beleži pad od 15% u odnosu na 2012. godinu). Depoziti ostalih komitenata učestvuju u transakcionim depozitima sa 59.3% i najvećim delom se sastoje od depozita javnih preduzeća u dinarima u iznosu od 959,414 hiljada dinara.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.11. Transakcioni i ostali depoziti (Nastavak)

Ostali depoziti na dan 31. decembra 2013. godine iznose 6,846,782 hiljade dinara i beleže rast u odnosu na prethodnu godinu od 89.1% (31. decembar 2012. godine: 3,619,938 hiljade dinara). Na dan 31. decembra 2013. godine struktura ostalih depozita je sledeća: ostali oročeni depoziti čine 51.5%, štedni depoziti stanovništva čine 15.8%, ostali depoziti po viđenju lokalne samouprave čine 7.9%, dok depoziti po osnovu datih kredita i namenskih depozita čine 1.7% ukupnih ostalih depozita na dan izveštavanja.

Prema sektorskoj strukturi depozita, najveći procenat ukupnih depozita kod Banke čine depoziti javnih preduzeća, sa učešćem od 27.8% (31. decembar 2012. godine: 19.6%), a potom depoziti privrednih društava, sa učešćem od 26% (31. decembar 2012. godine: 31%) i depoziti stanovništva, sa učešćem od 18.8% (31. decembar 2012. godine: 37%).

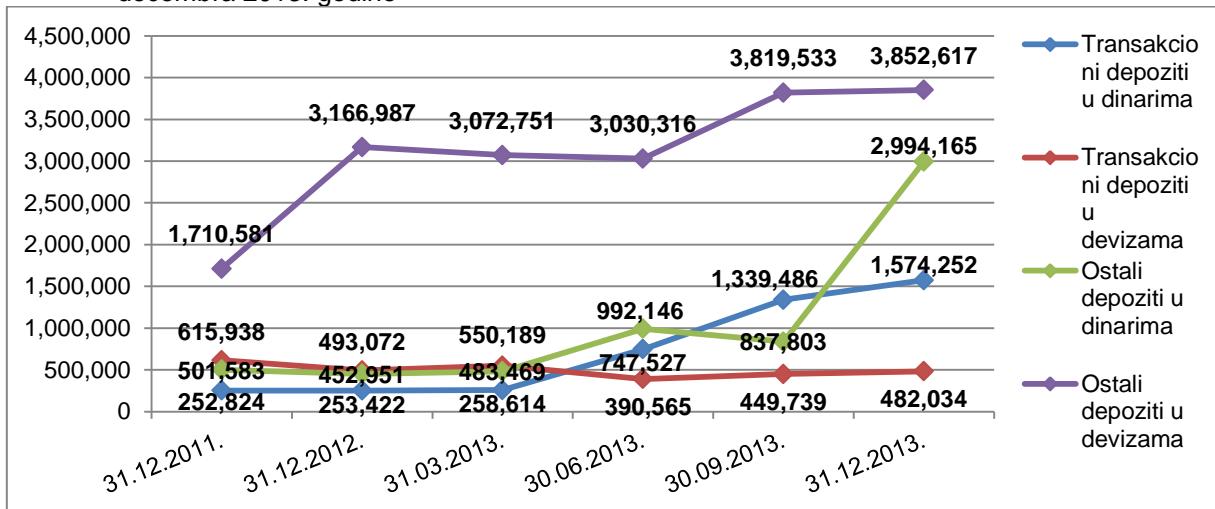
Valutnom strukturu depozita neznatno dominiraju dinarski depoziti sa učešćem od 51.3% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2012. godine: 16.2%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju i krajem posmatranog kvartala 2013. godine preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke.

Generalno, depozite karakteriše:

- koncentracija po klijentima, i
- veće učešće oročenih depozita u odnosu na depozite po viđenju.

Analizirano prema ročnoj strukturi, 79.2% ukupnih depozita kod Banke čine kratkoročni i transakcioni depoziti, dok dugoročni depoziti učestvuju u strukturi ukupnih depozita sa 20.8%.

Graf 10. Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke od 31. decembra 2011. godine do 31. decembra 2013. godine

6.12 Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na dan 31. decembra 2013. godine iznosila 37,123 hiljade dinara (31. decembar 2012. godine: 57,949 hiljada dinara) i sastojala su se od rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u iznosu od 22,296 hiljada dinara koja su se smanjila za 36% (31. decembar 2012. godine: 35,022 hiljada dinara) i rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih koja su na dan 31. decembra 2013. godine iznosila 14,827 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 22,927 hiljada dinara).

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.13 Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke iznose na dan 31. decembra 2013. godine 158,751 hiljadu dinara i u ukupnoj pasivi učestvuju sa 1,09%. U odnosu na 31. decembar 2012. godine ostale obaveze Banke su se smanjile za 52%. Njihova struktura je prikazana u narednoj tabeli.

Tabela 34. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	61,886	215,271
Obaveze za neto zarade i neto naknade zarada	-	-
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	-	-
Ostale obaveze prema zaposlenima	14,025	13,932
Obaveze prema dobavljačima	4,965	6,681
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,170	2,378
Ostale obaveze	21,046	14,347
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	21,878	20,674
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	32,782	58,471
Stanje na dan	158,751	331,755

6.14 Kapital Banke

a) Struktura kapitala Banke

Sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 5,559,375 hiljada dinara (ili 48,5 miliona evra). U odnosu na vrednost s kraja 2012. godine, kada je ukupan kapital Banke iznosio 5,345,069 hiljada dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke povećana je za 214,305 hiljada dinara, ili 4%, najviše kao rezultat povećanja revalorizacionih rezervi po osnovu procene vrednosti nekretnina i zemljišta. Ukupan pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata u iznosu od 240,278 hiljada dinara iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke, umanjen za efekat odloženih poreza u iznosu od 36,495 hiljada dinara. Ukupni kapital Banke čini akcijski kapital, rezerve i akumulirana dobit tekućeg i prethodnih perioda – videti sledeće tabelarne preglede.

Tabela 35. Kapital Banke, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Akcijski kapital	2,912,133	2,763,976
Otkupljene sopstvene akcije	-	(50,500)
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	171,183
Rezerve iz dobiti	1,654,377	1,654,377
Revalorizacione rezerve	540,514	337,244
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(12,660)	(16,423)
Dobitak	276,311	464,676
Stanje na dan	5,559,375	5,345,069

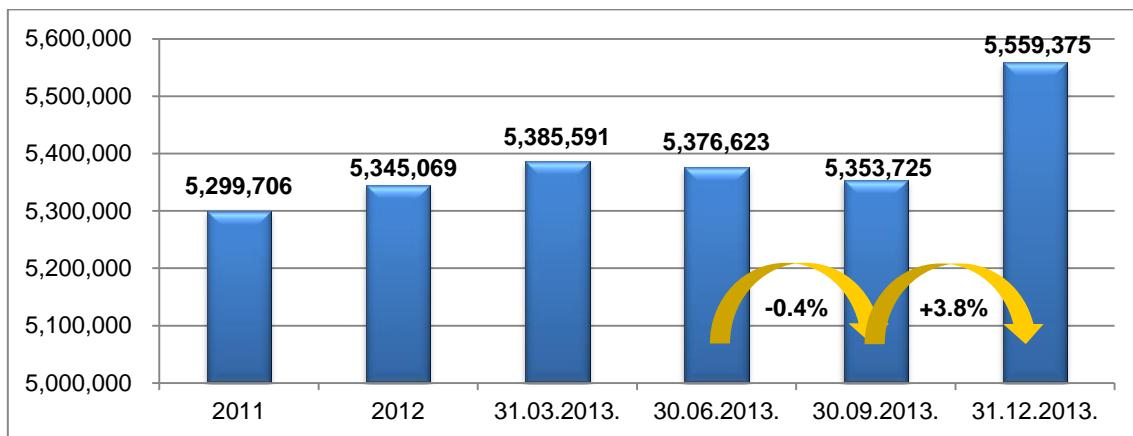
Na redovnoj sednici Skupštine akcionara Banke održanoj 24. aprila 2013. godine doneta je odluka o raspodeli neraspoređene dobiti kojom se neraspoređena dobit u iznosu od 184,260 hiljada dinara pretvara u akcijski kapital. Banka je emitovala po osnovu raspodele neraspoređene dobiti akcije XIX emisije u ukupnom iznosu od 181,113 hiljada dinara i to 17,932 akcije pojedinačne nominalne vrednosti od 10,100 dinara.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.14. Kapital Banke (Nastavak)

b) Akcijski kapital

Graf 11. Kretanje kapitala

Na dan 31. decembra 2013. godine osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih upravljačkih akcija, nominalne vrednosti 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2.91 mlrd. dinara). Akcijama Banke krajem 2013. godine raspolaze ukupno 814 akcionara, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 5.2% ukupnog kapitala Banke na isti dan.

Tabela 36. Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija	% kumulativ
Republika Srbija	57,885	20.08%	20.08%
NLB banka a.d. Beograd - kastodi račun	19,500	6.76%	26.84%
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	19,092	6.62%	33.46%
SFRJ	15,362	5.33%	38.79%
Alfa - plam a.d. Vranje	14,387	4.99%	43.78%
Sava d.d. Kranj	13,638	4.73%	48.51%
Koncern Farmakom m.b. Šabac	12,267	4.25%	52.76%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	11,878	4.12%	56.88%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	10,352	3.59%	60.47%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	9,901	3.43%	63.91%
ACH d.d. Ljubljana	8,540	2.96%	66.87%
Central Profit banka d.d. Sarajevo	5,416	1.88%	68.75%
Ministarstvo finansija Republike Makedonije	5,010	1.74%	70.48%
AC-SIN d.d. Ljubljana	5,000	1.73%	72.22%
Energoprojekt holding a.d. Beograd	4,056	1.41%	73.63%
Ostali (zbirno):	76,046	26.37%	100.00%
Svega	288,330	100.00%	

c) Promet akcijama na Beogradskoj berzi i tržišna cena akcija

Tržišna cena akcija Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosila je 8,000 dinara. Pri redovnoj reviziji indeksa Belex15 izvršenoj 16. septembra 2013. godine, akcije Banke su isključene iz indeksne korpe.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.14. Kapital Banke (Nastavak)

c) Promet akcijama na Beogradskoj berzi i tržišna cena akcija (Nastavak)

Tabela 37. Akcije Banke, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.		31.12.2012.		31.12.2011.	
	RSD	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		273,661		259,602	
Ukupan kapital banke	5,559,374,813	48,493,309	5,345,069,895	47,002,724	5,299,705,522	50,646,597
Knjigovodstvena vrednost akcije	19,281	168	19,532	172	20,523	196
Tržišna vrednost akcije	8,000	70	12,331	108	12,999	124
P/B racio	41%		0.63		0.63	

U periodu januar - decembar 2013. godine predmet kupoprodaje na Beogradskoj berzi bilo je 15,223 akcije Banke (januar - decembar 2012. godine: 15,209 akcije). Vrednost ukupnog prometa akcijama u posmatranom periodu iznosila je 107,456 hiljada dinara, ili, u proseku, 8,955 hiljada dinara mesečno (u periodu januar - decembar 2012. godine ostvaren je promet u vrednosti od 156,496 hiljada dinara, u proseku 13,041 hiljada dinara mesečno), a ostvarena je prosečna cena akcije od 7,059 dinara (u 2012. godini 10,290 dinara).

6.15 Sticanje sopstvenih akcija

Banka je, u skladu sa odlukom Upravnog odbora o sticanju sopstvenih akcija, u toku 2012. godine stekla 5,000 sopstvenih akcija nominalne vrednosti 50,500 hiljada dinara. Banka je sopstvene akcije sticala na organizovanom tržištu kapitala, te nisu poznata lica od kojih je iste stekla. Ukupan isplaćeni iznos po osnovu sticanja 5,000 sopstvenih akcija je 51,156,170 RSD.

Banka je sopstvene akcije sticala u cilju sprečavanja poremećaja na tržištu hartija od vrednosti i sprečavanja veće i neposredne štete za Banku, kao i zaštiite interesa akcionara Banke.

Banka je sopstvene akcije stekla nakon dobijanja prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije za njihovo sticanje.

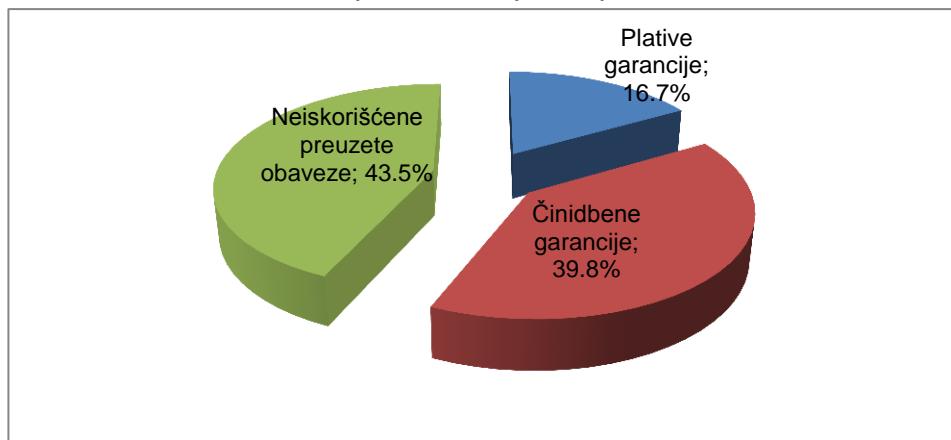
U toku prvog polugodišta, nakon neuspelih pokušaja prodaje sopstvenih akcija, Skupština akcionara Banke je 26. juna 2013. godine donela odluku o poništavanju 3,263 sopstvene akcije nominalne vrednosti 32,956 hiljada dinara. Ostatak akcija je prodat po ukupnoj vrednosti od 14,398 hiljada dinara, tako da na dan 31. decembra 2013. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

7 Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 23,861,110 hiljada dinara. U odnosu na 31. decembar 2012. godine, ukupna vanbilansna aktiva se povećala za 34.5%.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki se odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansa aktiva koja se klasificuje iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 3,705,377 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine 4,034,243 hiljade dinara). U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke podložnih kreditnom riziku, najznačajniji deo predstavljaju činidbene garancije (40% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke na dan 31. decembra 2013. godine) i neiskorišćene preuzete obaveze koje predstavljaju 43% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke. Neiskorišćene preuzete obaveze spadaju u kategoriju niskog rizika jer ih Banka može otkazati bezuslovno i bez najave.

Graf 12. Struktura vanbilansne aktive koja se klasificuje, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

Tabela 38. Vanbilansna aktiva na dan 31. decembra 2013. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Primljena sredstva obezbeđenja	20,397,246	14,136,157
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	407,337	269,590
Garancije u dinarima	751,590	903,885
Garancije u stranoj valuti	1,343,707	1,264,671
Izdane garancije u stranoj valuti bez pravnog dejstva	17,309	-
Preuzete opozive obaveze	1,507,499	1,753,128
Preuzete neopozive obaveze	103,146	113,600
Potraživanja po osnovu swap ugovora u dinarima	-	116,580
Potraživanja po osnovu swap ugovora u stranoj valuti	-	113,718
Potraživanja za suspendovane kamate	63,896	64,108
Repo poslovi	1,653,300	-
Druga vanbilansna aktiva u stranoj valuti - nostro akreditivi	-	10,283
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	1,019,690	1,309,523
Potraživanja niske izvesnosti naplate, od privrednih društava i preduzetnika	40,486	40,629
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	17,689	182,229
Druga vanbilansna aktiva - Obveznice Republike Irak - treća lica	143,900	149,176
Druga vanbilansna aktiva	139	104
Stanje na dan	27,466,935	20,427,381

Obim garancijskog poslovanja Banke na dan izveštavanja iznosi 2,095,297 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne evidencije učestvuje sa 7.6%.

7. Vanbilansna evidencija Banke (Nastavak)

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 751,590 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 903,885 hiljade dinara), i čini 35.9% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 1,343,707 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 1,264,671 hiljada dinara) – videti sledeće tabelarne preglede.

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova dominantno učešće imaju izdate činidbene garancije u stranoj valuti sa 52% učešća, a potom slijede izdate činidbene garancije u dinarima sa 18.4% učešća i izdate plative garancije u dinarima sa 17.5%.

Struktura garancijskog poslovanja Banke, sa stanjem na dan izveštavanja, data je u sledećem tabelarnom pregledu.

Tabela 39. Garancijski poslovi sa pravnim i fizičkim licima – osnovne napomene

	u hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
<i>Garancije u dinarima</i>		
<i>Plative garancije</i>		
Izdate plative garancije - za dobavljače	3,104	39,137
Izdate plative garancije - carinske	45,202	59,600
Izdate plative garancije – poreske	97,743	7,702
Izdate plative garancije u dinarima sa valutnom klauzulom - kreditne	361,975	341,137
Izdate plative garancije preduzetnicima-za dobavljače	9,266	10,214
Izdate plative garancije stanovništvu	6,989	13,870
	524,278	471,660
<i>Činidbene garancije</i>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	63,830	1,094
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	291,829	345,762
Izdate licitacione garancije	8,992	14,041
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa valutnom klauzulom	60,550	49,937
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa valutnom klauzulom	-	21,391
	425,201	432,225
	751,590	903,885
<i>Garancije u stranoj valuti</i>		
<i>Plative garancije</i>		
Izdate plative garancije	253,824	112,315
<i>Činidbene garancije</i>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	509,080	539,240
Izdate licitacione garancije privrednim društvima	2,182	799
Izdate činidbene garancije	578,621	612,317
	1,089,883	1,152,356
	1,343,707	1,264,671
<i>Stanje na dan</i>		
	2,095,297	2,168,556

Prihodi od garancijskih poslova 2013. godinu iznose 44,081 hiljada dinara (2012. godine: 49,258 hiljada dinara), od čega naknade za dinarske garancije iznose 26,468 hiljada dinara (2012. godine: 32,169 hiljada dinara).

Učešće prihoda od garancijskog poslovanja u ukupnim prihodima od naknada i provizija Banke iznosi u posmatranom periodu 2013. godine 42% (2012. godine: 28%).

8 Usluge Banke

8.1 Dinarski platni promet

Preko računa Banke, realizovan je dinarski promet u vrednosti od 318 mlrd dinara kroz 293,527 transakcija, od kojih se čak 91.60% prometa odnosi na velike transakcije realizovane kroz RTGS sistem. U odnosu na isti period prešle godine, kada je ukupan promet iznosio 169 mlrd dinara obrađen kroz 274,446 transakcija, uočava se porast vrednosti obima prometa od 88%.

8.2 Devizni platni promet

U okviru deviznog platnog prometa kroz registar banke evidentirano je ukupno 44,499 naloga. Obim prometa preko računa Banke kod banaka u inostranstvu, iznosio je 311.2 miliona EUR, što je za 52.8 miliona više u odnosu na isti period prešle godine, odnosno za 20.43%.

8.3 Devizne doznake (Projekt My Land)

Nastavljena je poslovna saradnja sa australijskom kompanijom Beo-Export Australia PTY Limited na projektu „My land“ u vezi servisiranja doznaka fizičkih lica. U izveštajnom periodu po ovom projektu, servisirano je ukupno 6,637 doznaka u vrednosti od 3.37 miliona EUR, što u odnosu na isti period prešle godine predstavlja rast realizovane vrednosti od 4.46%.

8.4 Poslovanje sa stanovništvom

8.4.1 Računi građana i devizna štednja

Banka pored tekućih računa građana u svojoj ponudi ima i štedne i namenske račune građana koji obuhvataju dinarske štedne uloge po viđenju, oročene štedne uloge, namenske depozite za kupovinu akcija u procesu privatizacije, namenske račune za kupoprodaju akcija i namenske depozite za osnivanje privrednih društava.

Promet po tekućim računima građana u posmatranom periodu iznosio je 1,386 miliona dinara, što u odnosu na isti period prethodne godine predstavlja smanjenje prometa od 18.8% (2012. godine: 1,708 hiljada dinara). Prosečan mesečni promet po tekućem računu iznosio je 165 hiljada dinara (2012. godine: 203.1 hiljadu dinara).

Stanje ukupne devizne štednje po svim deviznim računima fizičkih lica na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 14.65 miliona evra (31. decembar 2012. godine: 14.2 miliona evra). U izveštajnom periodu otvorene su 405 nove partije oročenih deviznih štednih uloga.

Tabela 40. Štedni ulozi, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.	Učešće u %	31.12.2012.	Učešće u %	u EUR
Namenski devizni računi	377,840	2.58%	194,349	1.4%	
Devizni štedni ulozi po viđenju	2,049,069	13.98%	2,423,603	17.0%	
Oročeni devizni štedni ulozi:					
do 3 meseca	1,252,899	8.6%	1,132,908	8.0%	
do 6 meseci	1,271,232	8.7%	1,145,796	8.1%	
do 12 meseci	7,207,283	49.2%	7,391,342	52.0%	
do 24 meseca	2,494,998	17.0%	1,938,335	13.6%	
	12,226,412	83.4%	11,608,381	81.6%	
Stanje na dan	14,653,321	100.0%	14,226,333	100.0%	

8. Usluge Banke (Nastavak)

8.4. Poslovanje sa stanovništvom (Nastavak)

8.4.2 Devizni platni promet fizičkih lica i menjački poslovi

Promet u stranim valutama u periodu januar - decembar 2013. godine u dinarskoj protivrednosti iznosio je 3,633 miliona dinara i isti je za 45% veći od prometa u istom periodu prethodne godine (2012. godine 2,497 miliona dinara). Najveći promet ostvaren je u evrima, dok su ostale valute manje zastupljene.

Ukupan promet devizne efektive po menjačkim poslovima iznosio je u izveštajnom periodu, u dinarskoj protivrednosti 145.7 miliona dinara. Najveći broj menjačkih poslova takođe se obavljao u evrima i iznosio je ukupno 1,046 hiljada EUR.

8.4.3. Poslovanje sa karticama i ostale usluge

Banka svojim klijentima, u okviru poslovanja sa platnim karticama, nudi:

- debitne kartice – DinaCard debitna i Visa Electron
- kreditne kartice – DinaCard kreditna i Visa Classic
- poslovne kartice – DinaCard poslovna i Visa Business
- internet kartice – Visa Virtuon

Ukupno odobren okvirni kredit po kreditnim karticama Banke iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 87,413 hiljada dinara, od čega je u potrošnji na dan 31. decembra 2013. godine bilo 45,021 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 94,214 hiljada dinara, 49,195 hiljada dinara, respektivno). Ukupni prihodi po osnovu kamata, naknada i provizija po kreditnim karticama Banke iznose na dan 31. decembra 2013. godine 8,678 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 10,969 hiljada dinara).

Banka u svojoj ponudi ima i izdavanje sefova. Ukupan broj izdatih sefova na dan 31. decembra 2013. godine iznosio je 1,009 od 1,236 ugrađenih (31. decembar 2012. godine: 972). Na ime naknade za zakup sefova ostvaren je ukupan prihod od 3,409 hiljada dinara (neto po odbitku poreza), što predstavlja povećanje od 22% u odnosu na isti period prethodne godine.

Istureni šalter „Singidunum“

Upravni odbor Banke doneo je 31. jula 2013. odluku o otvaranju isturenog šaltera u prostorijama Univerziteta „Singidunum“. Tokom avgusta obavljene su sve pripremne aktivnosti – nabavljena je sva potrebna računarska i blagajnička oprema, uspostavljene su komunikacije sa informacionim sistemom Banke, zaključeno je osiguranje novca u kasama i istureni šalter počeo je sa radom 02. septembra 2013. godine. Sa Univerzitetom „Singidunum“ zaključen je Ugovor o poslovno - tehničkoj saradnji kojim su regulisana međusobna prava i obaveze.

U periodu septembar – decembar 2013. godine ostvaren je ukupan promet od 322 miliona RSD, od čega sa fizičkim 113,7 mil RSD, a sa pravnim licima 208,3 mil RSD, dok je ukupan prihod iznosio 1,2 miliona RSD.

Ekspozitura „Braće Jugovića“

U cilju jačanja poslova kako sa fizičkim tako i pravnim licima, Upravni odbor Banke je 02. decembra 2013. godine doneo Odluku o otvaranju Ekspoziture u ulici Braće Jugovića 17 u Beogradu. Dana 10. decembra 2013. sa Privrednom bankom Beograd a.d. u stečaju zaključen je ugovor o zakupu ekspoziture, kada je izvršena i primopredaja objekta između ugovornih strana.

Ekspozitura na elitnoj lokaciji u centru grada zakupljena je sa kompletnom opremom i inventarom, uključujući i bankomat, a poslovni prostor u celosti odgovara standardima Banke. Urađene su sve neophodne pripremne radnje (tehničko-tehnološke, komunikacione, higijensko-estetske i sl.) za uređenje ekspoziture i o otvaranju je obaveštena Narodna banka Srbije. Ekspozitura je počela sa radom 16. decembra 2013. godine. Planira se da se u ekspozituri obavljaju svi poslovi sa fizičkim licima (osim iznajmljivanja sefova), kao i poslovi platnog prometa sa pravnim licima. Na poslove u ovoj ekspozituri raspoređeno je četvero zaposlenih.

9 Likvidnost Banke

9.1 Dinarska i devizna likvidnost Banke

Visok nivo dinarske i devizne likvidnosti, koji je karakterisao poslovanje u 2012. godini, nastavljen je i u 2013. godini. Dnevno raspoloživa likvidna sredstva omogućavala su nesmetano izvršavanje svih naloga klijenata i Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je jednom mesečno utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Nivo raspoloživih dinarskih likvidnih sredstava od početka godine konstantno raste i povećan je usled rasta depozita, prodaje deviza i priliva po osnovu dospeća dinarskih plasmana.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 31. decembrom 2013. godine iznose ukupno 7,945,386 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 3,871,623 hiljada dinara).

Tabela 41. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

Opis	31.12.2013.	Učešće	31.12.2012.	Učešće	% rasta /pada
Primarni izvori:					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	12.2%	718,017	17.0%	27%
Depoziti kod banaka	-	-	-	-	-
Obavezna rezerva	2,848,364	35.8%	2,978,606	70.5%	-2%
Viškovi likvidnih sredstava	1,926,000	24.2%	175,000	4.1%	517%
	5,745,171	72.3%	3,871,623	91.6%	27%
Sekundarni izvori:					
REPO plasmani	1,653,300	20.8%	-	-	-
Obveznice trezora	220,725	2.8%	330,000	7.8%	-35%
Obveznice RS	21,832	0.3%	19,148	0.5%	10%
Državni zapisi RS	281,184	3.5%	-	-	-
Obveznice Republike Irak	23,174	0.3%	5,356	0.1%	345%
	2,200,215	27.7%	354,504	8.4%	354%
Stanje na dan	7,945,386	100.0%	4,226,127	100.0%	54%

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu u 2013. godini iznosilo je 404 miliona dinara i u odnosu na 2012. godinu povećano je za 135 miliona dinara. Ova značajan rast prosečnog stanja na žiro računu posledica je rasta dinarske obavezne rezerve, tj. rasta dinarskih i deviznih depozita koji ulaze u osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Usled visoke likvidnosti bankarskog sektora i pada kamatnih stopa, smanjena je i tražnja za prekonoćnim kreditima, što je dovelo do smanjenja plasmana u prekonoćne kredite drugim bankama. Drugim bankama sredstva su plasirana po stopi od 6.8% do 9.5%, prosečno oko 50 miliona dinara. Banka je smanjila učešće ovih plasmana u strukturi ukupnih dinarskih likvidnih sredstava sa 16.4% u 2012. godini na 2.0% u 2013. godini. Po osnovu plasmana sredstava kod domaćih banaka u 2013. godini ostvaren je prihod od 6,014 hiljada dinara.

Imajući to u vidu u 2013. godine dinarska obavezna rezerva je povećana za oko 243 miliona dinara, (većim delom zbog rasta dela devizne obavezne rezerve koja se izdvaja u dinarima za oko 152 mil dinara, kao i zbog rasta obračunate dinarske obavezne rezerve za oko 91 milion dinara). Na dan 31. decembra 2013. godine dinarska obavezna rezerva je iznosila 535 miliona dinara.

U odnosu na kraj 2012. godine povećana je osnovica na koju se obračunava dinarska obavezna rezerva za oko 1,646 miliona dinara. Na nivo dinarske obavezne rezerve presudan uticaj (oko 90%) ima nivo i kretanje deviznih depozita kao i promena kursa, jer Banka ima obavezu da oko 9% deviznih depozita izdvaja kao dinarsku obaveznu rezervu u dinarima.

9. Likvidnost Banke (Nastavak)

9.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke (Nastavak)

U odnosu na kraj 2012. godine povećana je i devizna obavezna rezerva za oko 2.8 mil EUR usled rasta deviznih oričenih i ostalih depozita pravnih lica, tj. osnovica na koju se obračunava devizna obavezna rezerva je porasla za oko 5.6 mil. EUR. NBS kamatu na dinarsku obaveznu rezervu plaća po stopi od 2.5% godišnje, a devizna rezerva je deponovana bez kamate. Po osnovu obračunate dinarske obavezne rezerve u 2013. godini prihodovano je oko 10,113 hiljada dinara.

Banka je povećala učešće plasmana u višak likvidnih sredstava kod NBS na 32.9% (prosek 840 miliona dinara) u 2013. godini u odnosu na prosek u 2012. godini koji je iznosio 179 miliona dinara (10.5%). Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava kod NBS se kretala u rasponu od 7.0% do 9.25%. Izmenom smera glavnih operacija ka povlačenju likvidnosti, uvođenjem REPO aukcija po varijabilnoj višestrukoj kamatnoj stopi uz ograničen iznos aukcija, doveo je do pada REPO stopa i držanja visokog iznosa sredstava banaka na višku likidnih sredstava kod NBS u prvoj polovini godine. Po osnovu deponovanja sredstava kod NBS u 2013. godini ostvaren je prihod od 70,674 hiljade dinara.

U 2013. godini, na repo aukcijama plasirano je ukupno 46,2 mld. dinara, po stopama koje su se kretale od 7.65% do 9.95% (prosečna kamatna stopa oko 8.95%) i ostvaren je prihod od 77,327 hiljada dinara. Od juna intervencijama NBS na međubankarskom tržištu deviza, kao i povećanjem obima REPO aukcija dovelo je do rasta REPO stope i povećana je razlika u odnosu na kamatne stope na viškove likvidnih sredstava, te je Banka je značajno povećala plasman u repo operacije sa 116 miliona dinara (prosek do juna) na 857 miliona dinara za dvanest meseci.

Plasman sredstava u dinarske državne HOV u proseku se kretao oko 262 mil. dinara i ostao je na približno istom nivou u odnosu na 2012. godinu. Prema ročnosti ovih plasmana Banka je povećala učešće u dugoročne dinarske i devizne HOV. U ovoj godini sredstva su po prvi put plasirana u dugoročne devizne državne HOV. U 2013. godini Banka nije uzimala prekonoćne i kredite do 7 dana kod drugih domaćih banaka. Takođe, u 2013. godini kao ni ranijih godina, Banka nije koristila kreditne olakšice NBS.

Višak likvidnih sredstava plasiran je u kratkoročne i dugoročne dinarske državne HOV (od 3 meseca do 53 nedelje), koje su nosile prinos od 8.89% do 9.95% (prosečna kamatna stopa oko 9.74%) i ostvaren je prihod od 25,568 hiljada dinara.

U 2013. godini Banka je plasirala sredstva i u devizne dugoročne države HOV i na dan 31. decembra 2013. godine plasirano je ukupno 2,454,000 EUR. Sredstva su plasirana u dugoročne (1 – 3 godine) devizne obveznice (godišnji kupon od 4.5% - 4.875%) po stopi prinosa od 3.33% do 5.0%.

U ovom periodu povećano je učešće plasmana u svop transakcije na 4.6% u odnosu na prosek u 2012. godini od 0.5%. Banka je prosečno plasirala 117 mil. dinara u tromesečne i dvonedeljne svop transakcije po stopi prinosa od 9.0% do 11.45%.

9. Likvidnost Banke (Nastavak)

9.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke (Nastavak)

Tabela 42. Prosečan mesečni nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - decembar 2013. godine

	januar - decembar 2013.	januar - decembar 2012.		
	mil. dinara	% učešća	mil. dinara	% učešća
Žiro-račun	404	15.8%	269	15.8%
Gotovina	22	0.9%	18	1.1%
Višak likvidnih sredstava	840	32.9%	179	10.5%
Overnight krediti bankama	50	2.0%	279	16.4%
Hartije od vrednosti NBS	858	33.6%	679	39.9%
Svop	117	4.5%	8	0.5%
Državni zapisi	263	10.3%	268	15.8%
Ukupno	2,554	100.00%	1,701	100.00%
	399,554			
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	560,730		263,769	
Prosek transakcionih depozita u periodu	404	15.8%	218,049	

U 2013. godini prosečno stanje deviznih depozita iznosi oko 35.2 miliona EUR i za 2.5 miliona EUR je povećano u odnosu na decembar 2012. godine. Prosečno stanje deviznih depozita pravnih lica povećano je za 2.25 mil. EUR, a fizičkih lica za 0.3 mil EUR.

Banka je oročavala viškove deviznih likvidnih sredstava kod domaćih i stranih banaka na period od 1 do 7 dana po kamatnim stopama koje su se kretale od 0.08% do 0.25% za USD depozite i od 0.2% do 0.35% za EUR depozite.

U 2013. godini prosečan nivo raspoloživih deviznih sredstava izražen u EUR iznosio je oko 33.5 miliona EUR i veći je nego u decembru 2012. godine, kada je iznosio 28.4 miliona EUR. Do povećanja raspoloživih deviznih sredstava došlo je usled rasta transakcionih i oročenih depozita pravnih lica, polaganja kolateralna.

Tabela 43. Prosečan mesečni nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - decembar 2013. godine

	U milionima EUR			
	januar - decembar 2013.	januar - decembar 2012.	mil. evra	% učešća
	mil. evra	% učešća	mil. evra	% učešća
Ino-računi	17.4	52%	8.5	41%
Oročena sredstva	4.9	15%	4.9	24%
Efektiva	0.8	2%	0.7	3%
Sredstva kod NBS	10.1	30%	6.7	32%
CRHOV	0.3	1%	0.1	0%
Ukupno	33.5	100%	20.9	100%

10 Izloženost Banke rizicima

10.1 Rizici kojima je Banka izložena

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integriran u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/isporuke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preuzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odносima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditno – devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.1. Rizici kojima je Banka izložena (Nastavak)

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno – deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatiše se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) doveo dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku. Evidentirani kreditno – devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

Tržišni rizici su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promene vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

Devizni rizik je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

Cenovni rizici podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pričuvani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.1. Rizici kojima je Banka izložena (Nastavak)

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanji.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalno proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja, kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti)..

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Rezidualni rizik je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjenje svih rizika kojima je banka izložena.

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.1. Rizici kojima je Banka izložena (Nastavak)

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka uskladjuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

Rizici ulaganja podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoje. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.1. Rizici kojima je Banka izložena (Nastavak)

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okviru uobičajenog kreditnog rizika.

Rizik izmirenja / isporuke jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovorenim datum izmirenja/isporuke (due delivery date);

Rizik druge ugovorne strane je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije.

Rizik usklađenosti poslovanja banke je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,
- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

Pravni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskeih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza.

Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.2 Adekvatnost kapitala

Permanentno visok nivo adekvatnosti kapitala koji je na dan 31. decembra 2013. godine iznosio 42.11% (na dan 31. decembra 2012. godine: 44.69%) rezultat je opredeljenja Banke za oprezno vođenje kreditne politike.

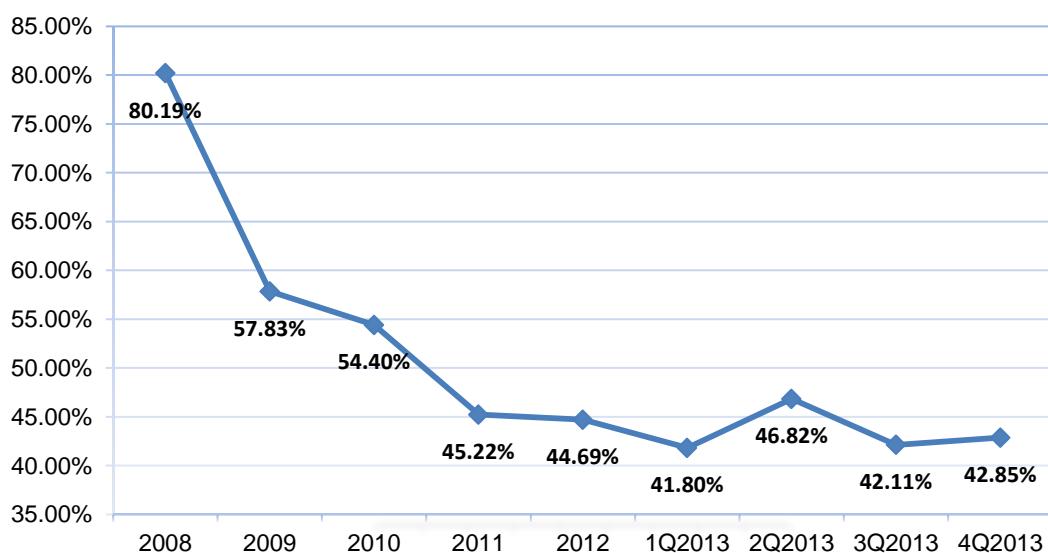
Tabela 44. Adekvatnost kapitala

Pokazatelji	31.12.2013.	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.
Kapital	2,850,851	2,702,646	3,442,143	3,051,851	3,335,933
Ukupna rizična aktiva	6,652,530	6,441,825	7,300,342	7,300,342	7,464,121
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	42.85%	41.95%	46.82%	41.80%	44.69%

Tabela 45. Struktura kapitala i rizične pozicije Banke na dan 31. decembra 2013. godine

Naziv pozicije	u hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Osnovni kapital	3,481,567	4,033,730
Dopunski kapital	540,514	303,520
Odbitne stavke od kapitala	(1,171,230)	(1,001,317)
Kapital	2,850,851	3,335,933
Izloženost kreditnom riziku, riziku druge ugovorne strane i riziku izmirenja/isporuke	5,199,913	5,793,565
Izloženost tržišnim rizicima	244,700	484,229
Izloženost operativnim rizicima	1,207,917	1,186,327
	6,652,530	7,464,121
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	42.85%	44.69%

Graf 13. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3 Analiza izloženosti glavnim rizicima

10.3.1 Kreditni rizik

Sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine ukupna bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasificiše iznosi 10,382,006 hiljada dinara, što predstavlja povećanje od 4.25% u odnosu na kraj 2012. godine (31. decembar 2012. godine: 9,958,946 hiljada dinara).

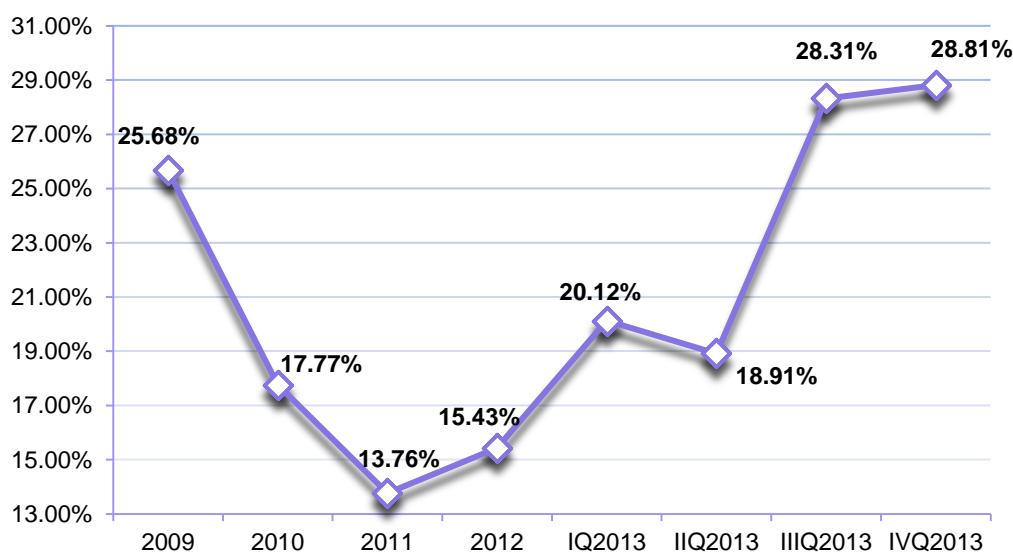
Tabela 46. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Van-bilansna aktiva	Rezervisanja za gubitke	Ukupna aktiva	% aktive	Prvo-klasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja	Posebna rezerva	Potrebna rezerva
A	1,137,185	1,570	419,339	567	1,556,524	14.99	790,112	205,271	-	-
B	677,259	12,953	233,880	609	911,139	8.78	-	38,580	15,166	7,058
V	1,628,452	26,757	1,998,562	2,945	3,627,014	34.94	-	234,397	336,472	304,226
G	1,132,752	234,292	942,774	11,150	2,075,526	19.99	-	127,882	440,766	243,871
D	2,100,981	533,880	110,822	7,025	2,211,803	21.30	22	-	2,165,945	1,604,517
Ukupno	6,676,629	809,452	3,705,377	22,296	10,382,006	100.00	790,134	606,130	2,958,349	2,159,672

Po osnovu propisanih odbitnih stavki umanjena je osnovica za obračun posebne rezerve za 2,385,971 hiljadu dinara, tako da ista iznosi 7,996,035 hiljada dinara.

Ukupno obračunata posebna rezerva za pokriće potencijalnih gubitaka po plasmanima klijentima, na osnovu klasifikacije potraživanja prema regulativi NBS na dan 31. decembra 2013. godine, iznosi 2,958,349 hiljada dinara, što predstavlja uvećanje za 93.06% u odnosu na 31. decembar 2012. godine. Potrebna rezerva na dan 31. decembra 2013. iznosi 2,159,672 hiljade dinara. Uvećanje potrebne rezerve u odnosu na 31. decembar 2012. godine iznosi 918,958 hiljada dinara. Uvećanje potrebne rezerve u odnosu na prethodni kvartal je najvećim delom rezultat dospevanja u status neizvršenja obaveza kompletne grupe povezanih lica Koncern Farmakom MB, Beohemija doo, Interkomerc AD i privrednih društava GP Auto – Shop doo i Auto Tec doo tokom 2013. godine. Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti, rezervisanje i potrebna rezerva) su na nivou od 28.81% vrednosti aktive koja se klasificiše na dan 31. decembra 2013. godine.

Graf 14. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasificiše

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

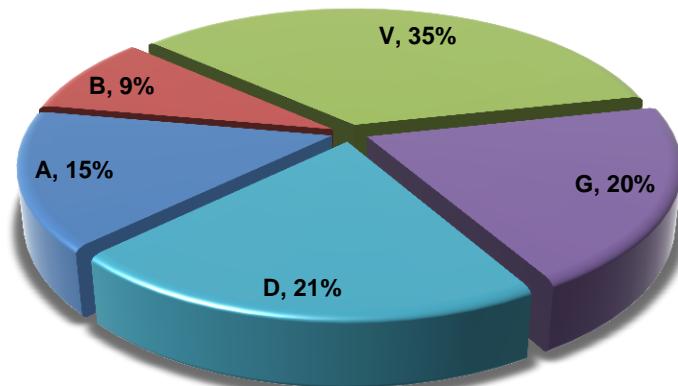
10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Tabela 47. Kvalitet aktive na nivou Banke

Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasificuje	Osnovica za obračun posebne rezerve				u hiljadama dinara	
		Ukupno	A+B		V+G+D		
			Iznos	%	Iznos	%	
31.12.2013	10,382,006	7,996,035	2,117,724	26.48%	5,878,311	73.52%	
31.12.2012	9,958,946	7,287,587	2,445,017	33.55%	4,842,569	66.45%	
31.12.2011	8,679,397	7,790,557	3,724,019	47.80%	4,066,538	52.20%	
31.12.2010	6,861,695	6,044,331	3,177,280	52.57%	2,867,051	47.43%	
31.12.2009	5,366,774	4,636,420	1,934,805	41.73%	2,701,615	58.27%	

U strukturi bruto bilanske i vanbilanske aktive koja se klasificuje plasmani sa niskim rizikom (A i B klasifikacije) učestvuju sa 23.77%, dok učešće V, G i D kategorija u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 76.23% (na dan 31. decembra 2012. godine: 29.77% i 70.23%, respektivno). Evidentirani rast učešća kategorija sa niskim rizikom je rezultat prelaska značajnog broja klijenata u D kategoriju tokom 2013. godine.

Graf 15. Stруктура kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

Najznačajniji deo bilanske aktive koja se klasificuje čine kratkoročni krediti sa 37.93% učešća, dugoročni krediti 9.58%, a zatim slede depoziti kod banaka sa 8.57%. Dospela potraživanja čine 35.45% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke. U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na obaveze po kojima ne može doći do plaćanja (40.99%), odnosno preuzete opozive obaveze koje se evidentiraju od 2012. godine. Značajan deo aktivnosti Banka obavlja i kroz izdavanje činidbenih garancija, koje predstavljaju 39.80% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2013. godine. Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u sledećoj tabeli:

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Tabela 48. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasificuju

Opis	31.12.2013.	% ukupne aktive	u hiljadama dinara	
			31.12.2012.	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	2,532,585	24.39%	1,432,774	14.39%
Dugoročni krediti	639,846	6.16%	1,272,479	12.78%
Dospela potraživanja	2,366,624	22.80%	457,735	4.60%
Depoziti kod banaka	572,340	5.51%	789,538	7.93%
Kamate i naknade	318,491	3.07%	52,713	0.53%
Kratkoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća – menice	12,974	0.12%	723,008	7.26%
Kratkoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	6,685	0.06%	7,957	0.08%
Dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	11,877	0.11%	18,806	0.19%
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	82,200	0.79%	74,926	0.75%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	42,858	0.41%	24,368	0.24%
Otkup potraživanja – dinari	38,435	0.37%	860,252	8.64%
Otkup potraživanja - strane valute	22,928	0.22%	118,199	1.19%
Ostala bilansna aktiva	28,786	0.28%	91,948	0.92%
Ukupna bilansna aktiva koja se klasificuju	6,676,629	64.31%	5,924,703	59.49%
Plative garancije	620,389	5.98%	583,975	5.86%
Činidbene garancije	1,474,908	14.21%	1,584,580	15.91%
Avali i akcepti menica	-	0.00%	-	-
Nepokriveni akreditivi	-	0.00%	-	-
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	1,518,834	14.63%	1,753,128	17.60%
Neiskorišćene preuzete obaveze	91,246	0.88%	112,559	1.13%
Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasificuju	3,705,377	35.69%	4,034,243	40.51%
UKUPNO	10,382,006	100.00%	9,958,946	100.00%

Tabela 49. Struktura otkupljenih potraživanja (bez dospelih) po zemlji porekla dužnika sa 31. decembrom 2013. godine

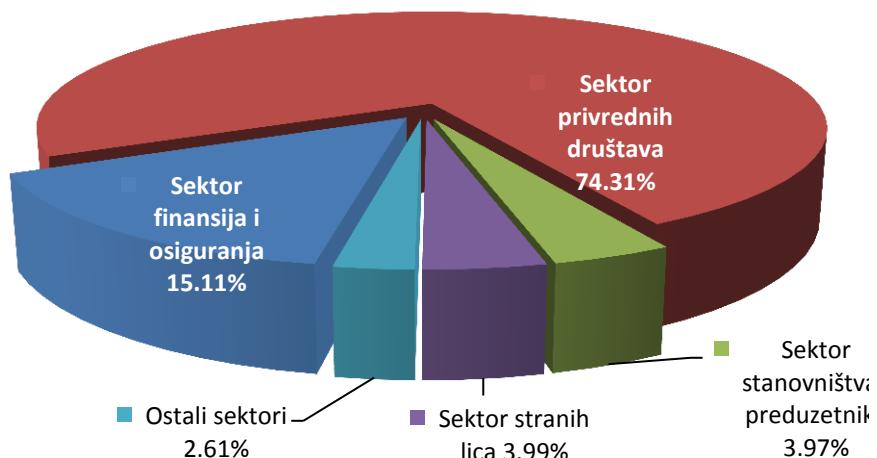
zemlja	31.12.2013.	u hiljadama dinara	
		31.12.2012.	
Srbija	38,435	860,252	
Bosna i Hercegovina	-	86,157	
Alžir	22,928	32,043	
ukupno	61,363	978,451	

10 Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Graf 16: Sektorska struktura aktive koja se klasificuje

Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 12.12% (31. decembra 2012. godine: 4.41%), dok je po vanbilansnim stavkama stopa rezervisanja 0.60% (31. decembra 2012. godine: 0.87%).

Tabela 50. Pregled aktive Banke koja se klasificuje

E l e m e n t i	31.12.2013.	31.12.2012.	u hiljadama dinara
			Indeks promene 31.12.13/ 31.12.12.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasificuje	6,676,629	5,924,703	112.7
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	2,900,209	631,570	459.2
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	809,452	261,208	309.9
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	759,295	198,932	381.7
Prosečna stopa ispravke vrednosti	12.12%	4.41%	274.8
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	3,705,377	4,034,243	91.8
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	635,071	230,678	275.3
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	22,296	35,022	63.7
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	16,942	30,174	56.1
Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama	0.60%	0.87%	69.0

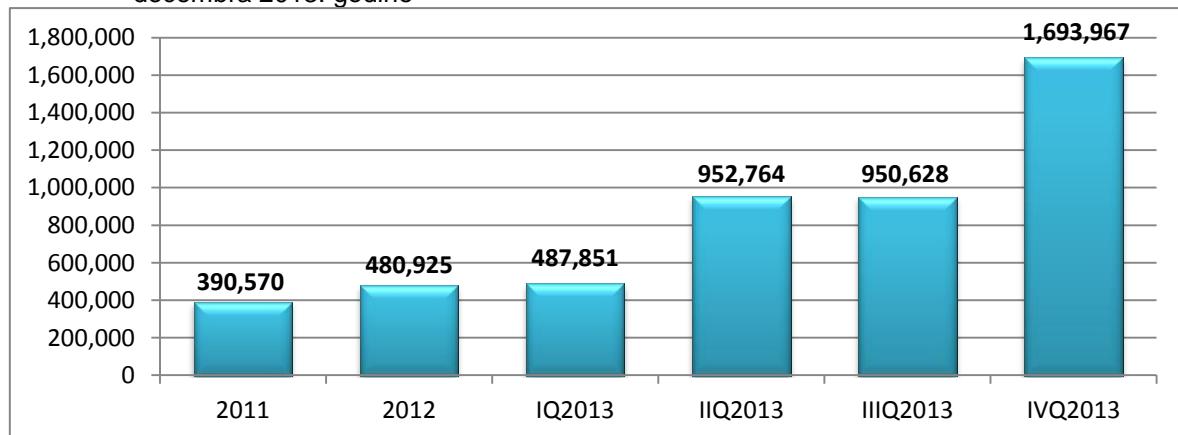
11. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

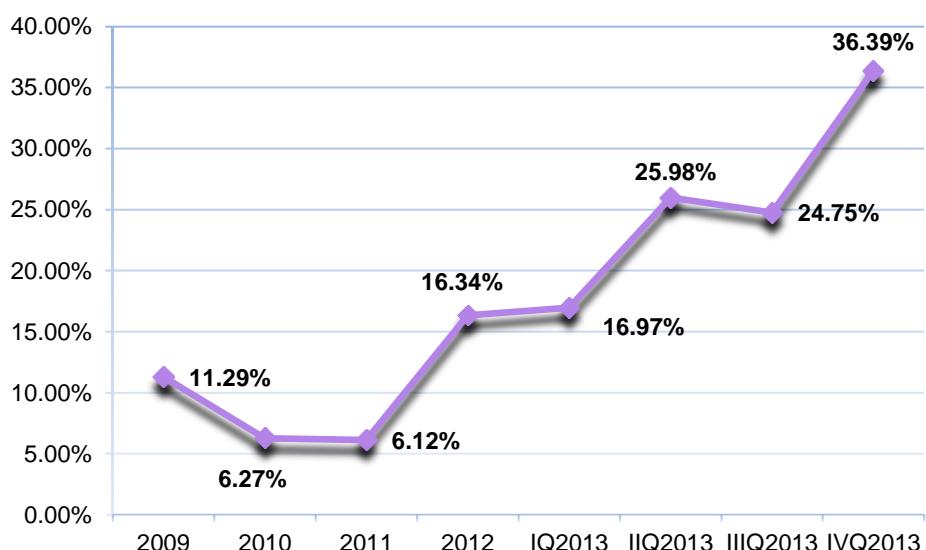
10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

NPL racio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnivu kredita) sa 31. decembrom 2013. godine iznosi 36.39%, dok je ovaj racio na nivou bankarskog sektora Srbije iznosio 21.1% sa 30. septembrom 2013. godine. Do značajnog uvećanja vrednosti izloženosti koje su u statusu neizvršenja obaveza u toku 2013. godine došlo je zbog prelaska u ovaj status kompletne grupe povezanih lica: Koncern Farmakom MB, GP Auto – Shop doo, Beohemija doo, koji su u prethodnom periodu spadali u najveće klijente Banke.

Graf 17. Kretanje kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 2011. godine do 31. decembra 2013. godine

Graf 18. Krediti u statusu neizmirenja obaveza / bruto krediti

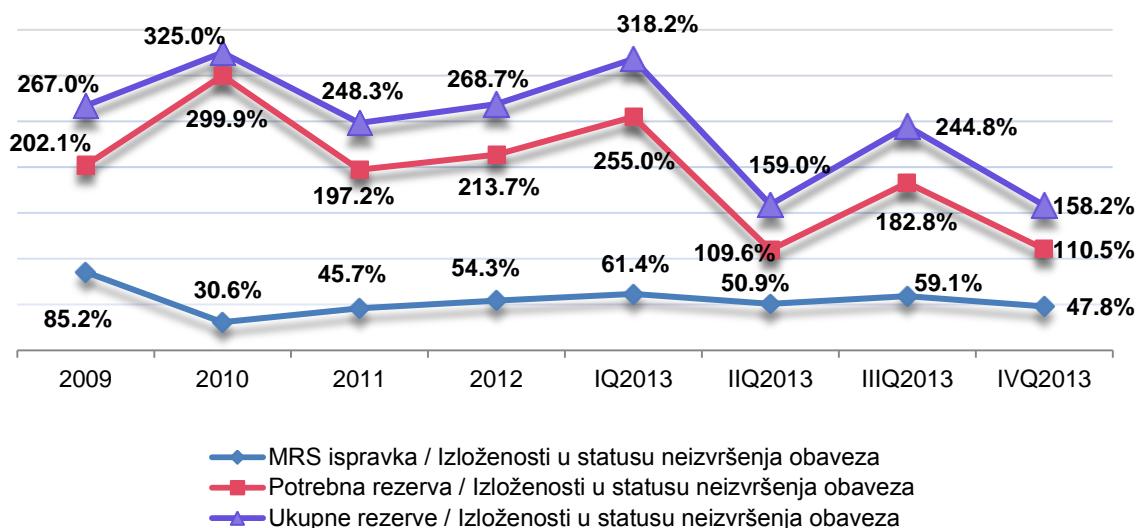

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Graf 19. Pokriće kredita u statusu neizmirenja obaveza

Kreditni rizik je najznačajniji rizik kome je Banka u svom poslovanju izložena i definisan je kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku. U posmatranom periodu nisu evidentirani događaji koji su imali bitan uticaj na poslovanje banke. U narednom periodu, izloženost kreditnom riziku u najvećoj meri će zavisiti od stanja u privredi Srbije i likvidnosti privrednog sektora.

U narednoj tabeli prikazana je vrednost obezbeđenja, kao i vrednost obezbeđenih plasmana sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine:

Tabela 51. Vrednost kolateralna i vrednost obezbeđenih plasmana sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	Vrednost obezbeđenja	U hiljadama dinara Vrednost obezbeđenih plasmana
Hipoteke	3,881,716	2,431,826
Zaloge na materijalnoj imovini	6,252,856	2,643,026
Zaloge na hartijama od vrednosti	287,110	1,243,207
Depoziti	788,883	787,800
Svega	11,210,565	7,105,859

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.2 Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz kretanja ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika u period od prethodnih godinu dana.

Tabela 52. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika

	<i>u hiljadama dinara</i>	
	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Privredna društva - krediti	932,089	699,415
Privredna društva - otkup potraživanja	9,858	308,329
Strana lica - faktoring	195,072	231,605
Dugoročne HoV	18,666	19,191
Vanbilansne pozicije	1,098,857	874,841
Svega	2,254,542	2,133,381

U odnosu na prethodni period došlo je do povećanja plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 5.68%.

10.3.3 Rizik likvidnosti

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Banka je u tekućoj godini održala visok stepen likvidnosti, kako dinarske, tako i devizne.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.70, odnosno u skladu sa internim propisima iznad 3.00. Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke u 2013. godini kretao se u rasponu od 2.98 (1 dan 22. avgusta 2013. godine) do 9.23, dok se uži pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 1.88 do 7.75. Sa 31. decembrom 2013. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 4.74, a užeg pokazatelja likvidnosti 3.52.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.3. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Tabela 53. Ročna struktura sredstava i obaveza

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	U 000 dinara Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	-	-	-	-	970,807
Opozivi krediti i depoziti	5,535,011	-	-	-	892,653	6,427,664
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	233,182	-	-	-	-	233,182
Dati krediti i depoziti	2,221,632	810,981	595,809	368,254	5,757	4,002,433
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	89,935	-	250,335	268,329	49,974	658,573
Udeli (učešća)	-	-	-	150,977	-	150,977
Ostali plasmani	679,559	21,949	17,175	169,511	-	888,194
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	11,192	-	11,192
Osnovna sredstva i investicionie nekretnine	-	-	-	1,337,597	-	1,337,597
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	24,368	-	-	24,368
Ostala sredstva	68,179	7,528	-	-	-	75,707
Ukupna aktiva	9,798,305	840,458	887,687	2,305,860	948,384	14,780,694
OBAVEZE						
Transakcionii depoziti	201,797	-	-	1,854,489	-	2,056,286
Ostali depoziti	1,492,962	2,229,088	2,494,492	617,657	12,583	6,846,782
Primljeni krediti	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	2,715	-	-	-	-	2,715
Rezervisanja	-	-	-	-	37,123	37,123
Obaveze za poreze	3,167	-	-	-	-	3,167
Obaveze iz dobitka	-	26,788	-	-	-	26,788
Odložene poreske obaveze	89,707	-	-	-	-	89,707
Ostale obaveze	73,374	-	13,905	-	71,472	158,751
Ukupne obaveze	1,863,722	2,255,876	2,508,397	2,472,146	121,178	9,221,319
Ročna neusklađenost						
Na dan 31. decembra 2013.	7,934,583	(1,415,418)	(1,620,710)	(166,286)	827,206	5,559,375
Na dan 31. decembra 2012.	5,010,202	643,119	(937,520)	877,952	(248,684)	5,345,069

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.3. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 54. Interni indikatori likvidnosti na dan 31. decembra 2013. godine

Pokazatelji	Vrednost na dan
Promptna likvidnost (0-7)	16.32%
Likvidna sredstva (0-90)	16.35%
Vanbilansne obaveze	17.01%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

10.3.4 Rizici koncentracije

Ukupna izloženost licima povezanim sa Bankom na dan 31. decembra 2013. godine (u neto iskazu, nakon primene tehnika ublažavanja i izvršenih izuzeća od limita izloženosti) iznosi 34,791 hiljadu dinara (na dan 31. decembra 2012. godine: 83,353 hiljada dinara).

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke (u neto iskazu) iznosi 1,452,214 hiljada dinara, što predstavlja 50.94% kapitala Banke na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: 2,220,468 hiljada dinara, odnosno 66.56% kapitala Banke).

U posmatranom periodu nisu zabeležene značajne transakcije sa licima povezanim sa Bankom.

Tabela 55. Kretanje pokazatelja izloženosti

Naziv pokazatelja	31.12.2013.	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.	Propisani okviri
Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	1.22%	1.65%	1.57%	2.49%	2.5%	max 20%
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	50.94%	70.47%	51.12%	73.10%	66.56%	max 400%

11.3.5. Rizici ulaganja

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupni trajni ulozi Banke (ulozi u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) na dan 31. decembra 2013. godine iznose 1,356,448 hiljada dinara i predstavljaju 47.74% kapitala Banke (na dan 31. decembra 2012. godine iznose 999,227 hiljada dinara i predstavljaju 29.95% kapitala Banke).

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.5 Rizici ulaganja (Nastavak)

Tabela 56. Kretanja pokazatelja ulaganja u %

Pokazatelj	Propisani okvir	2013.				
		30.09.2013.	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	Max 60%	47.74%	36.20%	28.55%	32.42%	29.95%

10.3.6 Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital.

Tabela 57. Devizni podbilans Banke

		U hiljadama dinara					
		Devizna klauzula vezana za EUR		Devizna klauzula vezana za USD		Ostale valute - prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
		EUR	USD	USD	EUR		
Aktiva	Dinari	3,273,014	866,972	448,421	-	23,578	4,611,985
	EUR	28,550	7,562	3,911	-	206	40,229
Obaveze	Dinari	4,042,287	-	369,330	-	10,677	4,422,294
	EUR	35,260	-	3,222	-	2	38,483
Forward	Dinari	-	-	-	-	-	-
	EUR	-	-	-	-	-	-

Tabela 58. Pokazatelj deviznog rizika Banke

Datum	OTVORENA POZICIJA										Otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika u%		
	EUR		USD		CHF		ostale valute		ukupno					
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka				
31.12.2013	110,375	-	77,681	-	5,267	-	9,062	-	202,385	-	202,385	7.49		
30.09.2013	189,582	-	108,165	-	3,527	-	8,534	-	309,808	-	309,808	9.00		
30.06.2013	203,006	-	55,291	-	5,073	-	8,687	-	272,057	-	272,057	8.91		
31.03.2013	265,664	-	62,177	-	6,964	-	9,770	-	344,575	-	344,575	10.33		
31.12.2012	376,543	-	63,181	-	6,062	-	9,766	-	455,552	-	455,552	13.61		
31.12.2011	153,858	-	44,503	-	11,315	-	11,621	-	221,297	-	221,297	4.88		

Pokazatelj deviznog rizika se u posmatranom periodu 2013. godine kretao u rasponu od 7.23% do 15.46%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo 20% u odnosu na kapital Banke.

Tokom 2013. godine ostvareni su dobici po osnovu promene vrednosti devizne i valutno indeksirane imovine i obaveza (po osnovu kursnih razlika) u iznosu od 26,579 hiljada dinara. Ovakva situacija rezultat je slabljenja domaće valute te rasta vrednosti imovine indeksirane u inostranim valutama.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.6. Devizni rizik (Nastavak)

Tabela 59. VaR neto otvorene devizne pozicije

Valutni VaR	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
31.12.2013.	2,359	6,082	2,359	13,754
31.12.2012.	12,196	12,416	4,820	23,371

Desetodnevni VaR devizne pozicije na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 2,359 hiljada dinara i beleži pad u odnosu na prethodni period kao posledicu smanjene volatilnosti kretanja deviznog kursa.

10.3.7 Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Ukupna tržišna vrednost portfolija plasmana raspoređenih u knjigu trgovanja Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 45,108 hiljada dinara. U odnosu na kraj prethodne godine došlo je do uvećanja ukupne vrednosti knjige trgovanja za 19 miliona dinara (73%), što je rezultat povećanja vrednosti pozicije u obveznicama (za 84%)

Tabela 60. Struktura knjige trgovanja Banke

Pozicija	31.12.2013		U hiljadama dinara	
	Vrednost	Učešće	31.12.2012	Učešće
Akcije	102	0.23%	909	3.48%
Obveznice	45,006	99.77%	24,504	93.75%
FWD / Swap	-	0.00%	726	2.78%
Ukupno	45,108	100.00%	26,138	100.00%

Desetodnevni VaR portfolija pozicija izloženih cenovnom riziku prikazan je u sledećoj tabeli.

Tabela 61. VaR pozicija Banke u knjizi trgovanja

31.12.2013.	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
VaR vlasnickih hov	28	34	18	162
VaR dužničkih hov	1,348	1,695	294	5,219
31.12.2012.				
VaR vlasnickih hov	148	162	114	229
VaR dužničkih hov	684	11,875	553	22,326

Mereno jednodnevnim VaR-om i posmatrano po vrsti aktive najveći rizik evidentira se kod obveznica zbog volatilnosti vrednosti obveznice Republike Irak kao i zbog volatilnosti pariteta RSD/USD.

Tabela 62. VaR prema vrsti aktive

VaR pozicije	Obveznice	U hiljadama dinara	
		Akcije	Forward ugovori
Na dan 31.12.2013.	434	9	-
Na dan 31.12.2012.	220	47	944

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.8 Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Tabela 63. GAP analiza kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 31. decembra 2013. godine

	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	Preko 10 g	U hiljadama dinara Ukupno
RSD								
Aktiva	3,201,835	832,988	452,451	204,093	48,487	4,947	39	4,744,840
Obaveze	2,717,246	1,706,469	3,123	-	-	-	-	4,426,838
Disparitet	484,589	(873,481)	449,328	204,093	48,487	4,947	39	318,002
Kumulativni disparitet	484,589	(388,891)	60,436	264,529	313,016	317,963	318,002	
Koeficient osetljivosti	1.18	0.49	144.86	-	-	-	-	
Relativni disparitet	0.10	-0.08	0.01	0.06	0.07	0.07	0.07	
EUR								
Aktiva	78,894	36,718	43,948	141,380	334,442	66,128	63,630	765,139
Obaveze	460,991	518,672	428,710	1,772,500	381,715	917	0	3,563,504
Disparitet	(382,097)	(481,954)	(384,762)	(1,631,119)	(47,273)	65,210	63,630	(2,798,365)
Kumulativni disparitet	(382,097)	(864,051)	(1,248,813)	(2,879,932)	(2,927,205)	(2,861,995)	(2,798,365)	
Koeficient osetljivosti	0.17	0.07	0.10	0.08	0.88	72.10	-	
Relativni disparitet	-0.50	-1.13	-1.63	-3.76	-3.83	-3.74	-3.66	
USD								
Aktiva	-	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze	15,686	992	111,166	9,377	-	-	-	137,220
Disparitet	(15,686)	(992)	(111,166)	(9,377)	-	-	-	(137,220)
Kumulativni disparitet	(15,686)	(16,678)	(127,843)	(137,220)	(137,220)	(137,220)	(137,220)	
Koeficient osetljivosti	0.00	0.00	0.00	0.00	-	-	-	
Relativni disparitet	-	-	-	-	-	-	-	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se pozitivni dispariteti kamatno osetljive aktive u odnosu na kamatno osetljivu pasivu u svim ročnim okvirima u RSD osim u ročnom okviru od 1 do 3 meseca. Kod poslovanja u EUR evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osetljive aktive i obaveza u svim ročnim okvirima do 5 godina, što za rezultat ima i negativan kumulativni disparitet u svim ročnim grupama u ovoj valuti. Što se poslovanja u USD tiče, evidentiraju se negativni dispariteti u svim ročnim okvirima.

10.3.9 Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima na dan 31. decembra 2013. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Rusija, Nemačka, Bosna i Hercegovina, Sjedinjene Američke Države, Švajcarska, i Francuska. Izloženost riziku zemlje prema Republici Irak se odnosi na obveznice koje je emitovala ova država po osnovu konverzije duga i jedino su one razvrstane u knjigu trgovanja Banke. Ostali plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige. U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 437,458 hiljada dinara nepokriveno izloženosti u bruto iznosu, od čega se 23.07% odnosi na Rusiju, 18.67% se odnosi na Nemačku, 16.44% se odnosi na Bosnu i Hercegovinu, 9.44% se odnosi na Sjedinjene Američke Države, 7.55% se odnosi na Švajcarsku, a 7.11% na Francusku.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.9. Rizik zemlje (Nastavak)

Na plasmane po osnovu eskonta deviznih potraživanja odnosi se 44.59% izloženosti riziku zemlje, što je u apsolutnom iznosu na dan 31. decembra 2013. godine 195,072 hiljade dinara. Od ovog iznosa na izloženosti Alžиру odnosi se 22,928 hiljada dinara, Bosni i Hercegovini 71,926 hiljada dinara, a na izloženosti Rusiji po ovom osnovu odnosi se 100,218 hiljada dinara.

Plasmani razvrstani u knjigu trgovanja, a izloženi riziku zemlje, sa 31. decembrom 2013. godine iznose 23,174 hiljade dinara, a odnose se na obveznice republike Irak.

Tabela 64. Izloženost Banke po zemljama

Zemlja	Bruto izloženost na dan <u>31.12.2013.</u>	Učešće	Procenat od kapitala	U hiljadama dinara Bruto izloženost na dan <u>31.12.2012.</u>
Alžir	22,928	5.24%	0.80%	9,045
Australija	7,405	1.69%	0.26%	-
Belgija	5,915	1.35%	0.21%	13,034
Bosna i Hercegovina	71,926	16.44%	2.52%	141,596
Francuska	31,113	7.11%	1.09%	-
Irak	23,906	5.46%	0.84%	5,356
Italija	5,222	1.19%	0.18%	5,356
Makedonija	6,736	1.54%	0.24%	10,621
Nemačka	81,681	18.67%	2.87%	2,916
Rusija	100,913	23.07%	3.54%	137,060
Singapur	3,857	0.88%	0.14%	90,439
Sjedinjene Američke države	41,107	9.40%	1.44%	11,094
Švajcarska	33,012	7.55%	1.16%	42,790
Tunis	1,735	0.40%	0.06%	47,829
Ukupno	<u>437,458</u>	<u>100.00%</u>	<u>15.34%</u>	<u>517,137</u>

11 Ostale aktivnosti Banke

11.1 Usklađenost poslovanja

U radu nadležnog odeljenja Banke za praćenje usklađenosti poslovanja ispoljene su tri osnovne grupe aktivnosti:

- Poslovi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma
- Poslovi usklađenosti poslovanja
- Procena rizika uslađenosti poslovanja

Značajan deo aktivnosti Banke je usmeren na sprovođenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. U posmatranom periodu izvršeno je programiranje indikatora sumnjivih transakcija i omogućeno praćenjesvih transakcija u poslovima sa stanovništvom i dinarskom i deviznom platnom prometu. Dovršena je i aplikacija za indikatore sumnjivih transakcija u menjačkim poslovima i praćenje transakcija reoročenja. Kreirana je i aplikacija koja omogućava da se klijenti Banke prate sa stanovišta vlasništva pravnih lica.

Unutrašnji kontrolor sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma je u 2013. godini, pored kontrole poslovanja ovlašćenog lica, vršio kontrolu po uzorku, po odredbama akata i mere pojačanog praćenja klijenata koji su otvorili račune bez ličnog prisustva i onih sa upitnika Uprave. Pored toga, rađeni su mesečni izveštaji o unutrašnjoj kontroli sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

U Banci je uspostavljen sistem adekvatnih i efikasnih kontrola usklađenosti poslovanja Banke. Tokom 2013. godine usvojen je Izveštaj o poslovanju Odeljenja u 2012. godini, Godišnji izveštaj unutrašnje kontrole za 2012. godinu, Izveštaj ovlašćenog lica za sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma za 2012. godinu, Izveštaj o glavnim rizicima usklađenosti poslovanja za 2012. godinu, Analiza rizika od pranja novca i finansiranja terorizma za 2012. godinu, Program praćenja usklađenosti poslovanja za 2013. godinu, Program stručnog obrazovanja zaposlenih koji rade na poslovima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma za 2013. godinu, Izveštaj o glavnim rizicima usklađenosti poslovanja za 2013. godinu.

U toku maja je usvojena nova Lista indikatora sumnjivih transakcija sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma dostavljena od strane Uprave. Izrađena je procedura o obavljanju poslova u Odeljenju koja je usvojena od strane Izvršnog odbora. U toku juna je zaključen ugovor o korišćenju baze podataka engleskog provajdera Bankersalmanaca koja se odnosi na podatke o stranim funkcionerima, teroristima, trgovaca oružjem, drogom i slično. U toku septembra blagovremeno je dostavljen odgovor na Upitnik NBS o aktivnostima Banke u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma za 2013.godinu.

Zaposleni Odeljenja su informisali direktore organizacionih delova Banke o izmenama u propisima. Sprovođene su obuke svih zaposlenih, a posebno kod onih koji rade na poslovima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Rizici usklađenosti poslovanja, prema postojećoj Metodologiji, se identifikuju, mere i kontrolisu krajem svake godine na bazi samoprocene mogućnosti nastupanja izvršenoj od strane direktora svih organizacionih delova. U posmatranom periodu nije bilo potrebe da se organi upravljanja izveštavaju o pojavi rizika usklađenosti poslovanja.

U izveštaju o glavnim rizicima usklađenosti poslovanja za 2013. godinu ocenjeno je da je mogućnost nastupa ovih rizika veoma mala do srednja (54% odgovora je dato od strane menadžmenta koji je učestvovao u proceni). Međutim, za razliku od prethodne ocene iz 2012. godine, zbog povećanog procenta loših plasmana, i izloženosti koncentracije znatno je nepovoljnije ocenjen kreditni rizik, ali je zaključak da, uz adekvatnu primenu priloženog plana upravljanja rizikom od finansijskog gubitka, ovaj rizik može biti kontrolisan i umanjen u narednom periodu.

U Analizi rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, posle sveobuhvatne analize sva četiri faktora rizika (geografski rizik, rizik proizvoda, rizik stranke i rizik transakcije) zaključeno je da je rizik od pranja novca i finansiranja terorizma minimalan do umeren.

U poslovanju nadležnog odeljenja u tromesečnom periodu akcenat je dat na minimiziranju nastupanja sankcija regulatornog tela i daljem podizanju sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u Banci, posebno na razvijanju programskih rešenja za otkrivanje i prijavljivanje sumnjivih transakcija.

11. Ostale aktivnosti Banke (Nastavak)

11.2 Informaciono-komunikaciona tehnologija

U skladu sa svakodnevnim rastom obima posla, zakonskih propisa, uvođenju novih proizvoda i usluga, optimizacije i automatizacije poslovanja, a prema „Strategiji razvoja informacionog sistema JUBMES banke“, konstantno se prati, razvija i osavremenjuje informacioni sistem Banke.

Informacioni sistem Banke je uređen u skladu sa Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije. Uređeni su sledeći segmenti informacionog sistema i to:

- ✓ Upravljanje informacionim sistemom, odgovornosti, normativno regulisanje i kompetentnost zaposlenih sektoru informacionih sistema;
- ✓ Upravljanje rizikom informacionih sistema, administrativne, tehničke i fizičke kontrole;
- ✓ Revizija informacionih sistema, način praćenja i otklanjanja uočenih slabosti;
- ✓ Bezbednost informacionih sistema, klasifikacija informacija, kontrole pristupa, korisnička prava, autentifikacija korisnika, sistem nadgledanja informacionih sistema, sistemi za sprečavanje, otkrivanje i signaliziranje upada u informacione sisteme, čuvanje logova i način njihovog praćenja i dr.;
- ✓ Razvoj i održavanje informacionih sistema sa organizovanim razvojnim, testnim i produpcionim okruženjem;
- ✓ Obezbeđenje i upravljanje kontinuitetom poslovanja i oporavak aktivnosti u slučaju nepredviđenih događaja (Business Continuity i Disaster Recovery plan).

U sektoru informacionih tehnologija obavljaju se sledeće grupe poslova:

- I. Sistem i komunikaciona podrška;
- II. Razvoj, softverska podrška i baze podataka;
- III. Elektronsko poslovanje i kartičarstvo i
- IV. Implementacija i kontrola primene ISO standarda

I. U 2013. godini završena je realizacija dva velika projekta i to:

1. Projekat unapređenja informacione infrastrukture – izvršeno je unapređenje primarne lokacije zamenom opreme starije generacije najnovijom opremom, obezbeđena je virtuelna serverska platforma, nabavljen je novi EMC storage sistem za sigurno čuvanje podataka, uspostavljana je bezbedna komunikacija na najsavremenijim Cisco komunikacionim uređajima i izvršeno je unapređenje Disaster Recovery lokacije i povećanje broja servisa koji obezbeđuju kontinuitet poslovanja;
2. Rekonstrukciju sistem sale čime je obezbeđena nezavisnost informacionog sistema što se tiče redovnog napajanja električnom energijom ili prekida u napajanju električnom energijom, klima sistema, protivpozarne zaštite, kontrole pristupa i havarijske ventilacije.

Redovne aktivnosti koje se kontinuirano izvršavaju su: monitoring sistema, redovno i vanredno održavanje serverskih/klijentskih i mrežnih platformi i podrška korisnicima IS banke.

II. Razvoj, softverska podrška i baze podataka je veliki segment poslovanja i organizacioni deo u kome se prema zakonskim propisima i prema zahtevima korisnika izrađuju nova aplikativna rešenja i održavaju se postojeći aplikativni softveri. Istovremeno se vodi računa o ažuriranju baza podataka, backupu podataka, njihovoj zaštiti i čuvanju u skladu sa standardom ISO 27001:2005 i usvojenim procedurama.

III. Elektronsko poslovanje se odnosi na kontinuiranu podršku klijentima banke koji koriste uslugu e-bankinga za pravna lica, home-bankinga i mBankinga za fizička lica i administraciju poslova kartičarstva.

U izveštajnom periodu izvršena je implementacija novog rešenja elektronskog bankarstva – Halcom. Ovim projektom postignuta su dva cilja: pokriven je veći deo klijenata (onih koji imaju integrisana interna rešenja sa Halcom-om) i obezbeđena je zamenljivost pružaoca usluga.

11. Ostale aktivnosti Banke (Nastavak)

11.2. Informaciono-komunikaciona tehnologija (Nastavak)

U aplikaciji HomeBanking-a (Web Retail aplikacija), završena je izrada nove funkcionalnosti koja omogućava transfer deviza u okviru istog fizičkog lica. Izvršena je Implementacija nove aplikacije HomeBanking – WEB2. Omogućeno je mBanking-om da se korišćenjem mobilnih telefona (Java platforma, Android operativni sistem i iOS) ostvare plaćanja i uvidi u račune klijenata.

Administracija platnih kartica i poslovi u vezi sa održavanjem bankomata i pos-terminala se obavljaju kontinuirano. Završen je projekat prelaska na EMV – čip tehnologiju za sve tri vrste VISA kartica (Electron, Clasic i Business) tako da je na viši nivo podignuta sigurnost i bezbednost korišćenja VISA platnih kartica.

IV. Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda.

11.3 Finansijska saradnja sa inostranstvom

Banka je tokom prva tri kvartala 2013. godine nastavila dva posla otpočeta u ranijim godinama i to:

- Administriranje komercijalnih potraživanja civilnog sektora poverilaca od Iraka. Kamata naplaćena od emitenta po obveznicama iračkog restrukturiranog duga raspoređena je i transferisana identifikovanim poveriocima koji imaju obveznice u svom vlasništvu.
- U izveštajnom periodu Banka je nastavila sa aktivnostima u cilju regulisanja naplate civilnih kreditnih potraživanja poverilaca iz Srbije od kubanskih dužnika shodno mandatima komercijalnih poverilaca i svom statusu nominovane institucije u materiji naplate.

Tokom prvog tromesečja 2013.godine, Banka je u svojstvu banke-posrednika po novom Apex zajmu EIB, posebnu pažnju usmerila na pružanje stručne pomoći za celovitu pripremu složenog projekta značajnog klijenta Banke za koji je EIB odobrila zahtev za dodelu sredstva. Krajem januara 2013. godine je potpisana korisnički ugovor između Banke i klijenta, kao korisnika kredita. Banka je podnela NBS zahtev za isplatu sredstva tranše zajma, nakon čega je NBS podnела odgovarajući zahtev EIB. Tranša Zajma u iznosu od 10,000,000 EUR isplaćena je 13.marta 2013. godine. Tokom drugog tromesečnog perioda, aktivnosti Banke u predmetnoj materiji bile su usmerene na finalizaciju aktivnosti u vezi sa navedenim sredstvima na ime predmetne tranše APEX zajma II/a - za preduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Zbog pogoršanja finansijske situacije klijenta, Banka je odlučila da predmetna sredstva vrati, što je i učinjeno 11. septembra 2013. godine.

Vlada Republike Italije prihvatile je Banku kao jednu od domaćih posredničkih banaka za realizaciju odobrene druge kreditne linije za MSP i JKP u iznosu od EUR 30,000,000, s čim u vezi je Banka sa NBS, u svojstvu agenta, zaključila posrednički finansijski ugovor.

Posle prošlogodišnjeg učlanjenja u Nacionalnu aliansu za lokalni ekonomski razvoj „NALED“, Izvršni odbor Banke je doneo zaključke na osnovu kojih je sprovedena procedura učlanjenja Banke u Američku privrednu komoru, Francusko-srpsku privrednu komoru i Savet stranih investitora.

Pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora Srbija, pripremljen je i četvrti Izveštaj o napretku Banke. Izveštaj je dostavljen Kancelariji Globalnog dogovora UN u New Yorku i Sekretarijatu Globalnog dogovora Srbija i sadrži Izjavu o stalnoj podršci predsednika Izvršnog odbora Banke i detaljan opis aktivnosti Banke usmerenih na afirmaciju svih deset principa korporativne društvene odgovornosti. Izveštaj o napretku je postavljen na web sajt Banke i objavljen na sajtu ove asocijacije, tako da je dostupan svim zainteresovanim subjektima.

Nastavljene su intenzivne aktivnosti u okviru Radne grupe za borbu protiv korupcije pri nacionalnoj mreži Globalnog dogovora UN i Radnoj grupi za bankarstvo i finansije pri nacionalnoj mreži Globalnog dogovora UN u realizaciji projekta Bankarski službenik.

Banka se uključila u humanitarnu akciju pomoći Filipinima koji su 8. novembra 2013. godine pogodjeni razornim tajfunom, po pozivu UO Globalnog dogovora Srbija članicama nacionalne mreže.

11. Ostale aktivnosti Banke (Nastavak)

11.4 Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. S tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što prepostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke (najmanje jednom godišnje);
- istraživanje konkurenčije (kontinuirano);
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema (rad sa privredom)
- istraživanja u domenu stanovništva (rad sa fizičkim licima)
- istraživanja vezano za proizvode i usluge na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odjeljenja i filijala;

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izvještaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regionala i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

11.5 Korporativna odgovornost prema društvu

U okviru aktivnosti koje promovišu principe korporativne društvene odgovornosti, Banka je, među prvim članicama nacionalne mreže Globalnog dogovora UN, podržala projekat izgradnje Dnevnog boravka za decu sa smetnjama u razvoju u nerazvijenoj opštini Sečanj. Projekat je pripremljen u organizaciji Centra za socijalni rad opštine Sečanj. Banka je finanansirala deo troškova projekta koji se odnose na prevoza dece uključene u radnu terapiju koja se sprovodi u Centru za socijalni rad Sečanj.

11.6 Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

U cilju doprinosa zaštiti čovekove okoline i ekoloških staništa, Specijalnom rezervatu prirode Rezervat „Uvac“ d.o.o., Nova Varoš, odobrena je novčana pomoć za 2013. godinu, namenjena za plaćanje troškova goriva za vozila kojima se klanični otpad prenosi na hraništa beloglavog supa.

Jubmes banka primenjuje Integrisani sistem menadžmenta kvaliteta za tri ISO standarda (ISO 9001:2008, ISO 27001:2005 i 14001:2004) i time se dugoročno opredelila da poštuje osnovne principe menadžmenta kvaliteta, bezbednosti informacija i zaštite životne sredine. Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila cilj da se vodi briga o uticajima na životnu sredinu, da se štede resursi i energija, da se upravlja svim vrstama otpada i da se vrše merenja i praćenje uticaja na životnu sredinu.

11.7 Implementacija ISO standarda

Banka primenjuje Integrisani sistem menadžmenta kvaliteta za standarde ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 i ISO 27001:2005. U februaru 2013. godine je završen prvi nadzor za sva tri standarda. Sertifikaciono telo je konstatovalo da Banka ispunjava postavljene ciljeve i da se kontinuirano vrše redovna poboljšanja i unapređenja sistema menadžmenta kvaliteta.

Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda tako što se sprovode sledeće aktivnosti:

- Sva nova dokumentacija i ažuriranje postojeće se usklađuje sa zahtevima standarda u skladu sa odgovarajućim procedurama;
- Zaposleni se upućuju na obuke, stručna usavršavanja, seminare i omogućeno im je praćenje stručne literaturu u skladu sa odgovarajućom internom regulativom;
- Vrši se kontrola neusaglašenosti i prijavljivanje incidenata u skladu sa predmetnim procedurama;
- Sprovode se zahtevi EMS standarda u vezi odlaganja otpada, štednje energetskih resursa i ostalih aspekata i uticaja na životnu sredinu u skladu sa odgovarajućim procedurama;

11. Ostale aktivnosti Banke (Nastavak)

11.7. Implementacija ISO standarda (Nastavak)

U skladu sa Poslovnikom integriranog menadžmenta i svojim odgovornostima i ovlašćenjima Predstavnik rukovodstva za kvalitet vrši redovan nadzor i daje instrukcije u vezi sprovođenja zahteva sva tri standarda i obezbeđuje poštovanje usvojenih Politika kvaliteta, Politike sigurnosti informacija i Politike zaštite životne sredine.

12 Pregled pravila korporativnog upravljanja

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na sajtu Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke,
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;
- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse,•
- jasnu, pisano i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i
- blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja,

13 Izveštavanje po segmentima

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- *Poslovanje sa korporativnim klijentima*: U osnovi se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa.
- *Poslovanje sa stanovništvom i preduzetnicima*: U osnovi obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, usluge platnog prometa za fizička lica, pri čemu se pod fizičkim licima podrazumeva stanovništvo, preduzetnici i poljoprivrednici.
- *Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti*: U osnovi obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.
- *Ostalo*: Druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

13. Izveštavanje po segmentima

13.1 Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeća tabela prikazuje rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 31. decembra 2013. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu pojedinih poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke: Troškovi amortizacije i Ostali poslovni rashodi podeljeni su prema učešću Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima u posmatranom periodu.

Tabela 65. Bilans uspeha po poslovnim segmentima za period od 1. januara do 31. decembra 2013. godine

	Korporativni klijenti	Stanovnistvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	U hiljadama dinara Ukupno
Prihodi od kamata	706,441	26,020	200,665	-	933,126
Rashodi kamata	(125,432)	(64,370)	-	-	(189,802)
Dobitak po osnovu kamata	581,009	(38,350)	200,665	-	743,324
Prihodi od naknada i provizija	89,012	13,331	1,518	487	104,348
Rashodi od naknada i provizija	(17,200)	(2,758)	(305)	-	(20,263)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	71,812	10,573	1,213	487	84,085
Dobitak po osnovu prodaje HOV	-	-	(439)	-	(439)
Prihodi od dividendi i učešća	-	-	13,655	-	13,655
Neto prihod /rashod od kursnih razlika	31,161	(8,746)	(11,359)	8,542	19,598
Ostali poslovni prihodi	-	-	-	133,409	133,409
Neto rashod po osnovu indirektrnih otpisa plasmana i rezerevisanja	(363,189)	(3,363)	(1,623)	8,099	(360,076)
Prihod od promene vrednosti imovine i obaveza	33,885	11,976	813	-	46,674
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	(28,494)	(10,386)	(6,851)	-	(45,731)
Dobitak / (gubitak) po osnovu promene vrednosti imovine i obaveza	5,391	1,590	(6,038)	-	943
Neto gubitak po osnovu prodaje udela	-	-	-	-	-
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	(94,946)	(56,771)	(45,437)	(142,182)	(339,336)
Troškovi amortizacije	(11,571)	(6,919)	(5,538)	(17,328)	(41,356)
Ostali poslovni rashodi	(69,276)	(41,422)	(33,152)	(103,740)	(247,590)
Dobitak pre oporezivanja	150,391	(143,408)	111,947	(112,713)	6,217

13. Izveštavanje po segmentima (Nastavak)

13.2 Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeća tabela prikazuje sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o stanju sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmentima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke: Osnovna sredstva i Nematerijalna ulaganja podeljena su prema učešću troškova zarada po pojedinim poslovnim segmentima.

Tabela 66. Bilans stanja po poslovnim segmentima na dan 31. decembra 2013. godine

	Korporativni klijenti	Stanovnistvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	u hiljadama dinara Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	970,807	-	970,807
Opozivi depoziti i krediti	-	-	6,427,664	-	6,427,664
Potrazivanja za kamatu i naknadu	221,261	1,872	10,049	-	233,182
Dati krediti i depoziti	3,701,294	296,553	4,586	-	4,002,433
Hartije od vrednosti i učešća u kapitalu	106,689	-	551,884	150,977	809,550
Ostali plasmani	888,194	-	-	-	888,194
Ostalo	448,952	225,730	180,603	593,579	1,448,864
Ukupna sredstva	5,366,390	524,155	8,145,593	744,556	14,780,694
Transakcioni depoziti	1,791,946	264,340	-	-	2,056,286
Ostali depoziti	5,418,545	1,428,237	-	-	6,846,782
Obaveze	73,962	23,580	28,538	192,171	318,251
Ukupne obaveze	7,284,453	1,716,157	28,538	192,171	9,221,319

14 Poslovanje sa povezanim licima

14.1 Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

Tabela 67. Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

	U hiljadama dinara	
	2013	2012
Plasmani:		
Krediti odobreni akcionarima, bruto	1,226,851	1,175,460
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(249,196)</u>	<u>(16,495)</u>
	977,654	1,158,965
Krediti odobreni rukovodstvu Banke, bruto	31,022	58,070
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(171)</u>	<u>(287)</u>
	30,852	57,783
Krediti odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	1,017	11,387
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(40)</u>	<u>(67)</u>
	977	11,320
Plasmani, neto	1,009,483	1,228,068
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	291,400	435,450
Depoziti članova odbora Banke	20,895	89,518
Depoziti ostalih povezanih lica	<u>1,799</u>	<u>74,147</u>
	314,094	599,115
Izdate garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	776,163	1,988,589
Članovi odbora Banke	3,917	12,588
Ostala povezana lica	<u>393</u>	<u>3,446</u>
	780,473	2,004,623

14.2 Rezultat poslovanja sa povezanim licima

Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim pravnim licima u 2013. godini su iznosili 130,608 hiljade dinara (2012. godina: 177,063 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada provizija iznosili 7,585 hiljada dinara (2012. godina: 32,489 hiljada dinara).

15 Razvoj Banke u narednom periodu

15.1 Strateški ciljevi Banke

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period 2014 - 2016. godine su:

- stabilno, likvidno i profitabilno poslovanje, odnosno realizacija dodatne vrednosti uz ostvarene stope prinosa iznad proseka bankarskog sektora;
- jačanje kapitalne osnove u postupku dokapitalizaciju Banke;
- rast obima poslovne aktivnosti (mereno iznosom bilansne sume), po stopi većoj od proseka bankarskog sektora;
- rast tržišnog učešća Banke u bankarskom sektoru Srbije;
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod novih - potencijalnih klijenata, u delu privrede, lokalne samouprave i stanovništva, a kroz proaktivnu marketing strategiju;
- uspešano pozicioniranje Banke na finansijskom tržištu, dugoročno posmatrano, njenim razvojem kao specijalizovane, dinamične i finansijski jake institucije, prepoznatljive po visokom kvalitetu proizvoda i usluga koje nudi klijentima;
- aktivno upravljanje lošim plasmanima u cilju povećanja Osnovnog kapitala Banke;
- održavanje pozitivnog trenda rasta depozitnog potencijala iz 2013. godine;
- aktivan menadžment kreditnog portfelja Banke, uz proširenje baze klijenata, produženje ročnosti i diverzifikaciju plasmana;

U funkciji realizacije gore navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što prepostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja.

Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

15.2 Realizacija strateških ciljeva Banke

Radi ostvarivanja strateških ciljeva, Banka će u planiranom periodu:

- težiti povećanju obima poslovanja uz održavanje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti, kao i uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima;
- unaprediti pristup nadzora poslovanja sa aspekta kontrole zakonitosti poslovanja na nadzor na bazi procene rizika kojima se Banka izlaže tokom svog poslovanja i na način upravljanja tim rizicima;
- koristiti sve svoje raspoložive resurse u cilju zadovoljenja potreba sadašnjih i budućih klijenata, i to kroz: /1/ unapređenja postojećih poslova i /2/ uvođenje i razvoj novih usluga širokoj bazi klijenata, od države, lokalnih samouprava, preduzećima iz najraznovrsnijih industrija, do građana;
- kroz osnivanje specijalizovanih organizacionih delova (pravnih lica) ponuditi klijentima različite investicione usluge, hedžinga i struktturnih proizvoda;
- unapređivati upravljanja ljudskim resursima, kroz razvoj motivacionih shema i stručno osposobljavanje svih zaposlenih;
- jačati retail bankarske aktivnosti, uz 'retail' strategiju fokusiranu na proizvode kojima će Banka ostvariti visoki prihod kao 'cash' krediti, potrošački krediti, platne kartice,
- jačati SME biznis i pružati finansijsku podršku programima od zajedničkog interesa;

15. Razvoj Banke u narednom periodu (Nastavak)

15.2. Realizacija strateških ciljeva Banke (Nastavak)

Ostvarenje strateških ciljeva Banke biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke;
- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike,
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, po svim vidovima, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva,
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju evropskih standarda u poslovanju, i njihova primena u poslovnoj politici Banke (unapređenjem postojećih i uvođenjem novih odgovarajućih postupaka i procedura Banka planira da svoje poslovanje u potpunosti usaglasi sa međunarodno prihvaćenim principima i standardima);
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza,

15.3 Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2014. godini

U skladu sa strateškim ciljevima Banke, Poslovna politika za 2014. godinu zasnovana je na poštovanju osnovnih principa bankarskog poslovanja, uz potpunu zaštitu interesa akcionara. S tim u vezi, u obavljanju poslovnih aktivnosti Banka će pridržavati sledećih principa poslovanja:

- principa efikasnosti i kvaliteta usluga, kao osnovne prepostavke za unapređenje poslovanja Banke;
- principa likvidnosti, sa ciljem ostvarenja stabilne likvidne pozicije Banke, kroz jačanje dugoročnih i sopstvenih izvora sredstava i izmenu strukture depozitnog potencijala;
- principa sigurnosti i solventnosti, na bazi usklađivanja ročne strukture obaveza i potraživanja;
- principa profitabilnosti i rentabilnosti, koji ostaju i u narednom period jedni od bitnijih principa poslovanja Banke;

Polazeći od prethodnog, kao osnovni ciljevi Poslovne politike Banke u 2014. godini definisani su:

- kontinuitet stabilnog poslovanja iz prethodnih godina, uz pozitivnu stopu prinosa na angažovanu sredstva;
- usklađenost svih parametara poslovanja Banke sa propisanim iznosima, odnosno usklađenost svih aktivnosti Banke sa usvojenim politikama rizika Banke.
- kontinuirano identifikovanje, merenje i procenjivanje rizika i upravljanje rizicima na način koji će omogućiti rast i razvoj Banke, uz održavanje prihvatljivog nivoa rizičnosti definisanog Strategijom upravljanja rizicima;
- održavanje realnog rasta obima poslovne aktivnosti u skladu sa ograničenjima vezanim za preovlađujuće trendove na tržištu i poslovanje uz potpuno ostvarenje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti i suočenje mogućih rizika na optimalni nivo;
- smanjenje imobilizacije novčanih sredstava i povećanje učešća kamatonosne aktive u ukupnom bilansu, uz održavanje optimalne likvidnosti;
- unapređenje i značajan rast kreditnog portfelja, privlačenjem novih klijenata kroz unapređenje postojećih i razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga i visoka odgovornost u postupku odobravanja kredita i učešća u ostalim vidovima finansiranja, uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima. S tim u vezi, Banka će težiti povećanje broja klijenta, smanjenju koncentracije i diversifikaciji plasmana
- rast učešća poslova sa fizičkim licima u ukupnoj kamatonosnoj aktivi Banke, kroz aktivniju ponudu bankarskih proizvoda, s ciljem rasta i diverzifikacije plasmana;
- razvijanje poslovanja u korporativnom sektoru u cilju, pre svega, zadržavanja i vezivanja na duži rok postojećih klijenata, širenja broja velikih korporativnih klijenta, kao i malih i srednjih preduzeća.
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa stanovništvom i preduzetnicima;
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa malim i srednjim preduzećima;

15. Razvoj Banke u narednom periodu (Nastavak)

15.3. Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2014. godini (Nastavak)

- usmeravanje potencijala u manje rizične plasmane, dajući prioritet likvidnosti i sigurnosti vodeći računa o disperziji istih;
- održavanje restriktivnog pristupa u delu troškovne politike Banke (efikasno upravljanje jednako kamatonosnim i nekamatonosnim rashodima),
- postizanje stabilnosti izvora sredstava, u delu sticanje sopstvenih izvora, kao i depozita, pre svega, daljem rasta transakcionih depozita. Generalno, Banka će u svom poslovanju težiti daljem rastu depozitnog potencijala na način koji će po obimu, ročnoj i namenskoj strukturi, obezbediti stabilnu bazu izvora sredstava;
- unapređenje efikasnosti u korišćenju unutrašnjih potencijala Banke;
- rast kreditnog potencijala Banke angažovanje na otvaranju kreditnih linija kod stranih banaka i međunarodnih organizacija;
- unapređenje i rast poslovne aktivnosti u delu garancijskog poslovanja Banke;
- rast obima elektronskog platnog prometa, kao i povećanje broja klijenata u dinarskom i deviznom platnom prometu i povećanje broja klijenata-korisnika usluga platnih kartica Banke;
- dalje unapređenje organizacije i kadrovske strukture (kojom je omogućena odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika) s ciljem mogućnosti procene i merenja efekata rada organizacionih jedinica, kao osnove za utvrđivanja zarada zaposlenih.
- stimulativno nagrađivanje zaposlenih u određenim organizacionim jedinicama Banke, određenih rukovodilaca i drugih lica na ime procjenjenog učešća - doprinos u ostvarivanju odluka Skupštine Banke i postavljenih ciljeva poslovanja;
- unapređenje kvaliteta rada i obezbeđenje daljem stručnog usavršavanja zaposlenih u Banci, kroz poslovne treninge, kurseve, savetovanja i druge vidove stručnog usavršavanja i obrazovanja;

Ciljevi poslovne politike Banke za 2014. godinu kvantifikovani su u pregledu pozicija, koje su prikazane u sledećim tabelama.

Tabela 68. Projekcija bilansa stanja Banke na dan 31.12.2014. godine

Pozicija	u hiljadama dinara 31.12.2014.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1,185,157
Opozivi krediti i depoziti	6,377,664
Potraživanja za kamata, naknada i promene fer vrednosti derivata	113,195
Dati krediti i depoziti	6,133,650
Hartije od vrednosti	1,317,145
Udeli (učešća)	150,977
Ostali plasmani	988,193
Nematerijalna ulaganja	11,192
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	1,337,598
Ostalo	122,062
UKUPNA AKTIVA	17,736,833
Transakcionii depoziti	4,140,875
Ostali depoziti	7,716,210
Primljeni krediti	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene fer vrednosti derivata	2,715
Obaveze po osnovu rezervisanja	40,291
Obaveze za poreze	-
Obaveze za dividende	26,788
Odložene poreske obaveze	89,707
Ostale obaveze i PVR	158,770
Kapital	5,561,477
UKUPNA PASIVA	17,736,833

15. Razvoj Banke u narednom periodu (Nastavak)

15.3. Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2014. godini (Nastavak)

Tabela 69. Projekcija bilansa uspeha Banke za period januar-decembar 2014. godine

u hiljadama dinara

Pozicija	2014.
Prihodi kamata	1,131,878
Rashodi kamata	(292,004)
Neto rezultat od kamata	839,874
Prihodi naknada	145,186
Rashodi naknada	(28,909)
Neto rezultat naknada	116,277
Neto rezultat od kamata i naknada	956,151
Ostali poslovni prihodi (dividenda, prodaja HoV,...)	35,755
Ostali poslovni rashodi (zarade, naknade zarada, operativni i ostali poslovni rashodi)	(605,804)
Neto poslovni rezultat (3+4-5)	386,102
Neto rezervisanja i ispravke	(409,000)
Neto efekat promene deviznog kursa	25,000
NETO REZULTAT PRE OPOREZIVANJA (6+7)	2,102

16. Događaji nakon proteka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

